

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه حکیم سبزواری

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته علوم کامپیوتر
گرایش علوم تصمیم و مهندسی دانش

تشخیص اخبار جعلی در رسانه های اجتماعی

استادان راهنما

دکتر مینا مسعودی فرو و دکتر داوود ذبیح زاده

استاد مشاور

دکتر مرتضی جعفرزاده

پژوهشگر:

زهرا رستمی

شهریور ۱۴۰۰

باسمه تعالی
فرم ارزشیابی و صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

فرم ۱۱۳-ت

جلسه دفاع از پایان نامه آقای /خانم زهرا رستمی دانشجوی رشته علوم کامپیوتر گرایش علوم تصمیم و مهندسی دانش به شماره دانشجویی ۹۷۱۳۱۸۵۰۹۳ با عنوان:

تشخیص اخبار جعلی در رسانه های اجتماعی

در مورخه ..... در دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر تشکیل و توسط هیات داوران مورد ارزشیابی قرار گرفت و نمره ..... برابر درجه ..... برای آن تعیین گردید .
به این ترتیب از این تاریخ آقای/ خانم زهرا رستمی به عنوان کارشناس ارشد در رشته مذکور شناخته می شود .

نمره کسب شده	حداکثر نمره	موارد	موارد ارزشیابی
	۴	رعایت اصول نگارش انسجام در تنظیم بخشهای مختلف، کیفیت تصاویر، جداول و اشکال، تنظیم فهرست ها، منابع و ماخذ.	۱- کیفیت نگارش
	۱۰	بررسی تاریخچه و سابقه تجربی و نظری موضوع انسجام منطقی در بخش های مختلف پایان نامه، ابتکار و نوآوری، اهمیت و ارزش علمی پایان نامه، استفاده از منابع معتبر و جدید، کیفیت تجزیه و تحلیل یافته ها و نتیجه گیری، روشن بودن روش کار، هدف ها و فرضیه های تحقیق، جدید بودن روش تحقیق	۲- کیفیت علمی
	۴	تسلط بر موضوع و بیان واضح و تفهیم آن، توانایی در پاسخگویی به سوالات مطرح شده در جلسه، رعایت زمان ارائه، روش ارائه	۳- کیفیت ارائه در جلسه دفاع
	۱	گزارش های دوره ای پیشرفت کار (حداقل ۴ مورد)	۴- ارزشیابی گزارشات
	۱	مقاله مستخرج از پایان نامه: این نمره به صورت زیر اختصاص می یابد (۱) چکیده کنفرانسی هر مورد ۰/۲۵ نمره تا سقف ۰/۵ نمره (۲) مقاله کامل در مجموع مقالات همایشهای معتبر یا مقاله در مجلات علمی-ترویجی معتبر پذیرفته شده یا چاپ شده هر مورد ۰/۵ نمره تا سقف ۱ نمره (۳) مقاله پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی پژوهشی معتبر ۱ نمره (۴) مقاله ارسال شده به مجلات علمی پژوهشی معتبر هر مورد ۰/۲۵ نمره تا سقف ۰/۵ نمره (۵) دستگاه ساخته شده دارای گواهی ثبت اختراع یا به سفارش سازمان ها تا سقف ۱ نمره (۶) دستگاه ساخته شده کاربردی که به تأیید رئیس دانشکده رسیده باشد تا سقف ۰/۵ نمره	۵- خروجی پایان نامه
جمع			

درجه معادل کسب شده: (از ۱۹ تا ۲۰ عالی) از ۱۸ تا ۱۸/۹۹ بسیار خوب از ۱۶ تا ۱۷/۹۹ خوب از ۱۴ تا ۱۵/۹۹ قابل قبول کمتر از ۱۴ غیر قابل قبول

مشخصات هیات داوران

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	مرتبۀ علمی	محل کار	امضا
۱	دکتر مینا مسعودی فر	استاد راهنما	استادیار	دانشگاه حکیم سبزواری	
۲	دکتر داوود ذبیح زاده	استاد راهنما	استادیار	دانشگاه حکیم سبزواری	
۳	دکتر مرتضی جعفر زاده	استاد مشاور	استادیار	دانشگاه حکیم سبزواری	
۴	دکتر ...	استاد داور	استادیار	دانشگاه حکیم سبزواری	
۵	دکتر غلامرضا مقدسی	نماینده تحصیلات تکمیلی	استادیار	دانشگاه حکیم سبزواری	

امضا
رئیس دانشکده

امضا
مدیر گروه

سوگند نامه دانش آموختگان دانشگاه حکیم سبزواری

به نام خداوند جان و خرد   کزین برتر اندیشه بر نگذرد

اینک که به خواست آفریدگار پاک، کوشش خویش و بهره گیری از دانش استادان و سرمایه‌های مادی و معنوی این مرز و بوم، توشه‌ای از دانش و خرد گردآورده‌ام، در پیشگاه خداوند بزرگ سوگند یاد می‌کنم که در به کارگیری دانش خویش، همواره بر راه راست و درست گام بردارم. خداوند بزرگ، شما شاهدان، دانشجویان و دیگر حاضران را به عنوان داورانی امین گواه می‌گیرم که از همه دانش و توان خود برای گسترش مرزهای دانش بهره‌گیرم و از هیچ کوششی برای تبدیل جهان به جایی بهتر برای زیستن، دریغ نورزم. پیمان می‌بندم که همواره کرامت انسانی را در نظر داشته باشم و هموعان خود را در هر زمان و مکان تا سر حد امکان یاری دهم. سوگند می‌خورم که در به کارگیری دانش خویش به کاری که باره و رسم انسانی، آیین پرهیزگاری، شرافت و اصول اخلاقی برخاسته از ادیان بزرگ الهی، به ویژه دین مبین اسلام، مبادت دارد دست نیازم. همچنین در سایه اصول جهان شمول انسانی و اسلامی، پیمان می‌بندم از هیچ کوششی برای آبادانی و سرافرازی میهن و هم میهنانم فروگذاری نکنم و خداوند بزرگ را به یاری طلبم تا همواره در پیشگاه او و در برابر وجدان بیدار خویش و ملت سرافراز، بر این پیمان تا ابد استوار بمانم.

نام و نام خانوادگی: زهرا رستمی

تاریخ و امضا:

تأییدیه‌ی صحت و اصالت نتایج

باسمه تعالی

اینجانب زهرارستمی به شماره دانشجویی ۹۷۱۳۱۸۵۰۹۳ دانشجوی رشته علوم کامپیوتر مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد تأیید می‌نمایم که کلیه‌ی نتایج این پایان‌نامه حاصل کار اینجانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع ذکر کرده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌نمایم. در ضمن، مسؤلیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده‌ی اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ‌گونه مسؤلیتی در این خصوص نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی: زهرارستمی

تاریخ و امضا:

مجوز بهره برداری از پایان نامه

بهره برداری از این پایان نامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنما به شرح زیر

تعیین می شود، بلامانع است:

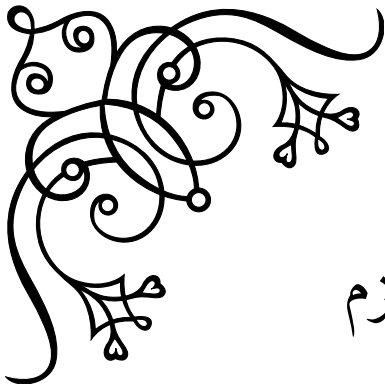
- بهره برداری از این پایان نامه برای همگان بلامانع است.
- بهره برداری از این پایان نامه با اخذ مجوز از استاد راهنما، بلامانع است.
- بهره برداری از این پایان نامه تا تاریخ ..... ممنوع است.

استادان راهنما: دکتر مینا مسعودی فر

دکتر داوود ذبیح زاده

تاریخ و امضا:

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

و

همسر مهربانم

سپاس خداوندگار حکیم را که با لطف بی کران خود، آدمی را زیور عقل آراست. در آغاز وظیفه خود می دانم از زحمات بی دریغ استاد راهنمای خود، سرکار خانم دکتر مینا مسعودی فر و جناب آقای دکتر داوود ذبیح زاده صمیمانه تشکر و قدردانی کنم که قطعاً بدون راهنمایی های ارزنده ایشان، این مجموعه به انجام نمی رسید. از جناب آقای دکتر مرتضی جعفرزاده که زحمت مطالعه و مشاوره این رساله را تقبل فرمودند و در آماده سازی این رساله، به نحو احسن اینجانب را مورد راهنمایی قرار دادند، کمال امتنان را دارم. همچنین لازم می دانم از گروه پارسی لاتک در پاسخگویی به مشکلات کاربران کمال قدردانی را داشته باشم. در پایان، بوسه می زنم بر دستان خداوندگاران مهر و مهربانی، پدر و مادر عزیزم و بعد از خدا، ستایش می کنم وجود مقدس شان را و تشکر می کنم از خانواده عزیزم به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان، که بهترین پشتیبان من بودند.

زهرا رستمی

شهریور ۱۴۰۰

فهرست مطالب

د	فهرست جداول
ه	فهرست تصاویر
۱	چکیده
۲	پیش‌گفتار
۳	فصل ۱: مقدمه
۳	۱-۱ اخبار جعلی
۴	۱-۱-۱ تعریف مسئله
۴	۲-۱ توصیف اخبار جعلی
۵	۳-۱ روش‌های شناسایی اخبار جعلی
۵	۴-۱ تعاریف
۷	۵-۱ یادگیری عمیق
۷	۱-۵-۱ انواع شبکه عصبی
۸	۲-۵-۱ ساختار شبکه عصبی مصنوعی ANN
۹	۱-۲-۵-۱ تابع هزینه
۱۰	۲-۲-۵-۱ تابع بهینه‌ساز
۱۰	۳-۲-۵-۱ تابع فعالیت
۱۱	۴-۲-۵-۱ پس‌انتشار خطا
۱۳	۳-۵-۱ شبکه عصبی بازگشتی
۱۶	۱-۳-۵-۱ LSTM
۱۸	۴-۵-۱ شبکه‌های پیچشی
۲۱	۶-۱ معیار ارزیابی

۲۳	مجموعه داده	۷-۱
۲۴	استخراج ویژگی :	۸-۱
۲۴	استخراج ویژگی مبتنی بر داده های تک حالت	۱-۸-۱
۲۴	استخراج ویژگی مبتنی بر داده های چند حالت	۲-۸-۱
۲۶	روش انجام تحقیق :	۹-۱
۲۷	مروری بر کارهای گذشته	فصل ۲:
۲۷	مبتنی بر ساختار	۱-۲
۲۸	مبتنی بر نظرات کاربران	۲-۲
۲۹	مبتنی بر متن و تصویر	۳-۲
۳۲	مقایسه دو روش ساختار سلسله مراتبی و تمایزگر رویداد	فصل ۳:
۳۲	یادگیری ساختار سطح گفتمان سلسله مراتبی	۱-۳
۳۴	شبکه های عصبی تمایزگر رویداد برای تشخیص اخبار جعلی چند حالت	۲-۳
۴۱	نتایج	فصل ۴:
۴۱	نتایج اجرای ساختار گفتمان سلسله مراتبی	۱-۴
۴۱	مجموعه داده :	۱-۱-۴
۴۲	تنظیمات آزمایش :	۲-۱-۴
۴۲	نتایج بدست آمده از اجرای HDSF	۳-۱-۴
۴۳	نتایج اجرای شبکه عصبی تمایزگر رویداد	۲-۴
۴۳	مجموعه داده :	۱-۲-۴
۴۴	نتایج به دست آمده از اجرای EANN	۲-۲-۴
۴۴	مدل EANN-	۳-۲-۴
۴۴	مدل متنی	۴-۲-۴
۴۴	مدل تصویری	۵-۲-۴
۴۶	فهرست منابع	
۵۱	نحوه کار و کد شبکه عصبی تمایزگر رویداد برای تشخیص اخبار جعلی	پیوست آ:
۸۵	نحوه کار و کد ساختار سلسله مراتبی سطح گفتمان برای تشخیص اخبار جعلی	پیوست ب:

۱۰۷

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

۱۰۹

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

فهرست جداول

۱۱	انواع توابع فعالیت	۱-۱
۳۱	مقایسه روش های موجود	۱-۲
۴۳	دقت روش HDSF	۱-۴
۴۵	مقایسه عملکرد روش های مختلف	۲-۴
۴۵	مقایسه عملکرد روش های مختلف	۳-۴

فهرست تصاویر

۹	شمای کلی یک شبکه عصبی [۱]	۱-۱
۱۲	پس انتشار خطا در شبکه عصبی [۳]	۲-۱
۱۴	شبکه عصبی بازگشتی دارای حلقه [۴]	۳-۱
۱۴	شبکه عصبی بازگشتی باز شده [۴]	۴-۱
۱۶	شبکه LSTM [۴]	۵-۱
۱۹	معماری شبکه عصبی پیچشی [۵]	۶-۱
۲۰	لایه پیچشی [۶]	۷-۱
۲۰	لایه ادغام [۷]	۸-۱
۲۲	Recall ، Precision [۸]	۹-۱
۲۵	تصاویر دستکاری شده [۹]	۱۰-۱
۲۵	تصاویر گمراه کننده [۹]	۱۱-۱
۳۳	چارچوب پیشنهادی ساختار سطح گفتمان [۱۰]	۱-۳
۳۵	معماری شبکه EANN [۱۱]	۲-۳
۳۷	نمونه ای از حذف کلمات توقف [۵۰]	۳-۳
۳۸	نمونه ای از حذف علائم نگارشی [۵۰]	۴-۳
۳۸	نمونه ای از حذف علائم نگارشی [۵۰]	۵-۳
۳۹	فرایند احساسات برای متن [۵۰]	۶-۳
۴۰	نمونه ای از پیش پردازش تصاویر [۵۰]	۷-۳
۴۲	بررسی HDSF [۱۰]	۱-۴
۴۳	بررسی مجموعه داده [۱۱]	۲-۴

دانشگاه گیلان

فرم چکیده ی پایان نامه ی دوره ی تحصیلات تکمیلی

مدیریت تحصیلات تکمیلی

نام خانوادگی دانشجو: رستمی	نام: زهرا	ش. دانشجویی: ۹۷۱۳۱۸۵۰۹۳
استادان راهنما: دکتر مینا مسعودی فر و دکتر داوود ذبیح زاده		
استاد مشاور: دکتر مرتضی جعفر زاده		
دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر	رشته: علوم کامپیوتر	گرایش: علوم تصمیم و مهندسی دانش
مقطع: کارشناسی ارشد	تاریخ دفاع: شهریور ۱۴۰۰	تعداد صفحات: ۱۱۰
عنوان پایان نامه: تشخیص اخبار جعلی در رسانه های اجتماعی		
کلید واژه ها: اخبار جعلی، رسانه های اجتماعی، یادگیری ماشین، داده کاوی		
<p>چکیده: دنیای دیجیتال به سرعت در حال گسترش است و علاوه بر مزایای آن، معایبی نیز به همراه دارد. مسائل مختلفی در دنیای دیجیتال وجود دارد که اخبار جعلی یکی از آن هاست. چون نظارتی در این دنیای دیجیتال وجود ندارد، افراد به راحتی می توانند اخبار جعلی را برای حمایت از یک سازمان یا شخص و یا بر علیه یک شخص یا یک سازمان منتشر کنند و شهرت آن را زیر سوال ببرند. هدف این پژوهش، تشخیص این گونه اخبار است که امروزه به یکی از مهم ترین و پرخطرترین مسائل در جوامع تبدیل شده است. تشخیص اخبار جعلی به چندین روش امکان پذیر است. روش های مبتنی بر یادگیری ماشین که از روش های سنتی استفاده می کنند و روش های مبتنی بر یادگیری عمیق که از شبکه های عصبی استفاده می کنند. در این پژوهش، روش های مبتنی بر یادگیری عمیق مورد مطالعه و در مجموعه داده مربوطه مورد بررسی و آزمایش قرار می گیرد.</p>		

پیش‌گفتار

در دنیای امروز اخبار با سرعت نور در حرکت است، رقابت زیادی بین مردم در تولید اخبار وجود دارد که منجر به تولید اخبار ساختگی یا همان اخبار جعلی می‌شود. در گذشته سرعت انتشار اخبار به دلیل استفاده از روش‌های سنتی مانند روزنامه و تلویزیون پایین‌تر بوده اما امروزه به دلیل استفاده از رسانه‌های اجتماعی مانند اینترنت سرعت انتشار بالا است، این اخبار عمداً و برای گمراه کردن خوانندگان نوشته شده‌است. هدف این پایان‌نامه شناسایی اخبار جعلی است. راه‌های زیادی برای شناسایی این اخبار وجود دارد که در این پایان‌نامه به معرفی برخی از آن‌ها پرداخته می‌شود.

این پایان‌نامه شامل ۴ فصل می‌باشد:

در فصل ۱، مقدمه‌ای در رابطه با اخبار جعلی و کاربردهای آن آورده شده و در ادامه توضیحاتی در رابطه با شبکه‌های عصبی ANN, CNN, RNN, LSTM ارائه شده است. همچنین کلیاتی در رابطه با مفاهیم به‌کاررفته در پژوهش و تحقیقات صورت گرفته در این زمینه بیان شده است. در ادامه نیز توصیفی در رابطه با مجموعه داده مورد استفاده و معیارهای ارزیابی ارائه شده است.

در فصل ۲، روش‌های مختلف برای شناسایی اخبار را مورد بررسی قرار داده و پژوهش‌ها و تحقیقاتی که در گذشته در این زمینه انجام شده است ارائه می‌شود.

در فصل ۳، دو روش ساختار سلسله‌مراتبی سطح گفتمان و شبکه عصبی تمایزگر رویداد را مورد بررسی قرار داده و همچنین در رابطه با ابزارهای مورد استفاده توضیحاتی ارائه شده است.

در فصل ۴، به بیان نتایج تحقیق و روش‌های ارزیابی برای بررسی ساختار آن پرداخته می‌شود. همچنین نتایج مقایسه دو روش مورد بررسی با ۲۰۰ تکرار ارائه شده است.

فصل ۱

مقدمه

۱-۱ اخبار جعلی

رسانه های اجتماعی^۲ سهم عمده ای در آگاه سازی مردم از وقایع جهان دارد. استفاده از اینترنت امکان پخش اخبار جعلی را به همراه دارد، موضوع اخبار جعلی توجه مردم و جوامع آکادمیک را جلب کرده است، چنین اطلاعات نادرستی پتانسیل تاثیرگذاری بر افکار عمومی را دارد و فرصتی برای احزاب مخرب فراهم می کند تا نتایج رویدادهای عمومی مانند انتخابات را دستکاری کنند. با افزایش محبوبیت شبکه های اجتماعی، بیشتر مردم به جای رسانه های سنتی از رسانه های اجتماعی استفاده می کنند. بر همین اساس از رسانه های اجتماعی به دلیل کم هزینه تر بودن و دسترسی آسان تر برای پخش اخبار جعلی^۳ استفاده می شود [۱۲].

یک سند شامل دو بخش است: ناشر و محتوا.

- ناشر شامل مجموعه ای از ویژگی ها برای توصیف نویسنده ی اصلی از جمله نام و سن و... است.

- محتوا شامل مجموعه ای از ویژگی هایی است که بیانگر مقاله ی خبری است و شامل عناوین، متن و... است.

در روش های سنتی برای تشخیص اخبار جعلی، تعدادی ویژگی دست ساز معرفی می شود و از روی آنها طبقه بند سنتی اقدام به شناسایی نوع خبر میکند، اما امروزه با استفاده از روش های یادگیری عمیق^۴ ویژگی ها به طور خودکار از متن خبر استخراج می شود. برای تشخیص اخبار جعلی از روی (۱) متن خبر (۲) کاربری که خبر را انتشار داده (۳) نحوه انتشار خبر (۴) عکس الحاقی به خبر، استفاده می شود و یا می توان موارد فوق را به صورت ترکیبی استفاده کرد [۱۳].

---

²Social media   ³Fake news   ⁴Deep Learning

۱-۱-۱ تعریف مسئله

کشف اخبار جعلی در رسانه‌های اجتماعی چندین مشکل تحقیقاتی چالش برانگیز را به وجود می‌آورد. اول، اخبار جعلی به صورت عمدی برای گیج کردن خوانندگان نوشته می‌شوند، به گونه‌ای که شناسایی اخبار براساس محتوای اخبار ممکن نیست. بنابراین شناسایی اخبار با تکیه بر ویژگی‌های متنی مناسب نیست. دوم، اطلاعات کمکی خاص مانند پایگاه دانش و مشارکت‌های اجتماعی کاربر، نیز باید برای بهبود روند تشخیص اخبار اضافه شوند. بهره برداری از این اطلاعات کمکی منجر به یک چالش مهم در کیفیت داده‌ها می‌شود اگرچه این اطلاعات باعث کمک به تشخیص اخبار می‌شود اما چگونگی استخراج ویژگی‌ها از هر روش و ترکیب آن‌ها خود یک مسئله چالش برانگیز است. مسئله را می‌توان به فرم زیر شرح داد: فرض کنید m مقاله خبری که شامل اطلاعات متن و تصویر است وجود دارد و داده‌ها به‌عنوان مجموعه‌ای از متن و تصویر به صورت رابطه (۱-۱) نشان داده می‌شود:

$$A = (A_j^T, A_i^I)^m \quad (1-1)$$

در این مسئله هدف این است که مشخص شود آیا مقالاتی که در A وجود دارد جعلی است یا خیر؟ برچسب دهی نوع خبر به صورت $y=0,1$ است که ۱ نشان دهنده اخبار جعلی و ۰ نشان دهنده اخبار واقعی است. ویژگی‌های متنی و تصویری مربوط به مقالات خبری مجموعه $A = (A_j^T, A_i^I)^m$ به ترتیب به صورت X_i^I, X_i^T نمایش داده می‌شود. هدف از مسئله تشخیص اخبار جعلی ساخت مدل $f = (A_j^T, A_i^I)^m \in X \rightarrow Y$ برای استنباط نوع برچسب خبر مقالات خبری مجموعه A است. همان‌طور که گفته شد وظیفه مدل کشف اخبار جعلی این است که بررسی کند مقالات خبری A جعلی است یا خیر؟ و به صورت رابطه (۲-۱) نمایش داده می‌شود [۱۴، ۱۵].

$$f(A) = \begin{cases} 0 & \text{if } a \text{ is a piece of fake news} \\ 1 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2-1)$$

۲-۱ توصیف اخبار جعلی

برای کار روی اخبار جعلی ابتدا باید مفهوم اخبار جعلی و راه‌های تشخیص آن را درک کرد، برای ساخت مدل‌های تشخیص اخبار ابتدا باید به توصیف آن پرداخت. اخبار جعلی تمایل به دستکاری و تنوع در موضوعات و سبک‌ها را دارند. بنابراین گزارش ویکی پدیا می‌توان گفت اخبار جعلی عبارت است از یک نوع روزنامه‌نگاری یا تبلیغات دروغین که شامل اطلاعات غلط عمدی است که یا از طریق رسانه‌های سنتی چاپ شده و یا از طریق رسانه‌های اجتماعی آنلاین منتشر می‌شوند. اخبار جعلی از دو بخش تشکیل شده‌اند: اصالت و قصد. اصالت شامل حقایق نادرست محتوای اخبار جعلی است و قصد به این معنی

است که اطلاعات غلط باهدف فریب خواننده نوشته شده است [۱۴]. اخبار جعلی شامل رسانه های خبری سنتی و رسانه های اجتماعی آنلاین است که در ادامه به معرفی هر یک پرداخته می شود.

• اخبار جعلی رسانه های خبری سنتی: در طول زمان، اخبار جعلی ابتدا از روزنامه به تلویزیون و سپس به اخبار آنلاین و رسانه های اجتماعی تبدیل شده است. اخبار جعلی سنتی، ابتدا مخاطبین خود را با استفاده از آسیب پذیری آن ها مورد هدف قرار می دهد. دو عامل مهم که مخاطبین را نسبت به اطلاعات غلط آسیب پذیر می کند عبارت اند از:

- واقع گرایی نمادین: مخاطبین تنها دیدگاه خود را به عنوان حقیقت قبول دارند [۱۶].

- تعصب اطلاعاتی: مخاطبین تمایل دارند از دیدگاه های فعلی مطلع شوند. این تعصبات در انسان ذاتی است و دوست دارد اخبار جعلی را واقعی تلقی کند [۱۷].

• اخبار جعلی رسانه های اجتماعی آنلاین: به دلیل هزینه پایین تشکیل حساب کاربری رسانه های اجتماعی، خیلی از کاربران این رسانه ها ممکن است انسان واقعی نباشند و ربات باشند. این ربات ها که امروزه خیلی مورد استفاده قرار می گیرند حساب هایی در رسانه های اجتماعی هستند که توسط یک الگوریتم کامپیوتری پشتیبانی می شوند [۱۸].

۳-۱ روش های شناسایی اخبار جعلی

با توجه به آن چه در مقالات مروری آمده است، می توان گفت شناسایی اخبار جعلی به چند روش صورت می گیرد. یکی از آن ها روش های مبتنی بر یادگیری ماشین است، انواع مختلفی از الگوریتم های یادگیری ماشین وجود دارند که شامل الگوریتم های نظارت شده، بدون نظارت و یادگیری ماشین تقویتی هستند. این الگوریتم ها ابتدا توسط یک مجموعه داده آموزشی، آموزش داده می شوند سپس برای انجام کارهای مختلف مورد استفاده قرار می گیرند. برخی از روش های مبتنی بر یادگیری ماشین از روش های سنتی مانند: svm [۱۹] Naïve Bayes [۲۰] K-Nearest Neighbor [۲۱] و ... استفاده می کنند. روش های جدید بر مبنای یادگیری عمیق عمل می کنند، که می توان برای مثال شبکه های CNN [۲۲] RNN [۲۳] و ... را نام برد. در ادامه، تعاریف مقدماتی لازم برای شناسایی اخبار جعلی با استفاده از روش های یادگیری عمیق مورد مطالعه قرار می گیرد.

۴-۱ تعاریف

کیسه کلمات: جملات را به صورت چند کلمه نشان می دهد و همه کلمات ذخیره می شوند، اما ترتیب نادیده گرفته می شود یعنی هرگونه اطلاعات مکانی در مدل کلمات، مانند وقوع مشترک کلمات کلیدی ثبت نمی شود. مدل کیسه های کلمات

معمولاً در روش های طبقه بندی اسناد استفاده می شود. روش آن به این صورت است که سندها به فرم برداری تبدیل می شوند. در صورت وجود کلمه خاص در جمله یک و در غیر این صورت صفر می شود به این صورت کوله ای از کلمات در ماتریس ساخته می شود، این ماتریس می تواند به الگوریتم های بعدی برای عملیاتی مانند طبقه بندی و خوشه بندی داده شود [۲۴].

n-gram : الگوریتم با توجه به کلمات داخل متن اقدام به شناخت کلمات می کند و می تواند از روی مجموعه آموزشی اقدام به یادگیری کند و داده های جدید را به صورت خودکار برچسب بزند. مثلاً کلمه ی خوبی به تنهایی مثبت است اما اگر به صورت ترکیب کلمات باشد ممکن است دیگر مثبت نباشد برای مثال در جمله ی (آدم خوبی نیست) اگر از ۲-gram استفاده کند کلمه ی خوبی بار منفی دارد، در این جا می توانی از n-gram استفاده کرد یعنی مجموعه ای از n کلمه را باهم ترکیب کرد. که در این جا بسته به مقدار n تعداد ویژگی یا بعد نیز تغییر می کند و هر ترکیب کلمات یک عدد در ماتریس ویژگی می شود.

TF-IDF : همان طور که می دانیم هر کدام از کلمات دارای وزن خاصی هستند که میزان اهمیت آن کلمه را در سند مشخص می کند. TF-IDF^۱ به معنای فراوانی وزنی کلمه کلیدی است و هدف آن نشان دادن اهمیت کلمه کلیدی مورد نظر از طریق مقایسه تعداد تکرار کلمات در متن با تعداد تکرار کلمات در تمام مستندات می باشد. به عبارت دیگر می توان گفت :

TF: به آن فرکانس مدت نیز می گویند و تعداد تکرار کلمات در متن را اندازه گیری می کند

TF(t) = تعداد دفعات حضور عبارت t در یک سند/تعداد کل اصطلاحات سند

IDF: به آن فرکانس سند معکوس نیز گفته می شود و میزان اهمیت یک اصطلاح را مشخص می کند

IDF(t) = (تعداد کل اسناد/تعداد اسنادی که عبارت t در آن قرار دارد) log [۲۵].

نرخ یادگیری : نرخ یادگیری^۲ اغلب با نماد α و گاهی اوقات با نماد η نمایش داده می شود و بیانگر سرعت (گام) به روزرسانی وزن ها است، به عبارت دیگر می توان گفت این نرخ، تعیین می کند که تا چه میزان اطلاعات بدست آمده ی فعلی بر اطلاعات قبل ترجیح داده شود. نرخ یادگیری که بیش از حد بالا باشد ممکن است باعث شود یادگیری ناپایدار باشد و بیش برآزش اتفاق بیفتد یا اینکه یادگیری پایین تر از حد مطلوب باشد، نرخ یادگیری هایی که مقدار کمی داشته باشند نیز ممکن است باعث شود فرایند یادگیری طولانی شود و همگرایی شبکه برای مدت زیادی طول بکشد. مقدار صفر یعنی همان اطلاعات قبلی باقی بماند و مقدار یک یعنی اطلاعات جدید را ملاک قرار داده شود.

محوشدگی گرادیان : شبکه های عصبی مصنوعی در طی استفاده از روش های یادگیری مبتنی بر گرادیان دچار مشکل محوشدگی گرادیان می شوند. در این روش ها به منظور به روز رسانی پارامترهای شبکه عصبی از گرادیان استفاده می شود، هر پارامتر با توجه به میزان تاثیری که در نتیجه نهایی شبکه داشته است تغییر می یابد به این صورت که مشتق جزئی تابع خطا نسبت به هر پارامتر در هر بار تکرار فرایند آموزش محاسبه می شود. مقادیر گرادیان با حرکت به سمت ابتدای شبکه به مرور کوچک می شود تا جایی که تغییرات وزن به صورت ناچیزی صورت می گیرد و به همین علت فرایند آموزش کند می شود در حالات شدیدتر منجر به توقف فرایند آموزش می شود. این مشکل به دلیل عمق زیاد شبکه اتفاق می افتد. عمق زیاد در شبکه های عصبی پیش خور^۳ مانند (MLP,...) به دلیل لایه های زیاد است در حالی که در شبکه های عصبی بازگشتی به

¹Term Frequency -Inverse Document Frequency   ²Learning Rate   ³feed forward neural network

دلیل گام های زمانی زیاد است چرا که در این شبکه ها هر گام زمانی مطابق با یک لایه ی شبکه های پیش خور است. **تفکیک جملات** : اولین قدم در پردازش متن تفکیک جملات^۱ است. یعنی جدا کردن کلمات جمله از هم و تبدیل هر کدام از این جملات به یک سری کلمه جداست.

one-hot-encoding: برای تبدیل و تغییر کلمات به فرمی که برای کامپیوتر قابل فهم باشد از one-hot-encoding استفاده می شود. در این روش، هر کلمه با یک بردار با طول تعداد لغات نشان داده می شود. در این بردار ها تمام عناصر صفر هستند، به غیر از آن عنصری که به آن کلمه اختصاص داده شده است.

تعبیه کلمات : در پردازش زبان طبیعی به مجموعه ای از تکنیک های یادگیری ویژگی و مدل سازی زبان تعبیه کلمات^۲ می گویند. در این تکنیک ها کلمات و عبارات را به بردارهای عددی تبدیل می کند تا مدل یادگیری ماشین قادر به فهم و پردازش زبان طبیعی باشد. هر مجموعه ای از اعداد یک بردار کلمه است که به تنهایی سودمند نیست، مجموعه ای از این بردار کلمات سودمند است که معنای کلمات، ارتباط بین آن ها و محتوای کلمات مختلف را همان طور که به صورت طبیعی استفاده می شود بدست آورده باشند [۲۶].

با توجه به این که در این پایان نامه روش های شناسایی اخبار جعلی به کمک یادگیری عمیق مورد مطالعه قرار گرفته است، در ادامه برخی تعاریفات و ملزومات در این زمینه ارائه می گردد.

۵-۱ یادگیری عمیق

یادگیری عمیق، زیرمجموعه ای از یادگیری ماشین^۳ است که از شبکه های عصبی چند لایه برای انتقال داده ها از ورودی به خروجی و ارائه دقت بالاتر در کارهایی مانند تشخیص گفتار، چهره و .. استفاده می کند. یادگیری عمیق با روش های یادگیری ماشین سنتی متفاوت است، آن ها می توانند به طور خودکار ویژگی هایی چون متن، ویدئو و یا تصاویر را بدون دخالت انسان و یا به طور ضمنی، یاد بگیرند. معماری های شبکه عصبی عمیق مستقیماً از داده های خام یاد می گیرند و می توانند دقت پیش بینی خود را در زمانی که اطلاعات بیشتر ارائه می شود، بهبود بخشند. با توجه به این که یادگیری عمیق مبتنی بر شبکه عصبی است، در ادامه ابتدا، مروری بر ساختار شبکه عصبی خواهیم داشت، سپس، دو نمونه از شبکه های عصبی که در یادگیری عمیق استفاده می شود معرفی می شوند.

۱-۵-۱ انواع شبکه عصبی

- شبکه عصبی مصنوعی^۴
- شبکه عصبی پیچشی^۵

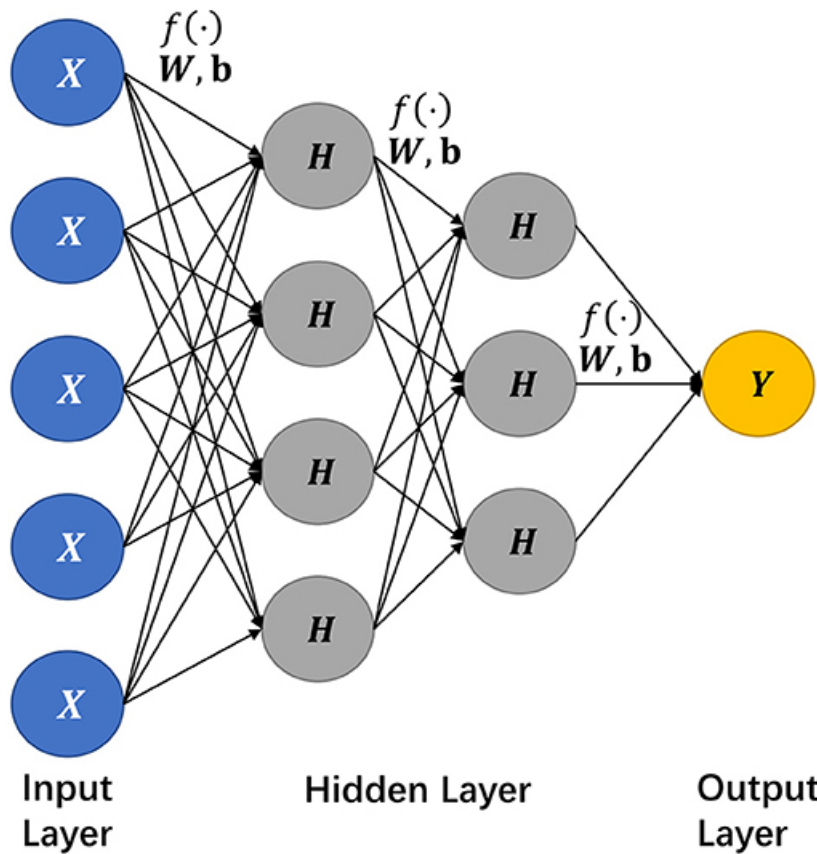
¹tokenization   ²Word embedding   ³Machine Learning   ⁴Artificial Neural Networks
⁵convolutional neural network

۱-۵-۲ ساختار شبکه عصبی مصنوعی ANN

شبکه های عصبی مانند مغز انسان از تعداد زیادی نورون تشکیل شده که به یکدیگر متصل هستند، در واقع نورون، کوچک ترین واحد پردازش اطلاعات است، هر نورون به بخش های ورودی و تابع فعالیت تقسیم می شود. شبکه عصبی شامل یک لایه ی ورودی و یک لایه ی خروجی و چندین لایه ی میانی است که در هر لایه تعدادی نورون وجود دارد. ساختار آن به گونه ای است که تمام نورون های یک لایه به نورون های لایه ی دیگر متصل است. لایه ی ورودی شامل یک یا چند متغیر ویژگی (یا متغیرهای ورودی یا متغیرهای مستقل) است که به صورت $X_1, X_2, X_3, \dots$ نشان داده می شود، لایه ی میانی (پنهان) شامل یک یا چند گره مخفی است و لایه ی خروجی نیز شامل یک یا چند گره خروجی است. در شبکه عصبی اگر انتقال اطلاعات از سمت ورودی شروع و بعد لایه های پنهان و در نهایت به لایه ی خروجی برسد به آن شبکه عصبی پیشخور یا ایستا^۲ می گویند، در مقابل اگر انتقال اطلاعات علاوه بر مسیر اصلی از لایه ی خروجی یا لایه ی پنهان به خود لایه یا لایه ی ورودی باشد به آن شبکه عصبی پسخور یا بازگشتی می گویند [۲۷]. تمامی نورون های ورودی شامل وزن های اولیه است، وزن در شبکه های عصبی در واقع پارامتری است که داده های ورودی را در لایه های پنهان شبکه تغییر می دهد، همان طور که در شکل (۱-۱) نشان داده شده است، شبکه عصبی مجموعه ای از نورون ها و گره ها است که درون هر گره مجموعه ای از متغیرهای ورودی و وزن ها w و مقدار بایاس b وجود دارد. شبکه عصبی همواره در پی یافتن بهترین وزن w است. نورون های ورودی شبکه که هر کدام وزن اولیه دارند وارد لایه ی اول شده و در تابع فعالیت موجود در آن قرار گرفته می شود، در اینجا جریان اطلاعات از ورودی به خروجی است بنابراین خروجی این لایه ورودی لایه بعدی خواهد بود و همین روند ادامه دارد و هر لایه تابع فعالیت مخصوص خود را دارد [۲۸، ۲۹].

---

¹Recurrent Neural Networks   ²Feed Forward

شکل ۱-۱: شمای کلی یک شبکه عصبی [۱]

۱-۲-۵-۱ تابع هزینه

تابع ضرر که با نام تابع هزینه هم شناخته می‌شود، در واقع میزان خطا را در هر بار اجرای شبکه عصبی برای مجموعه داده آموزشی نمایش می‌دهد. این تابع روشی برای ارزیابی کارکرد مدل است و تفاوت بین مقدار جواب واقعی و مقدار جواب پیش بینی شده مدل شبکه عصبی را محاسبه می‌کند، اگر جواب پیش بینی شده از جواب واقعی خیلی فاصله داشت یعنی مقدار تابع هزینه زیاد است و با کمک روش هایی مانند به روز رسانی کردن وزن ها و .. می‌توان این مقدار خطا را کاهش داد. هرچقدر جواب پیش بینی شده توسط شبکه به جواب واقعی ما نزدیک تر شود یعنی مقدار تابع هزینه کاهش یافته است. چند تابع هزینه مختلف وجود دارد، که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌شود:

- میانگین قدر مطلق خطا (mean absolute error)

- میانگین مربعات خطا (mean squared error)

- میانگین خطای ساده (mean bias error)

- اختلاف باینری آنترپی (binary cross entropy)

- اختلاف دسته‌ای آنترپی (categorical cross entropy)

۱-۲-۲-۲ تابع بهینه ساز

در شبکه‌های عصبی، هدف کمینه کردن تابع هزینه است، تابع بهینه‌ساز کمک می‌کند تا با بهبود وزن‌ها هزینه مدل کاهش یابد. از توابع بهینه‌ساز معروف می‌توان به روش سریع‌ترین شیب، سریع‌ترین شیب تصادفی، و هم چنین روش‌های توسعه داده شده این روش مانند RMSprop، Adam، Adagrad اشاره کرد. اکثر این توابع، به خوبی کار می‌کنند و نمی‌توان برتری یکی از آن‌ها را نسبت به دیگری بیان کرد، این توابع کارایی متفاوتی در انواع مختلف شبکه عصبی دارد [۲۸].

۱-۲-۵-۳ تابع فعالیت

در شبکه‌های عصبی تابع فعالیت^۱ از اهمیت زیادی برخوردار است و معمولاً به صورت توابع ریاضی غیرخطی هستند، به زبان ساده‌تر می‌توان گفت که تابع فعالیت درباره‌ی فعال بودن یک نورون در شبکه عصبی تصمیم می‌گیرد. وجود این توابع برای یادگیری^۲ و درک چیزهای واقعا پیچیده درون یک شبکه عصبی مصنوعی^۳ بسیار حائز اهمیت است. هر لایه‌ی شبکه عصبی به صورت مجزا یک تابع فعالیت دارد، هر تابع فعالیت در شبکه‌های عصبی یک عدد را به عنوان ورودی دریافت می‌کند و سپس یک سری عملیات ریاضی بر روی این اعداد اعمال می‌شود، خروجی این تابع عددی است که در بازه ی ۰ تا ۱ یا در بازه ی ۱ تا -۱ قرار می‌گیرد. در شکل زیر یک نورون با تابع فعالیت f مشاهده می‌شود. همان‌طور که می‌بینید در این جا مجموع حاصل ضرب ورودی‌ها که شامل نورون x و وزن‌های w است را با مقدار بایاس b جمع می‌شود و نتیجه به صورت فرمول (۳-۱) محاسبه می‌شود [۲۷، ۲۹].

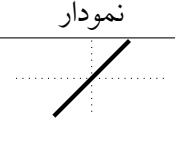
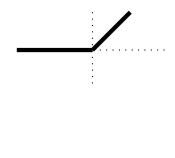
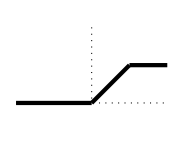
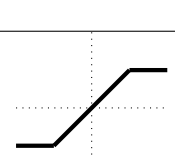
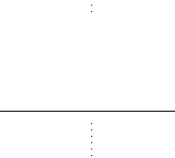
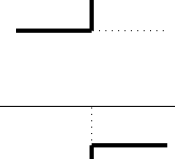
$$u = \sum_{i=1}^n x_i w_i + b \quad (3-1)$$

تابع فعالیت با استفاده از مرز تصمیم‌گیری داده‌های مختلف را از یکدیگر جدا می‌کند، مرز تصمیم‌گیری در ابعاد مختلف متفاوت است برای مثال در یک فضای دو بعدی یک خط و در فضای سه بعدی یک صفحه و در ابعاد بالاتر یک ابر صفحه خواهد بود [۲۷، ۳۰].

---

¹Activation Function   ²Learning   ³Artificial Neural Network

جدول ۱-۱: انواع توابع فعالیت

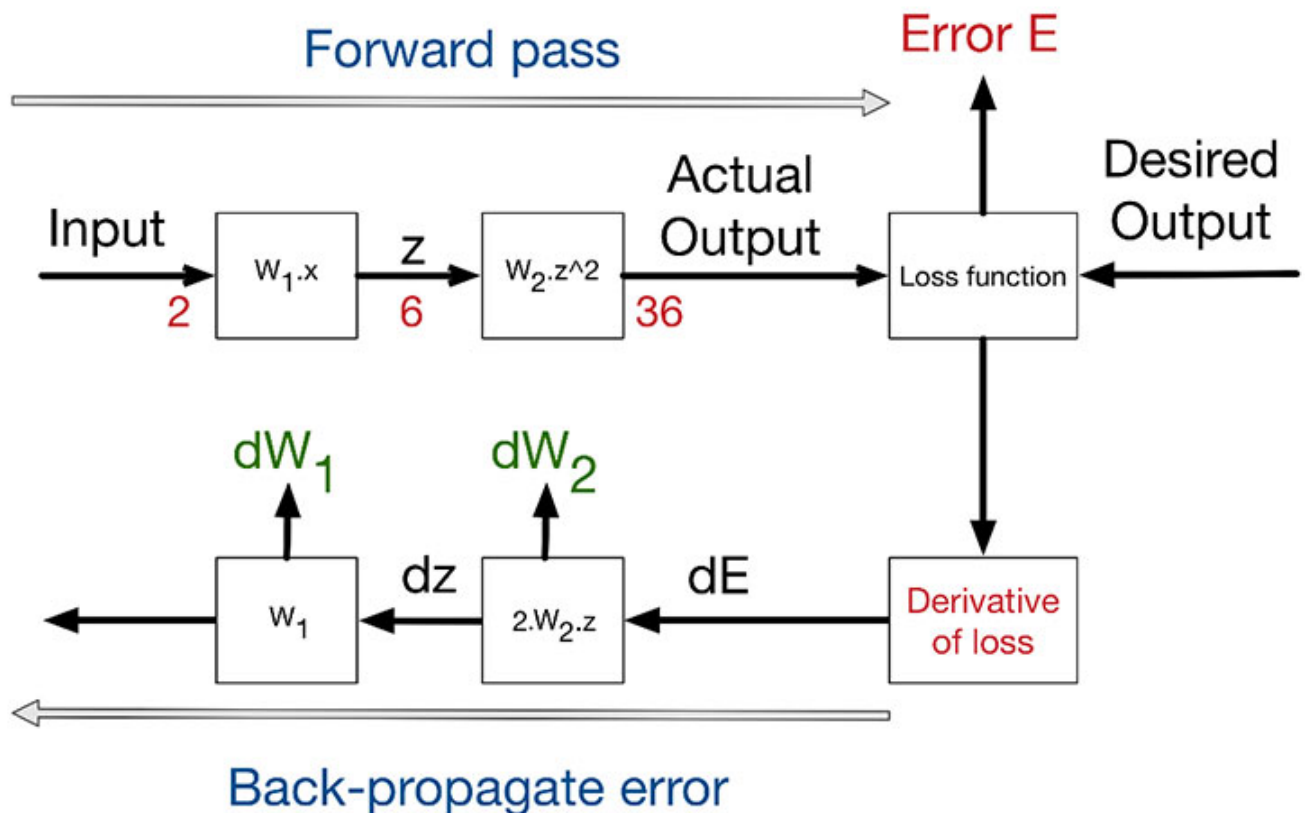
نمودار	تعریف تابع	نام	ردیف
	$f(x) = x$	همانی (identity)	۱
	$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{if } x < 0 \\ x & \text{if } x \geq 0 \end{cases}$	یک‌سوساز (Relu)	۲
	$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{if } x < 0 \\ x & \text{if } 0 \leq x \leq 1 \\ 1 & \text{if } x > 1 \end{cases}$	آستانه‌ای خطی	۳
	$f(x) = \begin{cases} -1 & \text{if } x < -1 \\ x & \text{if } -1 \leq x \leq 1 \\ 1 & \text{if } x > 1 \end{cases}$	آستانه‌ای خطی متقارن	۴
	$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{if } x < 0 \\ 1 & \text{if } x \geq 0 \end{cases}$	آستانه‌ای دو مقداره	۵
	$f(x) = \begin{cases} -1 & \text{if } x < 0 \\ 1 & \text{if } x \geq 0 \end{cases}$	آستانه‌ای دو مقداره متقارن	۶

۱-۵-۲-۴ پس انتشار خطا

میزان خطا در طی آموزش یک شبکه عصبی با مقایسه‌ی میزان خروجی مدل و میزان واقعی محاسبه می‌شود. همان‌طور که در بخش‌های قبل مشاهده شد در شبکه عصبی، یادگیری از طریق به‌روزرسانی وزن‌ها w و مقدار بایاس b است. یادگیری در شبکه‌های عصبی با تکرار انجام می‌شود به این معنی که داده‌های مجموعه داده مان را چندین بار به الگوریتم می‌دهد و این الگوریتم با به‌روزرسانی وزن‌ها و مقدار بایاس می‌تواند میزان خطا را کمینه کند. در روش پس انتشار خطا^۱ در هر تکرار دو مرحله وجود دارد، مرحله‌ی اول همان حرکت رو به جلو^۲ است که با ضرب داده‌های ورودی در وزن و سپس جمع با مقدار بایاس یک مقدار خروجی به دست می‌آورد که با خروجی واقعی متفاوت است که این مقدار بیان‌گر میزان خطا است، حالا

^۱Back propagation of error   ^۲(feed forward)

با در نظر گرفتن میزان خطا، وارد مرحله ی دوم تکرار شده، در این مرحله می توان به عقب بازگشته و وزن ها و مقدار بایاس را به روز رسانی کرد تا در تکرار بعدی نتیجه ی بهتری به دست آورد، این تکرار آنقدر انجام می شود تا میزان خطا کمینه شود و خروجی شبکه به نزدیک ترین مقدار واقعی خود برسد شکل (۲-۱) بیان گر مراحل پس انتشار خطا است [۲۸، ۳۱].

شکل ۲-۱: پس انتشار خطا در شبکه عصبی [۳]

رابطه ای که در زیر مشاهده می کنید برای شبکه عصبی با یک خروجی است اما این الگوریتم به دلیل استفاده مداوم از قاعده مشتق زنجیره ای و قانون توان قابلیت این را دارد که روی یک شبکه با هر تعداد خروجی پیاده سازی شود. ابتدا فرضیات زیر را در نظر بگیرید:

- وزن گره j در لایه k برای گروه وارد شونده i : w_{ij}^k
- خروجی گره i در لایه k : o_i^k
- بایاس گره i در لایه k : b_i^k

- T_k : تعداد گره های لایه l_k

- a_i^k : مجموع حاصلضرب به علاوه بایاس (فعالیت) برای گره i در لایه l_k

- g : تابع فعالیت گره های لایه پنهان

- g_o : تابع فعالیت گره های لایه خروجی

مقدار ورودی و خروجی به صورت (x_i, y_i) که در آن مقدار خروجی واقعی و $\bar{y}_i$ خروجی مدل است. تابع خطا به صورت رابطه (۴-۱) محاسبه می شود:

$$E(X, T) = \frac{1}{2N} \sum_{i=1}^N (\bar{y}_i - y_i)^2 \quad (4-1)$$

در نتیجه تابع هزینه E برحسب مقادیر خروجی y از رابطه (۵-۱) محاسبه می شود.

$$y_j = f(a_j) \quad (5-1)$$

هم چنین مقدار y برحسب a محاسبه شده و همچنین مقدار a برحسب w_{ij}

$$a_j = \sum_{i=1}^N y_i w_{ij} \quad (6-1)$$

مشق، نسبت به وزن w و قاعده زنجیره ای محاسبه می شود که به فرم رابطه (۷-۱) زیر است:

$$\frac{\partial L(z, y_1)}{\partial w} = \frac{\partial(z, y_1)}{\partial a} \frac{\partial a}{\partial z} \frac{\partial z}{\partial w} \quad (7-1)$$

و در نتیجه وزن ها به صورت رابطه (۸-۱) به روزرسانی می شود:

$$w \leftarrow w - \alpha \frac{\partial L(z, y_1)}{\partial w} \quad (8-1)$$

۳-۵-۱ شبکه عصبی بازگشتی

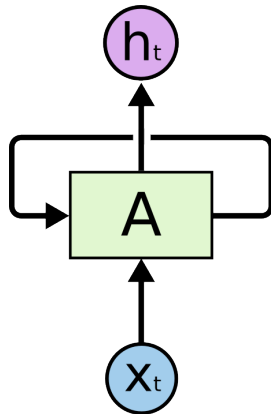
شبکه های عصبی بازگشتی برای اولین بار در سال ۱۹۸۰ به وجود آمدند اما اخیراً مورد استفاده قرار گرفته و گسترش یافته است. بخش عظیمی از داده ها مانند داده های سری زمانی^۱، گفتار، متن و... به صورت سریال (سری^۲) است.

شبکه های عصبی بازگشتی یک خانواده از شبکه های عصبی است که برای پردازش داده های سری یا دنباله ها استفاده می شود.

¹time series   ²sequential

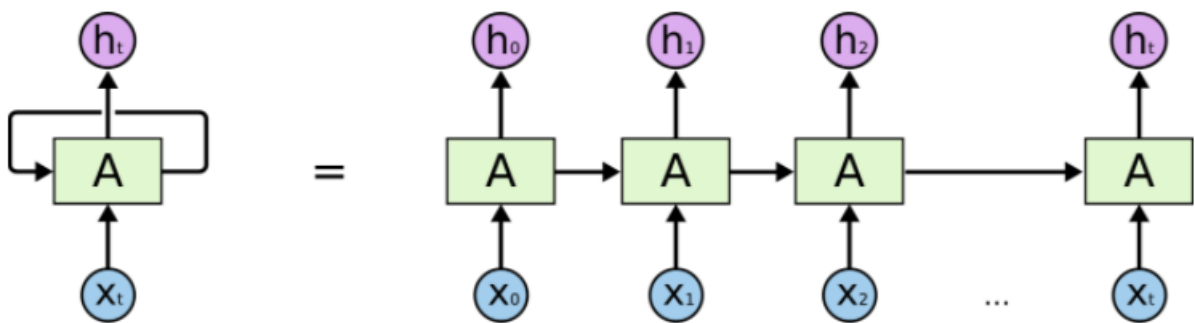

همان‌طور که گفته شد در شبکه‌های عصبی قدیمی فرض بر این است که تمام مقادیر ورودی از یک دیگر مستقل هستند اما این فرضیه همیشه صادق نیست، به عبارت دیگر اگر در یک جمله کلمه بعدی را بخواهد پیش بینی کند باید کلمات قبلی را بداند، شبکه‌های عصبی بازگشتی برای برطرف کردن این مشکل طراحی شده‌اند. درحقیقت شبکه‌های عصبی بازگشتی همان‌طور که از اسم آن مشخص است تکرار شونده است بنابراین داخل خود یک حلقه بازگشتی دارند که منجر به حفظ و نگهداری اطلاعات قبلی در شبکه می‌شود. در شکل زیر x_t به عنوان مقدار ورودی دریافت و به بخش A منتقل می‌شود و مقدار h_t را به خروجی می‌برد. این حلقه‌ها باعث می‌شود که اطلاعات در هر مرحله به شبکه بعدی منتقل شود.

شکل ۱-۳: شبکه عصبی بازگشتی دارای حلقه [۴]

شبکه‌های عصبی بازگشتی را می‌توان به صورت چند کپی از یک شبکه عصبی در نظر گرفت. با توجه به شکل زنجیره مانند شبکه‌های عصبی می‌توان فهمید که این شبکه‌ها به دنباله‌ها و لیست‌ها مرتبط است و برای کار با چنین داده‌هایی انتخاب شده‌اند. در شکل (۱-۴) حالت زنجیره وار شبکه‌های عصبی بازگشتی را مشاهده می‌کنید [۳۲، ۳۳، ۳۴].

شکل ۱-۴: شبکه عصبی بازگشتی باز شده [۴]

نحوه اجرای شبکه عصبی به این صورت است که ابتدا تمام توابع فعالیت مستقل را به وابسته تبدیل می‌کند، سپس برای کاهش پیچیدگی پارامترهای RNN برای لایه‌ها وزن و بایاس یکسانی در نظر می‌گیرد. در هر مرحله خروجی لایه قبلی به

عنوان ورودی لایه ی بعد در نظر گرفته می شود. رابطه (۹-۱) را در نظر بگیرید :

$$h_t = f(h_{t-1}, x_t) \quad (9-1)$$

• h_t : حالت فعلی

• h_{t-1} : حالت قبلی

• x_t : حالت ورودی

بعد از اعمال تابع فعالیت $\tanh$ رابطه به صورت (۱۰-۱) است :

$$h_t = \tanh(w_{hh}h_{t-1} + w_{xh}x_t) \quad (10-1)$$

که در آن :

• w_{xh} : وزن نورون ورودی

• w_{hh} : وزن نورون در حالت مخفی

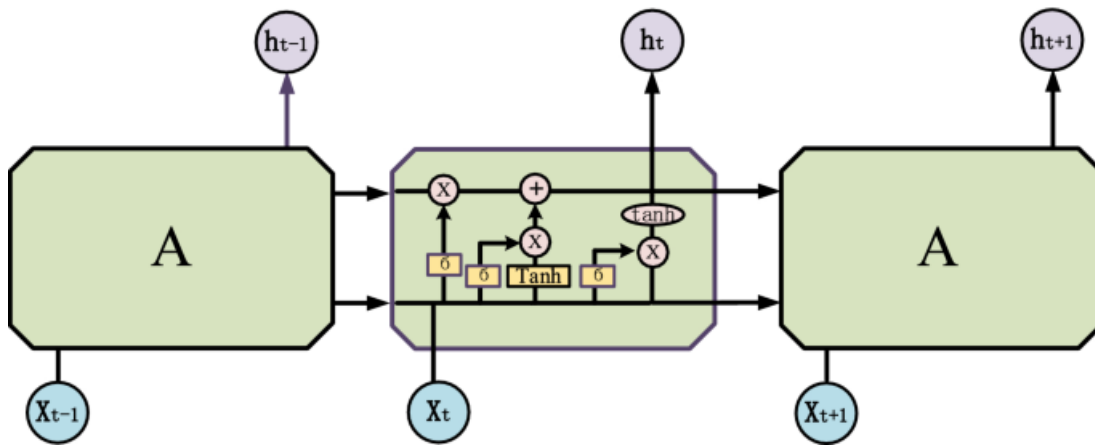
برای محاسبه مقدار خروجی از رابطه ی (۱۱-۱) استفاده می شود :

$$y_t = w_{hy}h_t \quad (11-1)$$

نحوه آموزش از طریق شبکه عصبی بازگشتی :

۱. این شبکه یک گام زمانی از ورودی دریافت می کند.
  ۲. حالت فعلی از ورودی فعلی و حالت قبلی محاسبه می شود.
  ۳. خروجی حالت قبل تبدیل به ورودی حالت فعلی می شود.
  ۴. برای n گام مختلف این روند تکرار می شود و به این صورت کل شبکه به هم متصل می شود.
  ۵. بعد از تکمیل مراحل، مرحله آخر محاسبه ی مقدار خروجی است.
  ۶. میزان اختلاف بین خروجی واقعی و خروجی مدل خطای شبکه را نشان می دهد.
  ۷. اگر میزان خطا زیاد بود خطا به شبکه برگشت داده می شود تا با تنظیم وزن ها میزان خطا کاهش یابد.
- از کاربردهای این نوع شبکه می توان به تشخیص گفتار، برچسب زنی خودکار، و تحلیل احساسات اشاره کرد [۳۳، ۳۴].

شبکه های LSTM خلاصه ی عبارت Long Short Term Memory است. این شبکه ها توانایی یادگیری وابستگی های بلند مدت را دارند و هدف از طراحی آن ها حل مشکل وابستگی بلندمدت است. ساختار شبکه های LSTM به این صورت است که اطلاعات دور را به خاطر می سپارند و به طور ذاتی این ویژگی را در خود دارند. این شبکه ها مانند شبکه های بازگشتی ساختار زنجیره مانند دارند ولی ماژول تکرار شونده آن ساختار متفاوتی دارد و به جای داشتن یک لایه ی شبکه عصبی دارای ۴ لایه هستند که طبق ساختار ویژه ای با یکدیگر در ارتباط هستند.

شکل ۱-۵: شبکه LSTM [۴]

معنی هر کدام از علامت‌هایی را که در شکل (۱-۵) استفاده می‌شود به صورت زیر است:

در این شبکه ها مفاهیم جدیدی وجود دارد که در شبکه‌های عصبی بازگشتی معمولی وجود نداشتند، برای مثال این شبکه ها سه دروازه^۱ دارند که شبکه از طریق آن جریان داده درون خود را کنترل می‌کند. این سه دروازه عبارتند از:

- دروازه فراموشی یا Forget gate
- دروازه ورودی یا Input gate
- دروازه خروجی یا Output gate

^۱gate

علاوه بر این سه دروازه یک عنصر اصلی به نام سلول حالت^۱ دارند که به صورت یک خط افقی است که در بالای شکل قرار دارد و دارای ساختار ساده ای است که تغییرات زیادی در آن اتفاق نمی افتد و با C_t نمایش داده می شود. شبکه های lstm از طریق دروازه ها می توانند اطلاعات جدیدی به سلول حالت اضافه کنند یا اطلاعات را حذف کنند در واقع دروازه ها راهی برای ورود اختیاری اطلاعات هستند که از یک لایه ی شبکه عصبی sigmoid به همراه یک عملگر ضرب نقطه ای تشکیل شده اند. خروجی لایه sigmoid عددی بین صفر و یک است که بیانگر این است که چه مقدار ورودی باید به خروجی ارسال شود. مقدار صفر یعنی هیچ اطلاعاتی ارسال نشود و مقدار یک یعنی تمام اطلاعات ورودی به خروجی ارسال گردد [۳۵].

رابطه (۱۲-۱) بیانگر دروازه فراموشی است. در روابط زیر h_{t-1}, x_t مقادیر ورودی هستند. اندیس f در W_f مخفف forget می باشد. در این دروازه اطلاعات غیر ضروری گذشته فراموش می شود.

$$f_t = \sigma(W_f \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_f) \quad (12-1)$$

رابطه (۱۳-۱) بیانگر دروازه ورودی است. اندیس i در W_i مخفف input می باشد. دروازه ورودی، بررسی می کند که اطلاعات به دست آمده از لحظه جاری (t) ارزش ذخیره در حافظه بلندمدت را دارند یا خیر؟

$$i_t = \sigma(W_i \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_i) \quad (13-1)$$

یک لایه تانژانت هایپربولیک است که برداری از مقادیر، به نام $\tilde{C}_t$ می سازد که می توان آن ها را به سلول حالت اضافه کرد.

$$\tilde{C}_t = \tanh(W_C \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_C) \quad (14-1)$$

با ترکیب مرحله فراموشی و مرحله ورودی مقدار سلول حالت به روزرسانی می شود.

$$C_t = (f_t \odot C_{t-1} + i_t \odot \tilde{C}_t) \quad (15-1)$$

رابطه (۱۶-۱) بیانگر دروازه خروجی است. اندیس o در W_o مخفف output می باشد. دروازه خروجی برای این بود که همه اطلاعات موجود در C_t به خروجی h_t منتقل نشود.

$$o_t = \sigma(W_o \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_o) \quad (16-1)$$

در رابطه (۱۷-۱) خروجی تولید شده از دروازه خروجی o_t باید در خروجی تابع سیگموئید ضرب شود تا آنقدری که نیاز

---

¹ cell state

است به خروجی h_t منتقل شود.

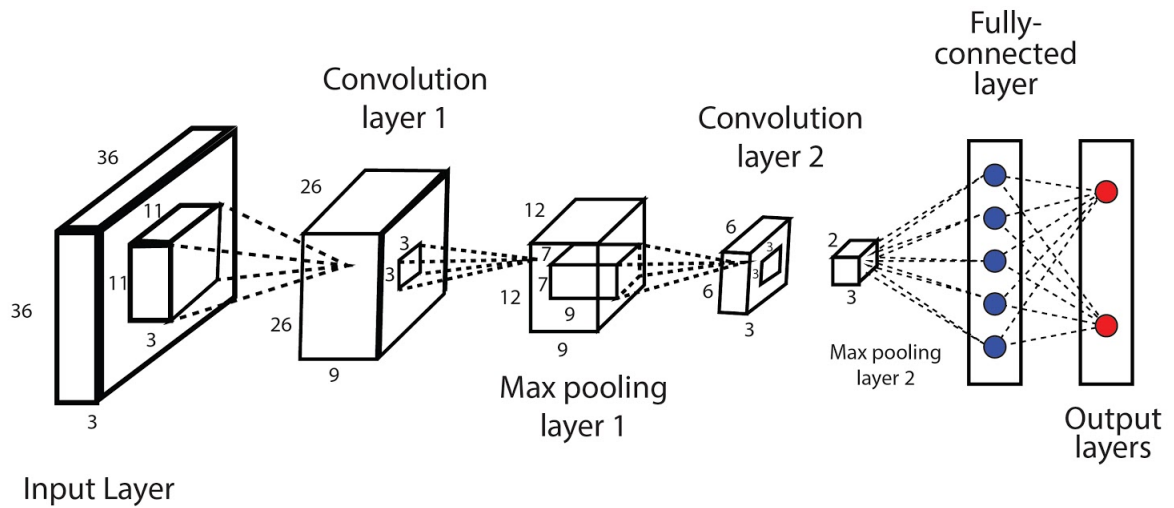
$$h_t = o_t \odot \tanh(C_t) \quad (17-1)$$

۴-۵-۱ شبکه های پیچشی

این عملیات پیچیدگی را در لایه های خاصی انجام می دهد از این رو، شبکه عصبی پیچشی^۱ نام دارد. معماری از حالت شبکه عصبی سنتی تغییر می کند، ورودی این نوع شبکه ها تصویر است، از لایه های نورونی با وزن و بایاس با قابلیت تنظیم تشکیل شده است، همچنین این نورون ها دارای سه بعد (عرض، ارتفاع، عمق) هستند. هر نورون تعدادی ورودی دریافت کرده و سپس حاصل ضرب وزن های نورون در ورودی ها را محاسبه کرده و با مقدار بایاس جمع می شود و در انتها با استفاده از یک تابع فعالیت خروجی را نمایش می دهد. معماری این نوع شبکه از پنج لایه تشکیل شده است: لایه ورودی، لایه پیچشی، لایه غیر خطی، لایه ادغام^۲، لایه تماما متصل^۳ که به طور معمول تابع غیر خطی، همراه با لایه پیچشی یک جا نشان داده می شود، همچنین، این نوع شبکه ها یک تابع هزینه^۴ مانند (SVM، Softmax) دارند و از لایه آخر که همان لایه تماما متصل است برای طبقه بندی برچسب کلاس استفاده می شود. همانند شکل (۶-۱) شبکه پیچشی از سه لایه اصلی که شامل لایه پیچشی، لایه ادغام و لایه تماما متصل است تشکیل شده است، در ادامه توضیح مختصری از سه لایه اصلی ارائه می شود.

---

¹Convolution   ²pooling   ³fully connected   ⁴Loss function

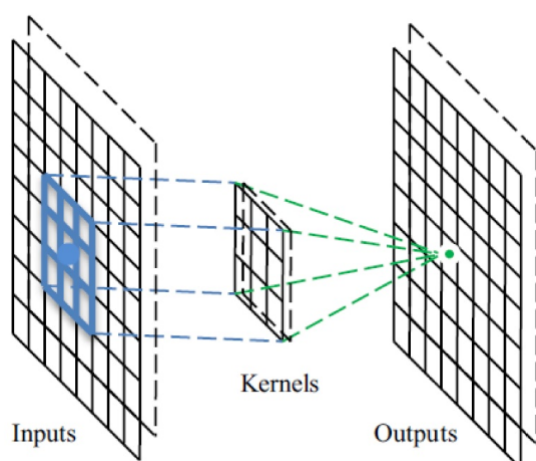

شکل ۱-۶: معماری شبکه عصبی پیچشی [۵]

• لایه پیچشی :

هسته اصلی یک شبکه CNN لایه پیچشی^۱ است که حجم عظیمی از محاسبات شبکه عصبی در این لایه انجام می شود. هر لایه پیچشی در شبکه عصبی پیچشی شامل مجموعه ای از فیلترها است و از پیچش بین فیلترها و لایه ورودی، خروجی شبکه ساخته می شود. به خروجی لایه پیچشی، نگاشت ویژگی^۲ گفته می شود. شکل (۷-۱) نشان دهنده لایه پیچشی است.

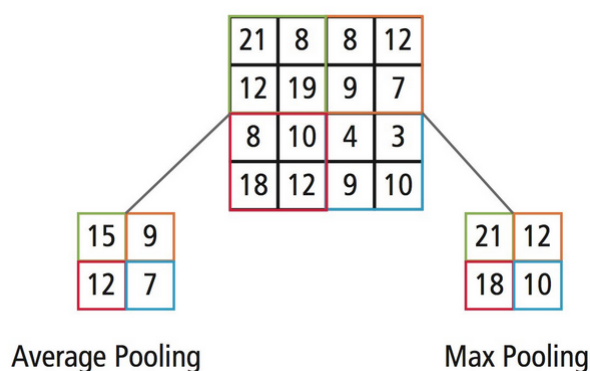
^۱Convolutional Layer   ^۲Feature Map

شکل ۱-۷: لایه پیچشی [۶]

• لایه ادغام:

این لایه عملکردی شبیه لایه پیچشی دارد و یک پنجره روی تصویر حرکت می‌کند، هدف لایه ادغام^۱ کاهش بعد مقدار خروجی لایه پیچشی است. لایه ادغام پارامتر قابل آموزش ندارد و شامل دو نمونه max pooling و average pooling است. در max pooling در هر پنجره بیشترین مقدار را انتخاب می‌کند و در average pooling میانگین را حساب می‌کند. در شکل (۱-۸) عملکرد لایه ادغام مشاهده می‌شود.

شکل ۱-۸: لایه ادغام [۷]

• لایه تماما متصل:

آخرین بخش یک شبکه عصبی پیچشی برای طبقه بندی را، لایه های تماما متصل^۲ تشکیل می‌دهند. یکی از کاربردهای اصلی این لایه در شبکه پیچشی، استفاده به عنوان طبقه بند است. یعنی مجموعه ویژگی‌هایی که از لایه پیچشی استخراج می‌شوند،

¹pooling   ² fully connected

در نهایت تبدیل به یک بردار می‌شوند و این بردار ویژگی به یک طبقه بند تماما متصل داده می‌شود تا نوع برجسب را مشخص کند و برجسب درست را شناسایی کند [۳۶]. در شبکه‌هایی که از لایه تماما متصل برای کلاس بندی استفاده می‌کنند خروجی نگاشت ویژگی بعد از الحاق به یکدیگر، به تابع بیشینه فعال داده می‌شود. در شکل (۶-۱) لایه تماما متصل مشاهده می‌شود.

۶-۱ معیار ارزیابی

برای ارزیابی عملکرد الگوریتم‌های مربوط به مسائل جعل خبر، معیارهای مختلف ارزیابی استفاده شده است. در این

- قسمت معیارهایی که اغلب برای تشخیص خبر جعلی استفاده می‌شود مورد بررسی قرار می‌گیرد:
- مثبت صادق TP: هنگامی که اخبار جعلی پیش بینی شده به درستی به عنوان اخبار جعلی مطرح می‌شوند.
  - منفی صادق TN: زمانی که اخبار واقعی پیش بینی شده در واقع به عنوان خبر واقعی مطرح می‌شوند.
  - منفی کاذب FN: هنگامی که مقادیر واقعی اخبار پیش بینی شده به عنوان اخبار جعلی مطرح می‌شوند.
  - مثبت کاذب FP: زمانی که اخبار جعلی پیش بینی شده، به عنوان خبر واقعی مطرح می‌شوند.
- Precision: چند درصد از داده‌هایی که مدل طبقه بندی کرده درست بودند.

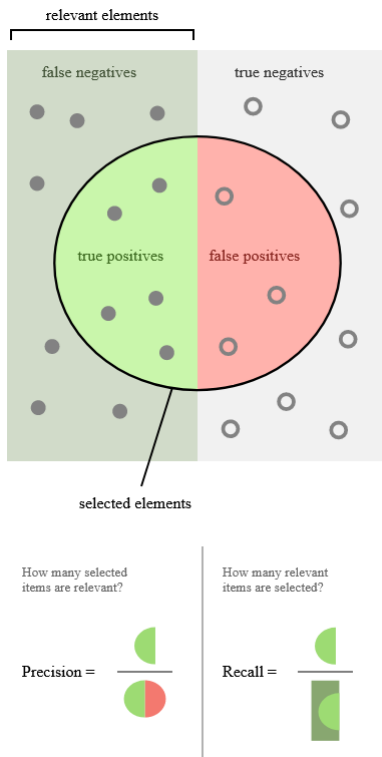
$$precision = \frac{\sum_{i=1}^{|C|} TP_j}{\sum_{i=1}^{|C|} (TP_j + FP_j)} \quad (18-1)$$

Recall: چند درصد از داده‌های مربوطه به درستی طبقه‌بندی شده است.

$$recall = \frac{\sum_{i=1}^{|C|} TP_j}{\sum_{i=1}^{|C|} (TP_j + FN_j)} \quad (19-1)$$

در شکل (۹-۱) معیارهای ارزیابی را مشاهده می‌کنید.

شکل ۹-۱: Recall ، Precision [۸]

Accuracy : دقت طبقه بندی را نشان می دهد، یعنی نسبت پیش بینی های درست به تعداد کل نمونه ها و به صورت

رابطه (۲۰-۱) محاسبه می شود :

$$Accuracy = \frac{\sum_{i=1}^{|C|} (TP_j + TN_j)}{\sum_{i=1}^{|C|} (TP_j + TN_j + FP_j + FN_j)} \quad (20-1)$$

F score : میانگین Precision و Recall را نشان می دهد، این معیار در بهترین حالت ۱ و در بدترین حالت ۰ است و به

صورت رابطه ۲۱-۱ محاسبه می شود [۱۴].

$$Fscore = 2 * (Precision * Recall / (Precision + Recall)) \quad (21-1)$$

۷-۱ مجموعه داده

برای تشخیص اخبار جعلی، از یک مجموعه داده^۱ استفاده می‌شود که در این بخش به تعریف و بررسی آن پرداخته می‌شود. اخبار به‌روز را می‌توان از منابع مختلف، از جمله صفحه‌های آژانس خبری، موتورهای جستجو و وب‌سایت‌های اجتماعی، جمع‌آوری کرد. با این حال، تعیین صحت اخبار به صورت دستی یک کار چالش‌برانگیز است و نیازمند افراد متخصص در این حوزه است.

برخی از مجموعه داده‌های قابل دسترس در زیر لیست شده‌اند:

۲: Buzz Feed خبر

این مجموعه داده شامل نمونه‌ای کامل از اخبار منتشر شده در فیس‌بوک از ۹ اژانس خبری در طی یک هفته نزدیک به انتخابات ۲۰۱۶ ایالات متحده ۱۹ تا ۲۳ سپتامبر و از ۲۶ تا ۲۷ سپتامبر است. هر پست و مقاله مرتبط، توسط ۵ خبرنگار BuzzFeed ادعا شده است [۳۷].

۳: آشکار ساز BS

این مجموعه داده‌ها از یک مرورگر به نام «آشکار ساز BS» برای بررسی صحت خبر تهیه شده است.

۴: CREDBANK

این یک مجموعه داده‌ی گسترده‌ای است که تقریباً ۶۰ میلیون توییت را شامل می‌شود. تمام توییت‌ها به بیش از ۱۰۰۰ رویداد خبری مرتبط هستند [۱۴].

۵: Twitter

مجموعه داده‌های توییت از یک معیار چند رسانه‌ای استفاده می‌کنند که برای کشف اخبار جعلی در توییت کاربرد دارد. این مجموعه دارای دو بخش است: (۱) مجموعه آزمایش (۲) مجموعه آموزش. از داده‌های train به عنوان مجموعه آموزشی و از داده‌های test به عنوان مجموعه آزمایشی استفاده می‌شود. توییت‌های توییت شامل متن، تصویر ویدئو و اطلاعات متنی دیگر است [۱۱].

۶: Weibo

این مجموعه داده‌ها، اخبار واقعی هستند که از منابع خبری موثق چین از جمله خبرگزاری شینهوا جمع‌آوری می‌شوند. این اخبار از ماه May 2012 تا January 2016 جمع‌آوری شده و توسط سیستم رسمی weibo تایید می‌شود. این سیستم کاربران مشترک را برای گزارش پست‌های مشکوک تشویق می‌کند و پست‌های مشکوک توسط تعدادی از کاربران مورد

¹Data set ²<https://github.com/BuzzFeedNews/2016-10-facebook-fact-check/tree/master/data> ³<https://github.com/bs-detector/bs-detector> ⁴<http://compsocial.github.io/CREDBANK-data/> ⁵<https://github.com/MKLab-ITI/image-verification-corpus> ⁶<https://github.com/yaqingwang/EANN-KDD18>

اعتماد بررسی می‌شود. این سیستم به عنوان منبع معتبر برای جمع‌آوری اخبار شایعه عمل می‌کند، زمانی که این داده‌ها پیش‌پردازش می‌شود می‌توان از آن‌ها در کار استفاده کرد. [۱۱].

۸-۱ استخراج ویژگی :

استخراج ویژگی‌های دست‌ساز برای مدل‌های تشخیص اخبار جعلی مبتنی بر یادگیری ماشین سنتی دشوار است. برای غلبه بر این محدودیت، در این‌جا به بررسی مدل یادگیری عمیق که برای شناسایی اخبار جعلی پیشنهاد شده است پرداخته می‌شود که استخراج ویژگی به طور خودکار انجام می‌شود. استخراج ویژگی در مدل یادگیری عمیق مبتنی بر دو حالت است: استخراج ویژگی داده‌های تک حالت و استخراج ویژگی داده‌های چند حالت که در زیر به بررسی آن پرداخته شده است:

۱-۸-۱ استخراج ویژگی مبتنی بر داده‌های تک حالت

در این حالت تنها ویژگی‌های متنی در نظر گرفته می‌شود. ویژگی‌های متنی ویژگی‌هایی است که از محتوای متن پست‌ها استخراج می‌شود و در بسیاری از روش‌های کشف اخبار جعلی، مورد بررسی قرار گرفته است. برای مثال، می‌توان برای هر کلمه بر اساس میزان اهمیت کلمه در جمله وزن خاصی در نظر گرفت و کلمات با اهمیت‌تر را برای استخراج ویژگی انتخاب کرد. استخراج ویژگی‌های متنی از چند جزء اصلی تشکیل شده است :

منبع : این خبر از کجا می‌آید؟ چه کسی آن را نوشته است.

تیترا : برای جذب خوانندگان اخبار به طور خلاصه شرح داده می‌شود.

بدنه متن : محتوای اصلی مقاله خبری.

۲-۸-۱ استخراج ویژگی مبتنی بر داده‌های چند حالت

با پیشرفت فناوری چند رسانه‌ای اخبار از پست‌های متنی به پست‌های چند رسانه‌ای تصویر و ویدئو تبدیل می‌شوند بنابراین در این حالت علاوه بر ویژگی‌های متنی ویژگی‌های بصری از جمله تصاویر و ویدئوها نیز در نظر گرفته می‌شود. ویژگی‌های بصری یک شاخص مهم برای کشف اخبار جعلی است. این کار باعث می‌شود توجه خوانندگان جلب شود و از قدرت تصور بالاتری برخوردار شوند، البته این یک مزیت برای اخبار جعلی محسوب می‌شود، زیرا با دستکاری تصاویر باعث گمراه کردن خوانندگان و انتشار سریع خبر می‌شود. تصاویر جعلی به دو گروه طبقه‌بندی می‌شوند : یکی تصاویر دستکاری شده و دیگری تصاویر گمراه‌کننده. تصاویر دستکاری شده تصاویری است که به صورت دیجیتال اصلاح شده‌اند برای مثال با نرم‌افزارهایی نظیر فوتوشاپ و.. تغییراتی در تصاویر به وجود می‌آورند. تصاویر گمراه‌کننده تصاویری است که دستکاری

نمی‌شوند اما مطالب گمراه کننده ای دارد مانند عدم تطابق متن و تصویر. همچنین می‌توان از بی کیفیت بودن تصاویر به عنوان علتی برای جعلی بودن خبر نام برد. چالش اصلی این است که چطور می‌توان این اخبار را از ویژگی‌ها شناسایی کرد؟ ویژگی‌ها را می‌توان از توثیت‌ها، تصاویر و... استخراج کرد. [۱۱، ۹، ۳۸].

برای مثال شکل (۱-۱۰) یک تصویر دستکاری شده است که در آن پوتین را روی صندلی وسط اضافه کرده‌اند تا نشان دهند او نیز در میان یک بحث شدید در میان دیگر رهبران جهان بوده است.

شکل ۱-۱۰: تصاویر دستکاری شده [۹]

شکل ۱-۱۱: تصاویر گمراه کننده [۹]

در شکل (۱-۱۱) یک تصویر گمراه کننده است که عدم تطابق متن و تصویر را نشان می‌دهد، این تصویر به عنوان تصویر خورشید گرفتگی در ۲۰ مارس ۲۰۱۵ ارائه شده است در صورتی که در اصل تصویر یک اثر هنری است که طراحی شده است برای همین تشخیص آن از واقعیت دشوار است.

۹-۱ روش انجام تحقیق :

هدف از این تحقیق تشخیص اخبار جعلی در انواع رسانه های اجتماعی با استفاده از تکنیک های یادگیری عمیق می باشد. در این تحقیق با در اختیار داشتن یک مجموعه داده و ارائه یک روش مناسب با استفاده از تکنیک های یادگیری عمیق سعی در تشخیص و بالابردن دقت و سرعت انجام آن خواهد شد. در ادامه با مطالعه کارهای قبل و روش های به کاررفته در آن ها و انجام مقایسه بین روش های پیشین و روش پیشنهادی نتیجه گیری کلی انجام خواهد شد و روش مورد نظر از لحاظ معیارهای ارزیابی با دیگر روش ها مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

مقالات اصلی مورد استفاده در این پایان نامه به قرار زیر است :

1. Wang, Yaqing, Ma, Fenglong, Jin, Zhiwei, Yuan, Ye, Xun, Guangxu, Jha, Kishlay, Su, Lu, and Gao, Jing. Eann: Event adversarial neural networks for multi-modal fake news detection. in *Proceedings of the 24th acm sigkdd international conference on knowledge discovery & data mining*, pp. 849–857, 2018.
2. Karimi, Hamid and Tang, Jiliang. Learning hierarchical discourse-level structure for fake news detection. *arXiv preprint arXiv:1903.07389*, 2019.

فصل ۲

مروری بر کارهای گذشته

در این فصل در ابتدا به معرفی مقدمات مربوط به اخبار جعلی پرداخته می‌شود و سپس پژوهش‌های انجام شده در زمینه‌ی تشخیص اخبار جعلی بررسی می‌شود. در چند سال گذشته بسیاری از زمینه‌ها، تکامل زیادی را تجربه کرده‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان علوم یادگیری عمیق و یادگیری ماشین را نام برد. اخبار جعلی برای مدت زمان بسیار طولانی وجود داشته، تقریباً از همان زمان اختراع چاپخانه در سال ۱۴۳۹ شایع بوده‌اند ولی با افزایش شبکه‌های اجتماعی سرعت انتشار بیشتری پیدا کرده‌اند. نگاهی به اوضاع اجتماعی نشان می‌دهد که در مقایسه با رسانه‌های سنتی، شبکه‌های اجتماعی رشد بیشتری داشتند، به خصوص زمانی که بحرانی ایجاد شود رسانه‌های اجتماعی خبرهای گسترده‌تر و به‌روزتری در دسترس قرار می‌دهند [۱۴]. اما مشکلی که وجود دارد این است که همه اخبار واقعی نیستند و احتمال تغییر و دستکاری اطلاعات واقعی توسط مردم به دلیل انگیزه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی وجود دارد. این اطلاعات دستکاری شده منجر به ایجاد اخباری می‌شود که ممکن است کاملاً درست نباشد و یا ممکن است کاملاً غلط نباشد [۳۱]. تعریفی ساده‌تر از اخبار جعلی، مقالاتی خبری است که به‌طور عمدی نادرست هستند و می‌توانند خوانندگان را گمراه کنند. توزیع اخبار در رسانه‌های اجتماعی امروزه بسیار محبوب شده است. رسانه‌های اجتماعی به دلیل انتشار سریع، هزینه کم و دسترسی آسان، مزایایی را برای کاربران به همراه دارد و توجه زیادی را به خود جلب کرده است [۳۳].

در این بخش از پایان‌نامه، چند نمونه از مطالعاتی که در این زمینه انجام شده مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین آن‌ها به سه گروه تقسیم‌بندی می‌شود.

۱-۲ مبتنی بر ساختار

یانگ و همکاران در سال ۲۰۱۶ یک شبکه توجه سلسله‌مراتبی را برای طبقه‌بندی سند پیشنهاد کردند، این شبکه توجه به سطح کلمات و جملات اعمال می‌شود و بر اساس میزان اهمیت وزن خاصی به آن‌ها داده می‌شود، یکی از مزیت‌های این

روش این است که در هر مرحله ویژگی‌های مهم لایه قبل نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد اما به دلیل این که فقط متن خبر را بررسی می‌کنند نسبت به مدل‌هایی که حاوی متن و تصویر هستند دقت پایین‌تری دارد. این روش روی شش مجموعه داده های، [۶۸.۲ % ، ۷۰.۵ % ، ۷۱ % ، ۴۹.۴ % ، ۷۵.۸ % ، ۶۳.۶ %] دست می‌یابد [۳۸].

حمید کریمی و همکاران در سال ۲۰۱۹ مدل ساختار گفتمان سلسله مراتبی را ارائه کردند، این مدل ساختار سطح گفتمان را برای مقالات خبری جعلی / واقعی به صورت خودکار و داده محور آموزش می‌بیند و می‌سازد. علاوه بر این، ویژگی‌های ساختاریافته را شناسایی می‌کند، که می‌تواند ساختارهای کشف شده را توضیح دهد و اخبار جعلی را راحت‌تر بفهمند. در این روش پنج مجموعه داده مورد استفاده قرار می‌گیرد. دو مجموعه داده PolitiFact و Buzzfeed و دو مجموعه داده بعدی از مجموعه داده اخبار جعلی آنلاین موجود در Kaggle استفاده می‌شود و در نهایت مجموعه داده ساخته شده توسط McIntire استفاده می‌شود و دقت % ۱۹.۸۲ را به دست آوردند [۱۰].

۲-۲ مبتنی بر نظرات کاربران

ناتالی روچانسکی و همکاران در سال ۲۰۱۷ مدلی مبتنی بر نظرات کاربران ارائه دادند که رفتار هر دو طرف، کاربران و مقالات، رفتار گروهی از کاربران که اخبار جعلی را منتشر می‌کنند را ترکیب می‌کند. این مدل از سه ماژول ثبت، امتیاز، ادغام تشکیل شده است. بر روی دو مجموعه داده توییتر و ویبو به دقت های، % ۸۹ ، % ۹۵ دست یافتند [۱۳].

کای شو و همکاران در سال ۲۰۱۹ کشف قابل توضیح اخبار جعلی را مورد مطالعه و بررسی قرار دادند، یک همبستگی بین محتوای اخبار و نظرات کاربران وجود دارد، این مدل از شبکه‌های توجه برای میزان اهمیت و قابل توجه بودن کلمات و جملات استفاده می‌کند و جملات و نظرات با اهمیت‌تر را انتخاب می‌کند و برای پیش‌بینی نوع خبر به طبقه بند می‌دهد. در این پژوهش از یک مجموعه داده شناسایی اخبار به نام FakeNewsNet استفاده می‌کند که این مجموعه داده از دو سیستم عامل GossipCop و PolitiFact تشکیل شده که حاوی محتوای اخبار مانند متن اصلی و تعاملات اجتماعی کاربران مانند نظرات کاربران است. دقت بر روی دو سیستم عامل GossipCop و PolitiFact به ترتیب % ۹۰ و % ۸۰ است [۴۱].

بی هان و همکاران در مقاله‌ای در سال ۲۰۲۰ بر تشخیص اخبار جعلی مبتنی بر انتشار تمرکز دارند. با توجه به قابلیت‌های شبکه‌های عصبی گراف GNN^۱ در ارتباط با داده‌های غیر اقلیدسی از GNN برای تمایز بین الگوهای انتشار اخبار جعلی و واقعی در رسانه‌های اجتماعی استفاده کردند. از دو مجموعه داده PolitiFact و GossipCop استفاده می‌شود و دقت آن % ۹۰ و % ۸۶ است [۴۵].

پاکا و همکاران در سال ۲۰۲۱ یک مجموعه داده توییتر با مقیاس بزرگ با برچسب‌های واقعی و جعلی به نام CTF^۲ معرفی کردند. همچنین در این منبع Cross-SEAN را معرفی کردند که یک مدل توجه نیمه نظارتی است که مقدار زیادی از

^۱Graph Neural Networks   ^۲COVID-19 Twitter Fake News

داده های بدون برچسب را تحت تاثیر قرار می دهد. آن ها Cross-SEAN را با هفت روش جدید تشخیص اخبار جعلی مقایسه کردند و در مجموعه داده CTF به دقت ۹۵% دست یافتند [۴۷].

ژانگ و همکاران در سال ۲۰۲۱ در گزارشی بیان می کنند که احساسات دوگانه بین اخبار جعلی و واقعی متمایز است. ویژگی های احساسات دوگانه شامل سه جزء است: ۱. احساسات ناشر که از محتوا استخراج می شود ۲. احساسات اجتماعی که از نظرات کاربران استخراج می شود ۳. شکاف احساسی که نشان دهنده شباهت و تفاوت بین احساسات ناشر و احساسات اجتماعی است. از سه مجموعه داده RumourEval-19، Weibo-16، Weibo-20، در این پژوهش استفاده شده و به دقت های ۷۵%، ۹۱%، ۹۳% دست یافتند [۴۸].

۳-۲ مبتنی بر متن و تصویر

فنگ کیان و همکاران در سال ۲۰۱۸ یک شبکه عصبی کانولوشن دوسطحی با مولد پاسخ کاربر (TCNN-URG) ارائه دادند که در آن TCNN اطلاعات معنایی از متن مقاله را با ارائه آن در سطح کلمه و جمله دریافت می کند، URG یک مدل مولد پاسخ کاربر به متن را از بازخوردهای گذشته کاربر یاد می گیرد که می تواند از آن برای تولید پاسخ ها به مقالات جدید برای کمک به تشخیص اخبار جعلی استفاده کند. همچنین در این پژوهش بر روی مجموعه داده ویبو به دقت ۸۹.۸% دست یافتند [۴۰].

یانگ یانگ و همکاران در سال ۲۰۱۸ مدلی به نام TI-CNN (اطلاعات متنی و تصویری مبتنی بر شبکه عصبی ارائه CNN) دادند، این مدل به طور خودکار ویژگی های متن و تصویر را استخراج کرده و به طور هم زمان با اطلاعات متن و تصویر آموزش داده می شود. این پژوهش بر روی مجموعه داده Kaggle به دقت ۹۲% دست یافتند [۱۵].

یاکینگ وانگ و همکاران در سال ۲۰۱۸ مدل EANN را ارائه دادند که شامل سه جز اصلی است: استخراج کننده ویژگی چندوجهی، آشکارساز اخبار جعلی، و تفکیک کننده رویداد. در این مدل یک تمایز گر رویداد وجود دارد که ویژگی های خاص را حذف می کند و ویژگی های مشترک با طبقه بند نوع برچسب خبر می دهد، در این مدل ویژگی ها مستقل از نوع خبر است و هر مرحله فقط ویژگی های مهم همان مرحله را در نظر می گیرد. مجموعه داده مورد استفاده در این پژوهش تویتر و ویبو است و به دقت ۷۱% و ۸۲% دست یافتند [۱۱].

خطار و همکاران در سال ۲۰۱۹، یک شبکه رمزگذار خودکار متغیر چندوجهی MVAE را پیشنهاد می کند که از ترکیب یک رمزگذار خودکار دوبعدی با یک طبقه بند باینری برای تشخیص اخبار جعلی استفاده می کند. این مدل شامل سه جز اصلی، یک رمزگذار، یک رمزگشا و یک ماژول تشخیص دهنده اخبار جعلی است، که رمزگذار اطلاعات را از متن و تصویر به یک بردار مخفی رمزگذاری می کند، رمزگشا تصویر و متن اصلی را دوباره بازسازی می کند و تشخیص دهنده اخبار جعلی نیز نوع برچسب خبر را پیش بینی می کند. این مدل بر روی دو مجموعه داده تویتر و ویبو به ترتیب به دقت ۷۴% و ۸۲% دست یافتند [۴۳].

کالیار و همکاران در سال ۲۰۲۰ یک شبکه عصبی کانولوشن FND NET را برای شناسایی اخبار جعلی پیشنهاد کردند، در این روش به جای استخراج ویژگی به صورت دست ساز از استخراج ویژگی خودکار برای طبقه بندی اخبار جعلی از طریق لایه های مخفی ساخته شده در شبکه عصبی عمیق استفاده می شود. برای استخراج ویژگی از شبکه های کانولوشن در هر لایه استفاده می شود. در این مدل از مجموعه داده Benchmarked استفاده می شود و به دقت % ۹۸.۳ دست یافتند [۴۴].

یی جولو و همکاران در سال ۲۰۲۰ مشکل کشف اخبار جعلی را تحت یک سناریوی واقع گرایانه تر در رسانه های اجتماعی حل کردند. آن ها مدل G CAN^۱ که یک مدل مبتنی بر شبکه عصبی است را پیشنهاد کردند که در آن با توجه به متن توییت و اظهار نظر کاربران توییت های جعلی را شناسایی می کند. از دو مجموعه داده Twitter15 و Twitter16 استفاده می شود و به دقت ۸۷% و ۹۰% دست یافتند [۴۶].

از روش های ترکیبی که فقط محتوای متنی اخبار را بررسی می کنند، ترکیب LSTM و CNN نتایج امیدوار کننده ای را نشان داده است. با این حال، تا کنون، LSTM ها برای ارائه جاسازی کلمات و CNN برای طبقه بندی نهایی استفاده شده است. در بخش های بعدی به تعریف و مقایسه دو روش که بر مبنای LSTM و CNN هستند پرداخته می شود.

---

¹Graph-aware Co-Attention Networks

جدول ۱-۲: مقایسه روش های موجود

نوع طبقه بندی	دقت	مجموعه داده	سال انتشار	روش
مبتنی بر ساختار	۶۸.۲ ۷۰.۵ ۷۱ ۴۹.۴ ۷۵.۸ ۶۳.۶	Yelp۲۰۱۳ Yelp۲۰۱۴ Yelp۲۰۱۵ IMDB Yahoo Answer Amazon	۲۰۱۶	HAN
مبتنی بر نظرات کاربران	۸۹ ۹۵	Twitter Weibo	۲۰۱۷	CSI
مبتنی بر متن و تصویر	۸۹.۸	Weibo	۲۰۱۸	TCNN-URG
مبتنی بر متن و تصویر	۹۲	Kaggle	۲۰۱۸	TI-CNN
مبتنی بر متن و تصویر	۷۱ ۸۲	Twitter Weibo	۲۰۱۸	EANN
مبتنی بر نظرات کاربران	۹۰ ۸۰	GossipCop PolitiFact	۲۰۱۹	dEFEND
مبتنی بر ساختار	۸۲.۱۹	Kaggle	۲۰۱۹	HDSF
مبتنی بر متن و تصویر	۷۴ ۸۲	Twitter Weibo	۲۰۱۹	MVAE
مبتنی بر متن و تصویر	۹۸.۳	Benchmarked	۲۰۲۰	FNDNet
مبتنی بر نظرات کاربران	۹۰ ۸۶	PolitiFact GossipCop	۲۰۲۰	GNN
مبتنی بر متن و تصویر	۸۷ ۹۰	Twitter15 Twitter16	۲۰۲۰	G CAN
مبتنی بر نظرات کاربران	۹۵	CTF	۲۰۲۱	CTF
مبتنی بر نظرات کاربران	۷۵ ۹۱ ۹۳	RumourEval-۱۹ Weibo-16 Weibo-20	۲۰۲۱	Dual Emotion Features

فصل ۳

مقایسه دو روش ساختار سلسله مراتبی و تمایز گر رویداد

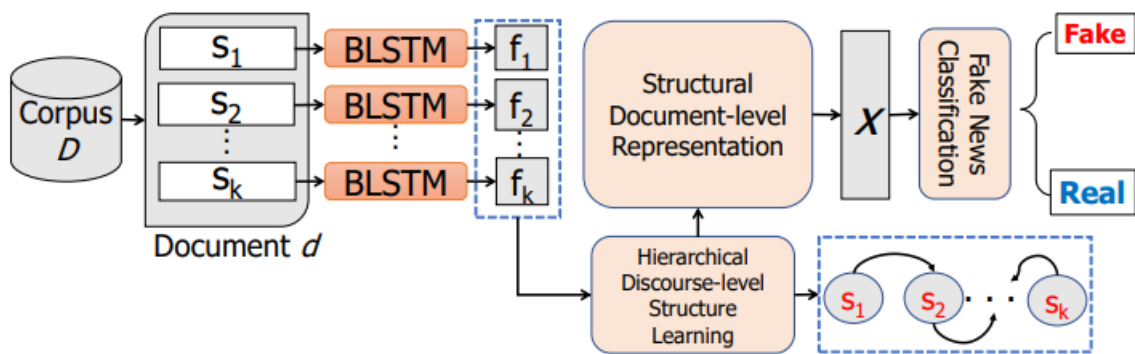
در این فصل در مورد روش های پیشنهادی برای شناسایی اخبار جعلی در شبکه های اجتماعی توضیحاتی ارائه می شود. در فصل های قبلی توضیح داده شد که با توجه به افزایش استفاده از شبکه های اجتماعی، برای جلوگیری از تشویش اذهان عمومی به خصوص در موارد ضروری از قبیل انتخابات سیاسی، حوادث طبیعی مثل زلزله و ... نیاز است نسبت به شناسایی اخبار جعلی اقدامات لازم صورت پذیرد. یکی از موارد می تواند شناسایی آنلاین اخبار جعلی در هنگام انتشار باشد. در این بخش از پایان نامه به دوروش اساسی که بازدهی خوبی در شناسایی اخبار جعلی دارند پرداخته و توضیحاتی ارائه شده است.

۱-۳ یادگیری ساختار سطح گفتمان سلسله مراتبی

در این پژوهش آقای حمید کریمی و همکاران بر محتوای اخبار متمرکز هستند و آموزش و ساخت یک ساختار سطح گفتمان برای مقالات خبری، جعلی و واقعی را مورد بررسی قرار می دهند، در یک سند واحدهای گفتمان همان جملات هستند. اهمیت در نظر گرفتن ساختار سطح گفتمان سلسله مراتبی^۲ برای کشف اخبار جعلی به سه شکل است. اول، بررسی های انجام شده در ساختار سطح گفتمان برای کشف اخبار جعلی نشان می دهد که روش اتصال دو واحد گفتمان یک سند می تواند در کشف اخبار جعلی مفید باشد. دوم این که اخبار جعلی معمولاً از خبرهای متفرقه به وجود می آیند و برخلاف اخبار موثق و واقعی، این اخبار هیئت تحریریه دقیقی برای نظارت ندارد. بنابراین، با ترکیب ساختار سطح گفتمان سلسله مراتبی، می توان انسجام اسناد خبری جعلی، واقعی را بررسی کرد. سوم مطالعات نشان داده که استفاده از ساختار سلسله مراتبی بهتر و مفیدتر است. از آنجا که معمولاً کشف اخبار جعلی به عنوان یک مشکل طبقه بندی براساس کل متن در نظر گرفته می شود،

² Hierarchical Discourse-level Structure for Fake News Detection

استفاده از تجزیه و تحلیل گفتمان برای تشخیص اخبار جعلی مفید است. در این مدل یک ساختار سطح گفتمان برای مقالات خبری جعلی، واقعی به صورت خودکار و داده محور آموزش می بیند و می سازد. همچنین ویژگی های ساختار یافته را شناسایی می کند، که می تواند ساختارهای کشف شده را توضیح دهد و اخبار جعلی را راحت تر بفهمند. در این مدل، هدف ساخت یک ساختار سلسله مراتبی بین واحدهای گفتمان (یعنی جملات) می باشد. برای رسیدن به این هدف، رویکرد تجزیه وابستگی و ساختار سلسله مراتبی یک سند رابه صورت یک درخت وابستگی نمایش می دهد. در تجزیه وابستگی واحدهای گفتمان، باید تشخیص داده شود که آیا یک واحد گفتمان از نظر معنایی به واحدهای دیگر مرتبط است یا خیر. اگر مرتبط باشد، یک شاخه والد - فرزند (یا دنباله - سر) در درخت وابستگی می تواند ایجاد می شود. بنابراین، تا زمانی که ارتباط معنایی بین واحدهای گفتمان برقرار باشد، می توان یک درخت وابستگی گفتمانی ساخت. از آنجا که واحدهای گفتمان به عنوان جملات تعریف می شوند، ابتدا باید یک نمایش ثابت برای هر جمله وجود داشته باشد برای این منظور، از شبکه حافظه کوتاه مدت دو جهته BLSTM^۱ استفاده می شود. شکل ۳-۱ بیانگر ساختار سلسله مراتبی اسناد است.

شکل ۳-۱: چارچوب پیشنهادی ساختار سطح گفتمان [۱۰]

همان طور که گفته شد در این روش از شبکه حافظه کوتاه مدت دو جهته (BLSTM) استفاده می شود. ابتدا هر کلمه در یک جمله s_j با یک کلمه نگاشت اندازه ثابت نشان داده می شود، و سپس شبکه BLSTM در هر گام زمانی $t \in [1, T_j]$ تابع های زیر را اجرا می کند:

$$\vec{h}_t = \mathcal{F}(\vec{h}_{t-1}, w_{t-1}) \quad (۱-۳)$$

$$\overleftarrow{h}_t = \mathcal{F}(\overleftarrow{h}_{t-1}, w_{T_j-t+1}) \quad (۲-۳)$$

$\mathcal{F}$ یک تابع LSTM است و $\vec{h}_t$ و $\overleftarrow{h}_t$ به ترتیب خروجی های شبکه های روبه جلو و رو به عقب LSTM در گام زمانی t هستند. سپس، یک نمایش ثابت برای جمله s_j ، که به صورت f_j نشان داده می شود، به عنوان میانگین آخرین خروجی

^۱Bidirectional Long Short-Term Memory

شبکه‌های روبه‌جلو و روبه‌عقب LSTM تعریف می‌شود:

$$f_j = \frac{[\vec{h}_{T_j} + \overleftarrow{h}_{T_j}]}{2} \quad (3-3)$$

به‌طور مشابه، شبکه BLSTM برای تمام جملات یک سند اعمال می‌شود و یک دنباله از نمایش‌های جمله‌ای به‌صورت $f_1, f_2, \dots, f_k$ به دست می‌آید؛ (شکل ۳-۱ را ببینید)

این مدل به دنبال استخراج اطلاعات مفید و کاربردی از ساختار برای نمایش تفاوت بین اسناد جعلی و واقعی است و برای نمایش آن سه ویژگی زیر بررسی می‌شود:

۱. تعداد گره‌های برگ: هر چقدر تعداد گره‌های برگ بیشتر باشد واحدهای گفتمان دارای ارتباط درونی کمتری خواهند بود بنابراین انسجام کم‌تر است، در واقع احتمالات را برای ریشه و برگ در نظر می‌گیرد وقتی برگ‌ها زیاد باشد درخت عمق ندارد و فقط تعداد برگ‌های آن زیاد شده است و احتمال جعلی بودن خبر زیاد است.

۲. تفاوت فاصله بین موقعیت الان و حالت اصلی: هر جمله در جای مناسب خود قرار می‌گیرد. اگر درجایی غیر مرتبط بود فاصله حالتی که در آن هست با حالتی که بهتر است باشد اندازه گرفته می‌شود. هرچه این فاصله کم‌تر باشد یعنی جمله در جای مناسبی قرار گرفته است و منسجم‌تر است بنابراین برچسب واقعی می‌خورد.

۳. فاصله گره ریشه و برگ: این ویژگی مجموع فاصله موقعیتی بین گره‌های برگ و ریشه را در حالتی که در جای مناسب قرار گرفته باشد می‌سنجد، اگر این فاصله کم باشد یعنی جملات در جایگاه خود است و به ترتیب پشت سر هم آمده‌اند و اگر با گره ریشه فاصله داشت یعنی انسجام خوبی ندارد و برچسب نوع خبر جعلی است. در این مدل دو مشاهده کلیدی وجود دارد:

- این مدل این واقعیت را نشان می‌دهد که ساختارهای اسناد اخبار جعلی در سطح گفتمان کاملاً متفاوت از اسناد واقعی هستند.

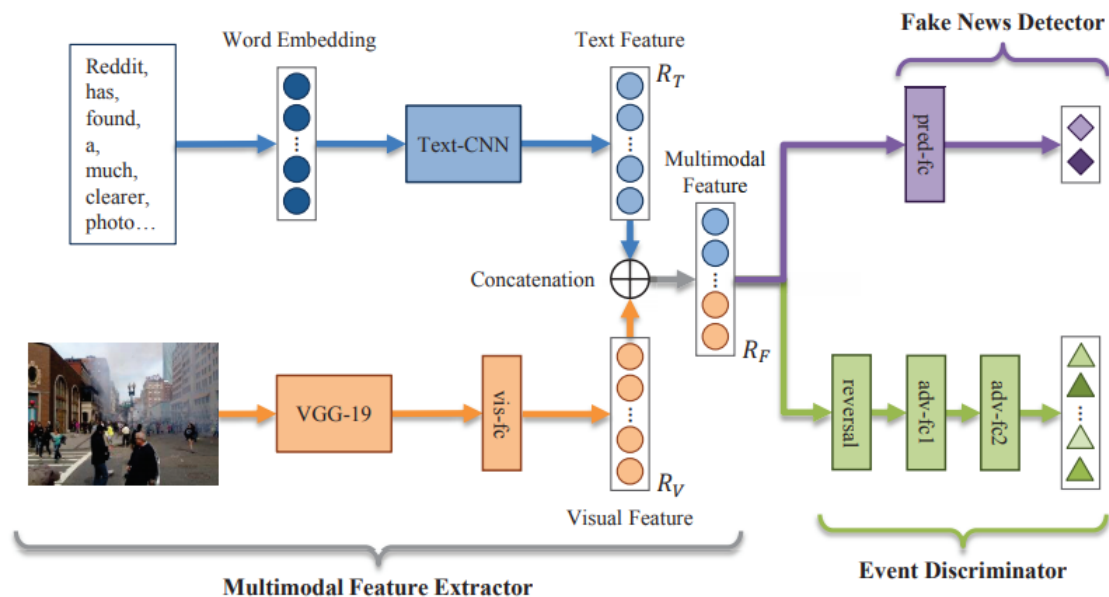
- هر چه انسجام جملات کم‌تر باشد یعنی جملات به یکدیگر مرتبط نیستند و نوع خبر جعلی است و هرچه انسجام بیشتر باشد یعنی نوع خبر، واقعی است.

۲-۳ شبکه‌های عصبی تمایزگر رویداد برای تشخیص اخبار جعلی چند حالت

روش دیگری که در اینجا مورد توجه قرار می‌گیرد چارچوب شبکه‌های عصبی تمایزگر رویداد^۱ است که توسط آقای یانگ وانگ ارائه شده است. در مقایسه با اخبار متنی، اخباری که حاوی تصاویر و ویدیو هستند بهتر می‌توانند توجه خوانندگان را جلب کنند. در این روش بیشتر روی ویژگی‌های مشترک رویدادها متمرکز می‌شود تا از طریق حفظ ویژگی‌های ثابت بتواند

¹EANN:Event Adversarial Neural Network

به تشخیص اخبار جعلی کمک کند و ویژگی‌های خاص را حذف می‌کند. این مدل سه مؤلفه اصلی دارد: ۱. استخراج‌کننده ویژگی چند حالت ۲. ردیاب اخبار جعلی ۳. تفکیک‌کننده رویداد. برای استخراج ویژگی‌های چندحالت از شبکه‌های عصبی CNN استفاده می‌شود تا به طور خودکار ویژگی‌هایی از محتوای متن و تصاویر پست‌ها استخراج کند. استخراج‌کننده ویژگی چندوجهی استخراج ویژگی‌های متن و تصویر را برعهده دارد و با کمک ردیاب اخبار جعلی، نمایش‌های قابل تشخیص برای شناسایی اخبار جعلی را آموزش می‌بیند و به طور همزمان با حذف ویژگی‌های خاص رویداد، ویژگی‌های مشترک رویداد را حفظ می‌کند که در آن استخراج‌کننده ویژگی، دوشاخه ویژگی متن و ویژگی تصویر دارد، برای استخراج ویژگی متنی از Text-CNN و برای استخراج ویژگی تصویر از شبکه VGG-19 استفاده می‌شود، سپس ویژگی‌های استخراج شده را با ویژگی‌های موجود در تمایزگر رویداد مقایسه می‌کند، اگر ویژگی‌ها مشترک بود یعنی خبر جعلی است و خروجی با ردیاب اخبار جعلی نمایش داده می‌شود. در این مرحله شبکه اقدام به حذف رویدادهای خاص می‌کند. ویژگی‌های تک حالت تنها شامل ویژگی‌های متنی می‌شود که از متن خبر استخراج شده و برای کشف اخبار جعلی استفاده می‌شود. در ویژگی‌های چند حالت که شامل متن و تصاویر است که برای تمامی ورودی‌هاست پس از یادگیری متن و نمایش ویژگی‌های مخفی متن و تصویر، آن‌ها با یکدیگر ترکیب می‌شوند تا نمایش ویژگی چند حالت نهایی را شکل دهند که از متمایزکننده رویداد تشخیص دهنده اخبار جعلی ساخته شده‌اند. تشخیص دهنده اخبار جعلی ویژگی‌های آموخته شده را به عنوان ورودی برای پیش‌بینی جعلی یا واقعی بودن پست‌ها در نظر می‌گیرد، متمایزکننده رویداد بر اساس این ویژگی‌ها، برچسب رویداد هر پست را مشخص می‌کند. در شکل ۳-۲ معماری EANN نشان داده می‌شود.

شکل ۳-۲: معماری شبکه EANN [۱۱]

در این شکل معماری شبکه عصبی EANN نشان داده شده است، همان‌طور که مشاهده می‌شود یک مجموعه داده متنی و یک مجموعه داده تصویر وجود دارد که شبکه رنگ آبی یک ویژگی متنی و رنگ نارنجی ویژگی تصویر است سپس

این ویژگی‌ها با یک لایه تماماً متصل به هم متصل می‌شوند. این ویژگی‌ها به تمایزگر رویداد می‌روند که به رنگ سبز است در آنجا ویژگی‌های خاص یک رویداد حذف می‌شود و ویژگی‌های مشترک باقی می‌مانند یا به تشخیص‌دهنده اخبار جعلی که به رنگ بنفش است داده می‌شود تا برچسب خبر مشخص شود. هدف اصلی این مدل یادگیری انتقال و تفکیک‌پذیری نمایش ویژگی برای اخبار جعلی است. همان‌طور که در معماری شبکه EANN مشاهده شد برای رسیدن به این هدف باید سه مؤلفه استخراج‌کننده ویژگی، تشخیص‌دهنده اخبار جعلی و تفکیک‌کننده رویداد با یکدیگر ادغام شوند. استخراج ویژگی چندحالت شامل ویژگی متنی و تصویری است که برای انواع مختلف ورودی‌هاست. پس از یادگیری متن و نمایش ویژگی‌های پنهان متن و تصویر، آن‌ها با یکدیگر ترکیب می‌شوند تا نمایش ویژگی چندحالت‌هایی را شکل دهند که هر دو از تشخیص‌دهنده اخبار جعلی و تفکیک‌کننده رویداد در بالای استخراج‌کننده ویژگی چندحالت ساخته شده‌اند. تشخیص‌دهنده اخبار جعلی خروجی تمایزگر رویداد که شامل ویژگی‌های مشترک هست را به‌عنوان ورودی برای پیش‌بینی جعلی یا واقعی بودن اخبار در نظر می‌گیرد.

استخراج ویژگی متنی :

به‌منظور استخراج ویژگی‌های متنی، از شبکه‌های عصبی کانولوشن^۱ به‌عنوان ماژول اصلی استخراج‌کننده ویژگی‌های متنی استفاده می‌شود. ثابت شده است که CNN در بسیاری از زمینه‌ها مانند بینایی رایانه‌ای و طبقه‌بندی متن مؤثر است. همان‌طور که در معماری EANN مشاهده شد، یک مدل اصلاح‌شده، CNN یعنی Text CNN در استخراج‌کننده ویژگی متنی وجود دارد برای استخراج ویژگی‌های متنی، با استفاده از تعبیه کلمات هر کلمه در متن به‌صورت یک بردار نشان داده می‌شود و در نهایت یک بردار ویژگی متنی تشکیل می‌شود. برای هر بردار ویژگی از max pooling برای گرفتن بیشترین مقدار استفاده می‌شود تا مهم‌ترین اطلاعات استخراج شود، ویژگی‌های متنی بعد از max pooling با RT نمایش داده می‌شود. استخراج ویژگی تصویری :

تصاویری که در اخبار وجود دارد به‌عنوان ورودی استخراج‌کننده ویژگی تصویر هستند که با v نشان داده می‌شود، برای استخراج ویژگی‌های تصویر از شبکه آموزش دیده VGG19 استفاده می‌شود. در طول فرایند آموزش با استخراج‌کننده ویژگی متنی پارامترهای از پیش آموزش‌دیده شبکه عصبی VGG19 برای جلوگیری از بیش‌برازش ثابت نگه‌داشته می‌شود. ویژگی تصویر ناشی از آموزش شبکه با VGG19 نمایش داده می‌شود. پس از استخراج ویژگی تصویر با استفاده از max pooling کاهش بعد انجام می‌شود و سپس از یک لایه تماماً متصل^۲ استفاده می‌شود و ویژگی‌های متن و تصویر به هم متصل می‌شوند و با RF نمایش داده می‌شود. در استخراج ویژگی‌های تصویر پایین بودن کیفیت تصاویر و یا عدم تطابق متن و تصویر به کشف اخبار جعلی کمک می‌کند، برای مثال در اخبار جعلی بیشتر از اشیا حیوانات و.. استفاده می‌شود. ردیاب اخبار جعلی :

در این بخش، ردیاب اخبار جعلی معرفی می‌شود که ویژگی‌های چندحالت که شامل متن و تصویر است را به‌عنوان ورودی می‌گیرد سپس در یک لایه تماماً متصل با استفاده از تابع soft max نوع خبر را مشخص می‌کند. تمایزگر رویداد : تمایزگر رویداد اقدام به حذف ویژگی‌های خاص یک رویداد می‌کند و ویژگی‌های مشترک را نگه می‌دارد.

¹CNN   ²Fully Connected

یک شبکه عصبی است که از دولا به کاملاً متصل با توابع فعالیت مربوط تشکیل شده است. هدف آن طبقه‌بندی صحیح برچسب خبر است.

در ادامه در رابطه با نحوه ی استخراج ویژگی های متن و تصویر مطالبی ارائه خواهد شد.

- استخراج ویژگی متنی:

ورودی بردار ویژگی متنی، متن پست است و خروجی ویژگی هایی است که از حالت متنی آموزش داده می شود.

استخراج کننده ویژگی متنی را می توان به دو مرحله تقسیم کرد:

۱. فرایند پیش پردازش^۱

۲. فرایند احساسات^۲

۱. فرایند پیش پردازش: برای اعمال الگوریتم های یادگیری ماشین بر روی داده های متنی نیاز به پیش پردازش خاصی

است. تکنیک های متعددی برای تبدیل داده های متنی به یک شکل مدل سازی آماده وجود دارد. مراحل پیش پردازش

که در ادامه مورد بحث قرار می گیرد مربوط به عناوین و مقالات خبری است.

- حذف کلمات توقف: مرحله پیش پردازش با حذف کلمات توقف

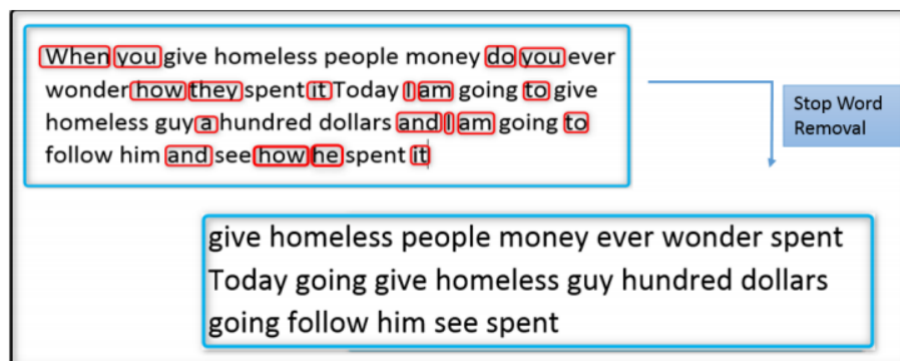
۳ از داده های متنی شروع می شود. این کلمات به این دلیل که در متن به وفور یافت می شوند و هم این که فایده خاصی

ندارند حذف می شوند. برای مثال حروف ربط مانند و، یا، اما، و حروف اضافه مانند از، در، با، و غیره از جملات

حذف می شود. کلمات توقف با اینکه از اهمیت کمی برخوردار هستند اما بخش مهمی از زمان پردازش را به خود

اختصاص می دهند و حذف این کلمات به عنوان بخشی از پیش پردازش داده ها اولین گام کلیدی در پردازش زبان

طبیعی است.

شکل ۳-۳: نمونه ای از حذف کلمات توقف [۵۰]

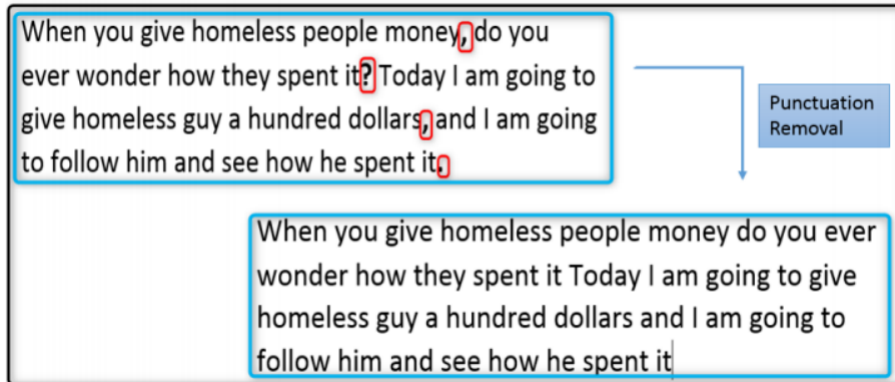
¹Preprocessing step

²Sentiment process

³Stop Word

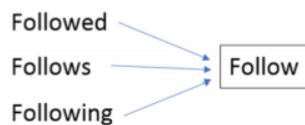
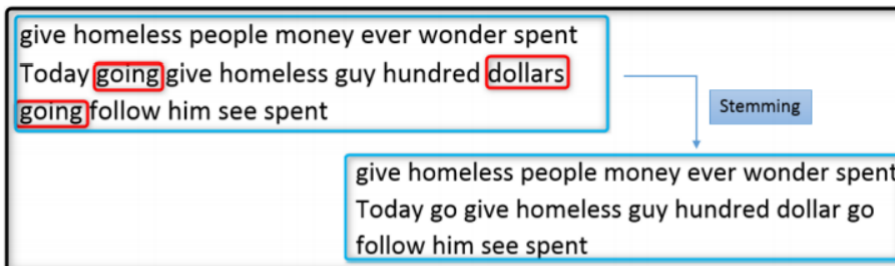

- حذف علائم نگارشی^۱ : در این بخش علائم نگارشی اضافی حذف می‌شوند زیرا این علائم مانند کاما، نقطه، علامت سؤال و .. ارزش چندانی برای درک جمله ندارند.

شکل ۳-۴: نمونه ای از حذف علائم نگارشی [۵۰]

- کوتاه کردن^۲ : تکنیکی است که در آن پیشوند و پسوندها از یک کلمه حذف می‌شوند.

شکل ۳-۵: نمونه ای از حذف علائم نگارشی [۵۰]

۲. فرایند احساسات

برای استخراج ویژگی‌های آموزنده و معنی دار از محتوای متنی، از تجزیه و تحلیل احساسات استفاده می‌شود. تجزیه و تحلیل احساسات شامل اظهار نظرات کاربران است که نظرات مثبت، منفی و خنثی دارند و یا شامل ارزیابی وضعیت نویسنده است. برای مثال هیجان زده یا عصبی یا پرخاشگر و .. ممکن است باشد. در زمینه تحلیل

¹Punctuation   ²Stemming

احساسات، از احساسات متنی برای سیاست‌های منفی، مثبت و خنثی یک پیام متنی استفاده می‌شود. طبقه‌بندی را می‌توان با استفاده از رویکرد مبتنی بر واژه‌نامه انجام داد. مراحل تحلیل احساسات در الگوریتم زیر خلاصه شده است. احساسات در توصیف نوع خیر بسیار مؤثر است و همچنین باعث افزایش دقت نیز می‌شود.

Inputs : Text File τ , the sentiment lexicon x
Output: $S = P, N_g, N$ and Strength S , where P : Positive, N_g : Negative, N : Neutral.
Initialization: $SumPos$ and $SumNeg = 0$, where
 $SumPos$: collects the polarity of positive tokens t_{i-smt} in τ
 $SumNeg$: collects the polarity of negative tokens t_{i-smt} in τ
begin
  foreach $t_i \in \tau$ **do**
    Search for t_i in x
    if $t_i \in Pos - list$ **then**
       $SumPos \leftarrow SumPos + t_{i-smt}$
    end
    else if $t_i \in Neg - list$ **then**
       $SumNeg \leftarrow SumNeg + t_{i-smt}$
    end
  end
  if $SumPos > |SumNeg|$ **then**
     $S_{mt} = P$
     $S = SumPos / (SumPos + SumNeg)$
  end
  else if $SumPos < |SumNeg|$ **then**
     $S_{mt} = N_g$
     $S = SumNeg / (SumPos + SumNeg)$
  end
  else
     $S_{mt} = N$
     $S = SumPos / (SumPos + SumNeg)$
  end
end

شکل ۳-۶: فرایند احساسات برای متن [۵۰]

- استخراج کننده ویژگی تصویری:
تصاویر پیوست شده در محتوای اخبار ورودی استخراج کننده ویژگی تصویری است. به منظور استخراج کارآمد ویژگی‌های تصویری، ابتدا تصویر پیش پردازش می‌شود سپس تصاویر تقسیم بندی می‌شود.

- مراحل پیش پردازش

۱. اندازه همه تصاویر را به $۲۰۰ * ۲۰۰$ تغییر داده می‌شود

۲. تصویر به مقیاس خاکستری^۱ تبدیل می‌شود

۳. برای تبدیل تصویر سطح خاکستری به دودویی^۲ از یک مقدار آستانه استفاده می‌شود.

آستانه گذاری با تبدیل تمام پیکسل‌های زیر آستانه به صفر و تمام پیکسل‌های بالای آستانه به یک که تصاویر دودویی خاکستری رنگ ایجاد می‌کند.

شکل ۳-۷: نمونه ای از پیش پردازش تصاویر [۵۰]

- فرایند تقسیم‌بندی: تقسیم‌بندی تصاویر روشی است که یک تصویر دیجیتالی را به چند بخش تقسیم می‌کند (مجموعه‌های پیکسل، که اغلب به‌عنوان اشیاء تصویر شناخته می‌شوند). هدف تقسیم‌بندی ساده‌سازی و یا تغییر نمایش تصویر به چیزی است که برای ارزیابی مناسب‌تر و ساده‌تر است.

---

¹gray   ²binarization

فصل ۴

نتایج

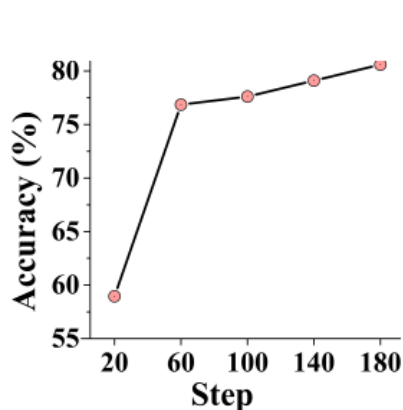
در این بخش نتایج به دست آمده از دو روش HDSF و EANN ارائه شده است و در ادامه نتایج مقایسه این دو روش روی مجموعه داده مشترک ارائه خواهد شد.

۱-۴ نتایج اجرای ساختار گفتمان سلسله مراتبی

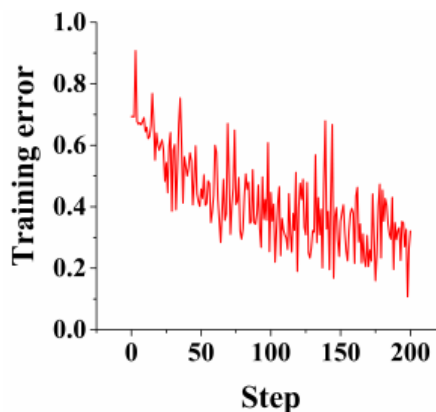
ابتدا مجموعه داده مورد نیاز در این روش را معرفی نموده و بررسی های لازم انجام می شود.

۱-۱-۴ مجموعه داده :

در این تحقیق از پنج مجموعه داده اخبار جعلی موجود استفاده می شود، دو مجموعه داده اول توسط (شو و همکاران، ۲۰۱۷) [۵۱] جمع آوری شده و شامل مقالات آنلاین است که درستی آنها توسط متخصصان BuzzFeed و PolitiFact تأیید شده است. برای دو مجموعه داده بعدی، از دو مجموعه داده اخبار جعلی آنلاین موجود در kaggle.com استفاده می شود. در نهایت مجموعه داده ساخته شده توسط McIntire استفاده می شود. از آنجایی که چارچوب پیشنهادی HDSF یک چارچوب هدف کلی برای بررسی ساختار سطح گفتمان اسناد جعلی / واقعی بر اساس محتوای متنی است، به منبع خاصی از داده محدود نمی شود و بنابراین همه مجموعه داده ها باهم ترکیب می شود. در کل، ۳۳۶۰ سند جعلی و ۳۳۶۰ سند واقعی وجود دارد.

(ب) دقت روی مجموعه توسعه

(آ) خطای مجموعه آموزش

شکل ۴-۱: بررسی HDSF [۱۰]

۲-۱-۴ تنظیمات آزمایش :

ابتدا پیش پردازش داده ها با حذف حروف اضافه، حذف اعداد، حذف حروف غیر انگلیسی انجام می شود. از بین این مجموعه داده ۱۳۴ سند به عنوان مجموعه توسعه، ۱۳۴ سند به عنوان مجموعه آزمایش انتخاب می شود. ۶۴۵۲ سند باقیمانده برای آموزش استفاده می شود. از تابع فعالیت RELU و همچنین تابع بهینه ساز ADAM در این تحقیق استفاده می شود. تعداد لایه های مخفی در شبکه، BLSTM برابر ۱۰۰ و اندازه دسته ها در هر مرحله ۴۰ است. (batch size=40)، نرخ یادگیری نیز ۰.۱ است.

۳-۱-۴ نتایج بدست آمده از اجرای HDSF

شکل ۴-۱ (آ) خطای آموزش را هنگام بهینه سازی مدل نشان می دهد. همان طور که از این شکل مشاهده می شود، با ادامه روند آموزش، خطا در حال کاهش است. علاوه بر این، شکل (ب) دقت در مجموعه ای را که در طول آموزش وجود دارد نشان می دهد و با ادامه آموزش به صورت یکنواخت در حال افزایش است. از این رو، بر اساس این ارقام، می توان اطمینان حاصل کرد که این روش بهینه است و می توان اسناد اخبار جعلی را به درستی طبقه بندی کرد. در جدول؟؟ نتایج روش HDSF آورده شده است و همانطور که مشاهده می کنید این روش از دقت ۸۲/۱۹ درصد برخوردار است.

Method	Accuracy
HDSF	۸۲.۱۹

جدول ۴-۱: دقت روش HDSF

۲-۴ نتایج اجرای شبکه عصبی تمایزگر رویداد

در این بخش، ابتدا دو مجموعه داده بزرگ رسانه‌های اجتماعی مورداستفاده در آزمایش‌ها معرفی می‌شود، سپس عملکرد مدل با مدل متنی و تصویری و مدل EANN- بررسی می‌شود و نتایج ارائه می‌شود.

۱-۲-۴ مجموعه داده :

برای ارزیابی عملکرد مدل از دو مجموعه داده‌ی توییتر و ویبو استفاده شده است که در دسترس عموم قرار دارد و شامل محتوای متن و تصویر است.

Twitter: مجموعه داده توییتر به‌عنوان بخشی از mediaeval برای تأیید مطالب چندرسانه‌ای منتشر شد. هدف این کار شناسایی مطالب چندرسانه‌ای جعلی بود، این مجموعه داده از تعدادی توییت تشکیل شده است و هر توییت حاوی مطالب متنی، تصویر، فیلم و... است. شامل ۱۷۰۰۰ توییت است که حاوی رویدادهای مختلف است. به دو قسمت مجموعه آزمایشی و مجموعه توسعه تقسیم می‌شود. مجموعه توسعه حاوی ۹۰۰۰ توییت خبری جعلی و ۶۰۰۰ توییت خبری واقعی است و مجموعه آزمایشی نیز حاوی ۲۰۰۰ توییت است. چون تمرکز روی محتوای متن و تصویر است از توییت‌های حاوی ویدئو صرف نظر می‌شود.

Method	Twitter	Weibo
# of fake News	7898	4749
# of real News	6026	4779
# of images	514	9528

شکل ۴-۲: بررسی مجموعه داده [۱۱]

Weibo: مجموعه داده Weibo برای تشخیص اخبار جعلی استفاده می‌شود. در این مجموعه داده، اخبار واقعی از منابع خبری معتبر چین، مانند خبرگزاری شینهوا جمع‌آوری شده است. این سیستم به‌عنوان منبع معتبری برای جمع‌آوری شایعات محسوب می‌شود. ابتدا تصاویر تکراری و باکیفیت پایین حذف می‌شود تا کیفیت کل مجموعه داده حفظ شود.

۲-۲-۴ نتایج به دست آمده از اجرای EANN

در این بخش مدل EANN را با چند مدل دیگر که در ادامه به توضیح آن پرداخته می شود مقایسه کرده و نتایج ارائه می شود.

۳-۲-۴ مدل EANN

مدل EANN شامل استخراج کننده ویژگی چند حالت، آشکارساز اخبار جعلی و تفکیک کننده رویداد است. یک مدل پیشنهادی، به نام EANN- طراحی می شود که متمایزگر رویداد را شامل نمی شود. جدول زیر نتایج تجربی مدل EANN و EANN- را در دو مجموعه داده نشان می دهد. طبق مشاهدات عملکرد کلی EANN پیشنهادی از نظر صحت، دقت و رتبه F1 بسیار بهتر از خطوط پایه است. در مدل EANN از تابع فعالیت RELU و همچنین تابع بهینه ساز ADAM و همچنین تابع هزینه cross-entropy استفاده می شود

۴-۲-۴ مدل متنی

در این مدل استخراج ویژگی های تصویری حذف می شود و فقط از ویژگی های متنی استفاده می کند و برای استخراج ویژگی های متنی R_T از CNN استفاده می شود.

۵-۲-۴ مدل تصویری

در این مدل استخراج ویژگی های متنی حذف می شود و فقط ویژگی های تصویری استخراج می شوند. در این مدل از شبکه VGG-19 از پیش آموزش دیده و یک لایه کاملاً متصل برای استخراج ویژگی های تصویری R_V استفاده می شود. ویژگی های تصویری R_V به یک لایه کاملاً متصل برای پیش بینی نوع برجسب خبر متصل می شود. جدول؟؟ عملکرد دو مدل EANN و HDSF را بر روی دو مجموعه داده توئیتر و ویبو نمایش می دهد.

در ادامه به بررسی و مقایسه این دو روش بر روی مجموعه داده مشترک پرداخته و نتایج در قالب جدول ارائه می شود. جدول ۳-۴ نتایج مقایسه دو روش HDSF و EANN با ۲۰۰ تکرار است، همانطور که مشاهده می شود مدل HDSF بر روی مجموعه داده توئیتر و ویبو دارای دقت ۵۰ درصد است و مدل EANN بر روی مجموعه داده توئیتر دارای دقت ۶۳.۲ و بر روی مجموعه داده ویبو دارای دقت ۶۸.۷ است، که نشان دهنده عملکرد بهتر مدل EANN است.

جدول ۴-۲: مقایسه عملکرد روش های مختلف

F1	Recall	Precision	Accuracy	Method	Dataset
۰.۵۶۸	۰.۵۴۱	۰.۵۹۸	۰.۵۳۲	Text vis	Twitter
۰.۵۹۳	۰.۵۱۸	۰.۶۹۵	۰.۵۹۶		
۰.۶۱۷	۰.۴۹۸	۰.۸۱۰	۰.۶۴۸	EANN- EANN	
۰.۷۱۹	۰.۶۳۸	۰.۸۲۲	۰.۷۱۵		
۰.۷۴۸	۰.۶۸۳	۰.۸۲۷	۰.۷۶۳	Text vis	Weibo
۰.۶۴۵	۰.۶۷۷	۰.۶۱۵	۰.۶۱۵		
۰.۸۰۰	۰.۷۹۵	۰.۸۰۶	۰.۷۹۵	EANN- EANN	
۰.۸۲۹	۰.۸۱۲	۰.۸۴۷	۰.۸۲۷		

جدول ۴-۳: مقایسه عملکرد روش های مختلف

Accuracy	Data set	Metod
۵۰	Twitter	HDSF
۵۰	Weibo	
۶۳.۲	Twitter	EANN
۶۸.۷	Weibo	

فهرست منابع

- [1] <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fgene.2019.00214/full>.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fgene.2019.00214/full>. *arXiv preprint*
arXiv:1903.07389, 2019.
- [2] <https://www.andreaperlato.com/aipost/the-activation-function/>.
<https://www.andreaperlato.com/aipost/the-activation-function/>. *arXiv preprint*
arXiv:1903.07389, 2019.
- [3] <https://www.matlabdl.com/backpropagation-algorithm-in-matlab/>.
<https://www.matlabdl.com/backpropagation-algorithm-in-matlab/>. *arXiv preprint*
arXiv:1903.07389, 2019.
- [4] <http://mehrdadsalimi.blog.ir/1396/02/25/Understanding-LSTM-Networks>.
<http://mehrdadsalimi.blog.ir/1396/02/25/understanding-lstm-networks>. *arXiv preprint*
arXiv:1903.07389, 2019.
- [5] <https://www.analyticssteps.com/blogs/common-architectures-convolution-neural-networks>.
<https://www.analyticssteps.com/blogs/common-architectures-convolution-neural-networks>.
arXiv preprint arXiv:1903.07389, 2019.
- [6] <https://www.soalina.com/>
<https://www.soalina.com/> *arXiv preprint arXiv:1903.07389*, 2019.
- [7] <https://www.i2tutorials.com/explain-concepts-of-pooling-in-convolutional-neural-network/>.
<https://www.i2tutorials.com/explain-concepts-of-pooling-in-convolutional-neural-network/>.
arXiv preprint arXiv:1903.07389, 2019.
- [8] <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/26/Precisionrecall.svg>.
<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/26/precisionrecall.svg>. *arXiv preprint*
arXiv:1903.07389, 2019.
- [9] Qi, Peng, Cao, Juan, Yang, Tianyun, Guo, Junbo, and Li, Jintao. Exploiting multi-domain visual information for fake news detection. in *2019 IEEE International Conference on Data Mining (ICDM)*, pp. 518–527. IEEE, 2019.
- [10] Karimi, Hamid and Tang, Jiliang. Learning hierarchical discourse-level structure for fake news detection. *arXiv preprint arXiv:1903.07389*, 2019.

- [11] Wang, Yaqing, Ma, Fenglong, Jin, Zhiwei, Yuan, Ye, Xun, Guangxu, Jha, Kishlay, Su, Lu, and Gao, Jing. Eann: Event adversarial neural networks for multi-modal fake news detection. in *Proceedings of the 24th acm sigkdd international conference on knowledge discovery & data mining*, pp. 849–857, 2018.
- [12] Goldani, Mohammad Hadi, Momtazi, Saeedeh, and Safabakhsh, Reza. Detecting fake news with capsule neural networks. *arXiv preprint arXiv:2002.01030*, 2020.
- [13] Ruchansky, Natali, Seo, Sungyong, and Liu, Yan. Csi: A hybrid deep model for fake news detection. in *Proceedings of the 2017 ACM on Conference on Information and Knowledge Management*, pp. 797–806, 2017.
- [14] Shu, Kai, Sliva, Amy, Wang, Suhang, Tang, Jiliang, and Liu, Huan. Fake news detection on social media: A data mining perspective. *ACM SIGKDD explorations newsletter*, 19(1):22–36, 2017.
- [15] Yang, Yang, Zheng, Lei, Zhang, Jiawei, Cui, Qingcai, Li, Zhoujun, and TI-CNN, Philip S Yu. Convolutional neural networks for fake news detection. *arXiv preprint arXiv:1806.00749*, 2(6), 2018.
- [16] Ross, Lee, Ward, Andrew, et al. Naive realism in everyday life: Implications for social conflict and misunderstanding. *Values and knowledge*, 103:135, 1996.
- [17] Nickerson, Raymond S. Confirmation bias: A ubiquitous phenomenon in many guises. *Review of general psychology*, 2(2):175–220, 1998.
- [18] Shu, Kai, Mahudeswaran, Deepak, Wang, Suhang, Lee, Dongwon, and Liu, Huan. Fake-newsnet: A data repository with news content, social context and spatialtemporal information for studying fake news on social media. *arXiv preprint arXiv:1809.01286*, 2018.
- [19] Singh, Vivek, Dasgupta, Rupanjal, Sonagra, Darshan, Raman, Karthik, and Ghosh, Isha. Automated fake news detection using linguistic analysis and machine learning. in *International conference on social computing, behavioral-cultural modeling, & prediction and behavior representation in modeling and simulation (SBP-BRiMS)*, pp. 1–3, 2017.
- [20] Pratiwi, Ingrid Yanuar Risca, Asmara, Rosa Andrie, and Rahutomo, Faisal. Study of hoax news detection using naïve bayes classifier in indonesian language. in *2017 11th International Conference on Information & Communication Technology and System (ICTS)*, pp. 73–78. IEEE, 2017.
- [21] Kesarwani, Ankit, Chauhan, Sudakar Singh, and Nair, Anil Ramachandran. Fake news detection on social media using k-nearest neighbor classifier. in *2020 International Conference on Advances in Computing and Communication Engineering (ICACCE)*, pp. 1–4. IEEE, 2020.
- [22] Schuster, Mike and Paliwal, Kuldip K. Bidirectional recurrent neural networks. *IEEE transactions on Signal Processing*, 45(11):2673–2681, 1997.

- [23] Huang, Gao, Chen, Danlu, Li, Tianhong, Wu, Felix, Van Der Maaten, Laurens, and Weinberger, Kilian Q. Multi-scale dense convolutional networks for efficient prediction. *arXiv preprint arXiv:1703.09844*, 2, 2017.
- [24] Zhang, Yin, Jin, Rong, and Zhou, Zhi-Hua. Understanding bag-of-words model: a statistical framework. *International Journal of Machine Learning and Cybernetics*, 1(1-4):43–52, 2010.
- [25] Ramos, Juan. Using tf-idf to determine word relevance in document queries.
- [26] Mikolov, Tomas, Sutskever, Ilya, Chen, Kai, Corrado, Greg S, and Dean, Jeff. Distributed representations of words and phrases and their compositionality. in *Advances in neural information processing systems*, pp. 3111–3119, 2013.
- [27] منہاج، محمد باقر. هوش محاسباتی - جلد اول: مبانی شبکه‌های عصبی. دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)، ۱۳۹۳.
- [28] Vasilev, Ivan, Slater, Daniel, Spacagna, Gianmario, Roelants, Peter, and Zocca, Valentino. *Python Deep Learning: Exploring deep learning techniques and neural network architectures with Pytorch, Keras, and TensorFlow*. Packt Publishing Ltd, 2019.
- [29] Chollet, François. *Deep Learning with Python*. Manning, November 2017.
- [30] Sibi, P, Jones, S Allwyn, and Siddarth, P. Analysis of different activation functions using back propagation neural networks. *Journal of theoretical and applied information technology*, 47(3):1264–1268, 2013.
- [31] Nielsen, Michael A. *Neural networks and deep learning*, vol. 2018. Determination press San Francisco, CA, 2015.
- [32] Medsker, Larry R and Jain, LC. Recurrent neural networks. *Design and Applications*, 5, 2001.
- [33] Olah, Christopher. Understanding lstm networks. 2015.
- [34] Sutskever, Ilya, Martens, James, and Hinton, Geoffrey E. Generating text with recurrent neural networks. in *ICML*, 2011.
- [35] Olah, Christopher. Understanding lstm networks. 2015.
- [36] Gu, Jiuxiang, Wang, Zhenhua, Kuen, Jason, Ma, Lianyang, Shahroudy, Amir, Shuai, Bing, Liu, Ting, Wang, Xingxing, Wang, Gang, Cai, Jianfei, et al. Recent advances in convolutional neural networks. *Pattern Recognition*, 77:354–377, 2018.
- [37] Yin, Wenpeng, Schütze, Hinrich, Xiang, Bing, and Zhou, Bowen. Abcnn: Attention-based convolutional neural network for modeling sentence pairs. *Transactions of the Association for Computational Linguistics*, 4:259–272, 2016.

- [38] Yang, Zichao, Yang, Diyi, Dyer, Chris, He, Xiaodong, Smola, Alex, and Hovy, Eduard. Hierarchical attention networks for document classification. in *Proceedings of the 2016 conference of the North American chapter of the association for computational linguistics: human language technologies*, pp. 1480–1489, 2016.
- [39] Long, Yunfei. Fake news detection through multi-perspective speaker profiles. Association for Computational Linguistics, 2017.
- [40] Qian, Feng, Gong, Chengyue, Sharma, Karishma, and Liu, Yan. Neural user response generator: Fake news detection with collective user intelligence. in *IJCAI*, vol. 18, pp. 3834–3840, 2018.
- [41] Shu, Kai, Cui, Limeng, Wang, Suhang, Lee, Dongwon, and Liu, Huan. defend: Explainable fake news detection. in *Proceedings of the 25th ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery & Data Mining*, pp. 395–405, 2019.
- [42] Monti, Federico, Frasca, Fabrizio, Eynard, Davide, Mannion, Damon, and Bronstein, Michael M. Fake news detection on social media using geometric deep learning. *arXiv preprint arXiv:1902.06673*, 2019.
- [43] Khattar, Dhruv, Goud, Jaipal Singh, Gupta, Manish, and Varma, Vasudeva. Mvae: Multi-modal variational autoencoder for fake news detection. in *The world wide web conference*, pp. 2915–2921, 2019.
- [44] Kaliyar, Rohit Kumar, Goswami, Anurag, Narang, Pratik, and Sinha, Soumendu. Fndnet—a deep convolutional neural network for fake news detection. *Cognitive Systems Research*, 61:32–44, 2020.
- [45] Han, Yi, Karunasekera, Shanika, and Leckie, Christopher. Graph neural networks with continual learning for fake news detection from social media. *arXiv preprint arXiv:2007.03316*, 2020.
- [46] Lu, Yi-Ju and Li, Cheng-Te. Gcan: Graph-aware co-attention networks for explainable fake news detection on social media. *arXiv preprint arXiv:2004.11648*, 2020.
- [47] Paka, William Scott, Bansal, Rachit, Kaushik, Abhay, Sengupta, Shubhashis, and Chakraborty, Tanmoy. Cross-sean: A cross-stitch semi-supervised neural attention model for covid-19 fake news detection. *Applied Soft Computing*, 107:107393, 2021.
- [48] Zhang, Xueyao, Cao, Juan, Li, Xirong, Sheng, Qiang, Zhong, Lei, and Shu, Kai. Mining dual emotion for fake news detection. in *Proceedings of the Web Conference 2021*, pp. 3465–3476, 2021.
- [49] Kaliyar, Rohit Kumar, Goswami, Anurag, and Narang, Pratik. Deepfake: improving fake news detection using tensor decomposition-based deep neural network. *The Journal of Supercomputing*, 77(2):1015–1037, 2021.

- [50] Shah, Priyanshi and Kobti, Ziad. Multimodal fake news detection using a cultural algorithm with situational and normative knowledge. in *2020 IEEE Congress on Evolutionary Computation (CEC)*, pp. 1–7. IEEE, 2020.
- [51] Shu, Kai, Wang, Suhang, and Liu, Huan. Beyond news contents: The role of social context for fake news detection. in *Proceedings of the twelfth ACM international conference on web search and data mining*, pp. 312–320, 2019.

پیوست آ

نحوه کار و کد شبکه عصبی تمایزگر رویداد برای تشخیص اخبار جعلی

برنامه آ-۱: کد اجرایی شبکه عصبی تمایزگر رویداد

```
EANN.py
-----
import numpy as np
import argparse
import time, os
# import random
from docutils.utils.roman import toRoman

import src.process_data_weibo2 as process_data
import copy
import pickle as pickle
from random import sample
import torchvision
from sklearn.model_selection import train_test_split
import torch
from torch.optim.lr_scheduler import StepLR, MultiStepLR, ExponentialLR
import torch.nn as nn
from torch.autograd import Variable, Function
```

```

from torch.utils.data import Dataset, DataLoader
import torch.nn.functional as F
from torch.nn.utils.rnn import pack_padded_sequence

import torchvision.datasets as dsets
import torchvision.transforms as transforms

#from logger import Logger

from sklearn import metrics
from sklearn.preprocessing import label_binarize
import scipy.io as sio

class Rumor_Data(Dataset):
    def __init__(self, dataset):
        self.text = torch.from_numpy(np.array(dataset['post_text']))
        self.image = list(dataset['image'])
        #self.social_context = torch.from_numpy(np.array(dataset['
            social_feature']))
        self.mask = torch.from_numpy(np.array(dataset['mask']))
        self.label = torch.from_numpy(np.array(dataset['label']))
        self.event_label = torch.from_numpy(np.array(dataset['
            event_label']))
        print('TEXT: %d, Image: %d, labe: %d, Event: %d'
            % (len(self.text), len(self.image), len(self.label), len
                (self.event_label)))

    def __len__(self):
        return len(self.label)

    def __getitem__(self, idx):
        return (self.text[idx], self.image[idx], self.mask[idx]), self.
            label[idx], self.event_label[idx]

```

```

class ReverseLayerF(Function):

    @staticmethod
    def forward(self, x):
        # self.lambd = args.lambd
        return x.view_as(x)

    @staticmethod
    def backward(self, grad_output):
        return (grad_output * -args.lambd)

def grad_reverse(x):
    # return ReverseLayerF()(x)
    return ReverseLayerF.apply(x)

# Neural Network Model (1 hidden layer)
class CNN_Fusion(nn.Module):
    def __init__(self, args, W):
        super(CNN_Fusion, self).__init__()
        self.args = args

        self.event_num = args.event_num

        vocab_size = args.vocab_size
        emb_dim = args.embed_dim

        C = args.class_num
        self.hidden_size = args.hidden_dim
        self.lstm_size = args.embed_dim

```



```

self.social_size = 19

# TEXT RNN
self.embed = nn.Embedding(vocab_size, emb_dim)
self.embed.weight = nn.Parameter(torch.from_numpy(W))
self.lstm = nn.LSTM(self.lstm_size, self.lstm_size)
self.text_fc = nn.Linear(self.lstm_size, self.hidden_size)
self.text_encoder = nn.Linear(emb_dim, self.hidden_size)

### TEXT CNN
channel_in = 1
filter_num = 20
window_size = [1, 2, 3, 4]
self.convs = nn.ModuleList([nn.Conv2d(channel_in, filter_num, (
    K, emb_dim)) for K in window_size])
self.fc1 = nn.Linear(len(window_size) * filter_num, self.
    hidden_size)

self.dropout = nn.Dropout(args.dropout)

#IMAGE
#hidden_size = args.hidden_dim
vgg_19 = torchvision.models.vgg19(pretrained=True)
for param in vgg_19.parameters():
    param.requires_grad = False
# visual model
num_ftrs = vgg_19.classifier._modules['6'].out_features
self.vgg = vgg_19
self.image_fc1 = nn.Linear(num_ftrs, self.hidden_size)
#self.image_fc2 = nn.Linear(512, self.hidden_size)
self.image_adv = nn.Linear(self.hidden_size, int(self.
    hidden_size))
self.image_encoder = nn.Linear(self.hidden_size, self.
    hidden_size)

```

```

###social context
self.social = nn.Linear(self.social_size, self.hidden_size)

##ATTENTION
self.attention_layer = nn.Linear(self.hidden_size, emb_dim)

## Class Classifier
self.class_classifier = nn.Sequential()
self.class_classifier.add_module('c_fc1', nn.Linear(2 * self.
    hidden_size, 2))
#self.class_classifier.add_module('c_bn1', nn.BatchNorm2d(100))
#self.class_classifier.add_module('c_relu1', nn.ReLU(True))
#self.class_classifier.add_module('c_drop1', nn.Dropout2d())
#self.class_classifier.add_module('c_fc2', nn.Linear(self.
    hidden_size, 2))
#self.class_classifier.add_module('c_bn2', nn.BatchNorm2d(self.
    hidden_size))
#self.class_classifier.add_module('c_relu2', nn.ReLU(True))
#self.class_classifier.add_module('c_fc3', nn.Linear(100, 10))
self.class_classifier.add_module('c_softmax', nn.Softmax(dim=1)
    )

###Event Classifier
self.domain_classifier = nn.Sequential()
self.domain_classifier.add_module('d_fc1', nn.Linear(2 * self.
    hidden_size, self.hidden_size))
#self.domain_classifier.add_module('d_bn1', nn.BatchNorm2d(self.
    hidden_size))
self.domain_classifier.add_module('d_relu1', nn.LeakyReLU(True)
    )
self.domain_classifier.add_module('d_fc2', nn.Linear(self.
    hidden_size, self.event_num))

```

```

self.domain_classifier.add_module('d_softmax', nn.Softmax(dim
    =1))

def init_hidden(self, batch_size):
    # Before we've done anything, we dont have any hidden state.
    # Refer to the Pytorch documentation to see exactly
    # why they have this dimensionality.
    # The axes semantics are (num_layers, minibatch_size,
        hidden_dim)
    return (to_var(torch.zeros(1, batch_size, self.lstm_size)),
            to_var(torch.zeros(1, batch_size, self.lstm_size)))

def conv_and_pool(self, x, conv):
    x = F.relu(conv(x)).squeeze(3) # (sample number, hidden_dim,
        length)
    #x = F.avg_pool1d(x, x.size(2)).squeeze(2)
    x = F.max_pool1d(x, x.size(2)).squeeze(2)

    return x

def forward(self, text, image, mask):
    ### IMAGE #####
    image = self.vgg(image) #[N, 512]
    image = F.leaky_relu(self.image_fc1(image))

    #####CNN#####
    text = text.to(torch.int64)
    text = self.embed(text)
    text = text * mask.unsqueeze(2).expand_as(text)
    text = text.unsqueeze(1)
    text = [F.leaky_relu(conv(text)).squeeze(3) for conv in self.
        convs] # [(N, hidden_dim, W), ...]*len(window_size)
    #text = [F.avg_pool1d(i, i.size(2)).squeeze(2) for i in text]
    # [(N, hidden_dim), ...]*len(window_size)

```

```

text = [F.max_pool1d(i, i.size(2)).squeeze(2) for i in text]
text = torch.cat(text, 1)
text = F.leaky_relu(self.fc1(text))
text_image = torch.cat((text, image), 1)

### Fake or real
class_output = self.class_classifier(text_image)
## Domain (which Event )
reverse_feature = grad_reverse(text_image)
domain_output = self.domain_classifier(reverse_feature)

# ### Multimodal
# text_reverse_feature = grad_reverse(text)
# image_reverse_feature = grad_reverse(image)
# text_output = self.modal_classifier(text_reverse_feature)
# image_output = self.modal_classifier(image_reverse_feature)
return class_output, domain_output

def to_var(x):
    if torch.cuda.is_available():
        x = x.cuda()
    return Variable(x)

def to_np(x):
    return x.data.cpu().numpy()

def select(train, selec_indices):
    temp = []
    for i in range(len(train)):
        print("length is "+str(len(train[i])))
        print(i)
        #print(train[i])
        ele = list(train[i])

```

```

        temp.append([ele[i] for i in selec_indices])
    return temp

def make_weights_for_balanced_classes(event, nclasses = 15):
    count = [0] * nclasses
    for item in event:
        count[item] += 1
    weight_per_class = [0.] * nclasses
    N = float(sum(count))
    for i in range(nclasses):
        weight_per_class[i] = N/float(count[i])
    weight = [0] * len(event)
    for idx, val in enumerate(event):
        weight[idx] = weight_per_class[val]
    return weight

def split_train_validation(train, percent):
    whole_len = len(train[0])

    train_indices = (sample(range(whole_len), int(whole_len * percent))
        )
    train_data = select(train, train_indices)
    print("train data size is "+ str(len(train[3])))
    # print()

    validation = select(train, np.delete(range(len(train[0])),
        train_indices))
    print("validation size is "+ str(len(validation[3])))
    print("train and validation data set has been splited")

    return train_data, validation

def main(args):

```

```

print('loading data')
train, validation, test, W = load_data(args)
# with open('weibo_df.pkl', 'rb') as f:
#     train, validation, test, W, word_index = pickle.load(f)

train_dataset = Rumor_Data(train)
validate_dataset = Rumor_Data(validation)
test_dataset = Rumor_Data(test)
# Data Loader (Input Pipeline)
train_loader = DataLoader(dataset=train_dataset,
                           batch_size=args.batch_size,
                           shuffle=True)

validate_loader = DataLoader(dataset = validate_dataset,
                              batch_size=args.batch_size,
                              shuffle=False)

test_loader = DataLoader(dataset=test_dataset,
                          batch_size=args.batch_size,
                          shuffle=False)

print('building model')
model = CNN_Fusion(args, W)

if torch.cuda.is_available():
    print("CUDA")
    model.cuda()

# Loss and Optimizer
criterion = nn.CrossEntropyLoss()
optimizer = torch.optim.Adam(filter(lambda p: p.requires_grad, list
    (model.parameters()))),
                               lr= args.learning_rate)
#optimizer = torch.optim.RMSprop(filter(lambda p: p.requires_grad,
    list(model.parameters()))),
                                #lr=args.learning_rate)

```

```

#scheduler = StepLR(optimizer, step_size= 10, gamma= 1)

iter_per_epoch = len(train_loader)
print("loader size " + str(len(train_loader)))
best_validate_acc = 0.000
best_test_acc = 0.000
best_loss = 100
best_validate_dir = ''
best_list = [0,0]

print('training model')
adversarial = True
# Train the Model
for epoch in range(args.num_epochs):

    p = float(epoch) / 100
    #lambd = 2. / (1. + np.exp(-10. * p)) - 1
    lr = 0.001 / (1. + 10 * p) ** 0.75

    optimizer.lr = lr
    #args.lambd = lambd
    start_time = time.time()
    cost_vector = []
    class_cost_vector = []
    domain_cost_vector = []
    acc_vector = []
    valid_acc_vector = []
    test_acc_vector = []
    vali_cost_vector = []
    test_cost_vector = []

    for i, (train_data, train_labels, event_labels) in enumerate(
        train_loader):

```

```

train_text, train_image, train_mask, train_labels,
    event_labels = \
        to_var(train_data[0]), to_var(train_data[1]), to_var(
            train_data[2]), \
        to_var(train_labels), to_var(event_labels)

# Forward + Backward + Optimize
optimizer.zero_grad()
train_labels = train_labels.to(torch.int64)
event_labels = event_labels.to(torch.int64)
class_outputs, domain_outputs = model(train_text,
    train_image, train_mask)
## Fake or Real loss
class_loss = criterion(class_outputs, train_labels)
# Event Loss
domain_loss = criterion(domain_outputs, event_labels)
loss = class_loss + domain_loss
loss.backward()
optimizer.step()
_, argmax = torch.max(class_outputs, 1)

cross_entropy = True

if True:
    accuracy = (train_labels == argmax.squeeze()).float().
        mean()
else:
    _, labels = torch.max(train_labels, 1)
    accuracy = (labels.squeeze() == argmax.squeeze()).float
        ().mean()

# class_cost_vector.append(class_loss.data[0])
class_cost_vector.append(class_loss.item())
domain_cost_vector.append(domain_loss.item())

```



```

cost_vector.append(loss.item())
acc_vector.append(accuracy.item())
# if i == 0:
#     train_score = to_np(class_outputs.squeeze())
#     train_pred = to_np(argmax.squeeze())
#     train_true = to_np(train_labels.squeeze())
# else:
#     class_score = np.concatenate((train_score, to_np(
class_outputs.squeeze()))), axis=0)
#     train_pred = np.concatenate((train_pred, to_np(argmax
.squeeze()))), axis=0)
#     train_true = np.concatenate((train_true, to_np(
train_labels.squeeze()))), axis=0)

model.eval()
validate_acc_vector_temp = []
for i, (validate_data, validate_labels, event_labels) in
    enumerate(validate_loader):
    validate_text, validate_image, validate_mask,
        validate_labels, event_labels = \
        to_var(validate_data[0]), to_var(validate_data[1]),
            to_var(validate_data[2]), \
            to_var(validate_labels), to_var(event_labels)

    validate_labels = validate_labels.to(torch.int64)
    validate_outputs, domain_outputs = model(validate_text,
        validate_image, validate_mask)
    _, validate_argmax = torch.max(validate_outputs, 1)
    vali_loss = criterion(validate_outputs, validate_labels)
    #domain_loss = criterion(domain_outputs, event_labels)
    #_, labels = torch.max(validate_labels, 1)

```

```

        validate_accuracy = (validate_labels == validate_argmax.
            squeeze()).float().mean()
        vali_cost_vector.append(vali_loss.item())
        #validate_accuracy = (validate_labels ==
            validate_argmax.squeeze()).float().mean()
        validate_acc_vector_temp.append(validate_accuracy.item())
    validate_acc = np.mean(validate_acc_vector_temp)
    valid_acc_vector.append(validate_acc)
    model.train()
    print ('Epoch [%d/%d], Loss: %.4f, Class Loss: %.4f, domain
        loss: %.4f, Train_Acc: %.4f, Validate_Acc: %.4f.'
        % (
            epoch + 1, args.num_epochs, np.mean(cost_vector), np.
            mean(class_cost_vector), np.mean(
            domain_cost_vector),
            np.mean(acc_vector), validate_acc))

    if validate_acc > best_validate_acc:
        best_validate_acc = validate_acc
        if not os.path.exists(args.output_file):
            os.mkdir(args.output_file)

        best_validate_dir = args.output_file + str(epoch + 1) + '.
            pkl'
        torch.save(model.state_dict(), best_validate_dir)

    duration = time.time() - start_time
    # print ('Epoch: %d, Mean_Cost: %.4f, Duration: %.4f,
        Mean_Train_Acc: %.4f, Mean_Test_Acc: %.4f'
        % (epoch + 1, np.mean(cost_vector), duration, np.mean(
            acc_vector), np.mean(test_acc_vector)))
    # best_validate_dir = args.output_file + 'weibo_GPU2_out.' +
        str(52) + '.pkl'

```

```

# Test the Model
print('testing model')
model = CNN_Fusion(args, W)
model.load_state_dict(torch.load(best_validate_dir))
# print(torch.cuda.is_available())
if torch.cuda.is_available():
    model.cuda()
model.eval()
test_score = []
test_pred = []
test_true = []
for i, (test_data, test_labels, event_labels) in enumerate(
    test_loader):
    test_text, test_image, test_mask, test_labels = to_var(
        test_data[0]), to_var(test_data[1]), to_var(test_data[2]),
        to_var(test_labels)
    test_outputs, domain_outputs = model(test_text, test_image,
        test_mask)
    _, test_argmax = torch.max(test_outputs, 1)
    if i == 0:
        test_score = to_np(test_outputs.squeeze())
        test_pred = to_np(test_argmax.squeeze())
        test_true = to_np(test_labels.squeeze())
    else:
        test_score = np.concatenate((test_score, to_np(test_outputs
            .squeeze()))), axis=0)
        test_pred = np.concatenate((test_pred, to_np(test_argmax.
            squeeze()))), axis=0)
        test_true = np.concatenate((test_true, to_np(test_labels.
            squeeze()))), axis=0)

test_accuracy = metrics.accuracy_score(test_true, test_pred)

```

```

test_f1 = metrics.f1_score(test_true, test_pred, average='macro')
test_precision = metrics.precision_score(test_true, test_pred,
    average='macro')
test_recall = metrics.recall_score(test_true, test_pred, average='
    macro')
test_score_convert = [x[1] for x in test_score]
test_aucroc = metrics.roc_auc_score(test_true, test_score_convert,
    average='macro')

test_confusion_matrix = metrics.confusion_matrix(test_true,
    test_pred)

print("Classification Acc: %.4f, AUC-ROC: %.4f"
    % (test_accuracy, test_aucroc))
print("Classification report:\n%s\n"
    % (metrics.classification_report(test_true, test_pred)))
print("Classification confusion matrix:\n%s\n"
    % (test_confusion_matrix))

def parse_arguments(parser):
    parser.add_argument('training_file', type=str, metavar='<
        training_file>', help='')
    #parser.add_argument('validation_file', type=str, metavar='<
        validation_file>', help='')
    parser.add_argument('testing_file', type=str, metavar='<
        testing_file>', help='')
    parser.add_argument('output_file', type=str, metavar='<output_file>
        ', help='')

    parse.add_argument('--static', type=bool, default=True, help='')
    parser.add_argument('--sequence_length', type=int, default=28, help
        = '')

```

```

parser.add_argument('--class_num', type=int, default=2, help='')
parser.add_argument('--hidden_dim', type=int, default = 32, help='''
    )
parser.add_argument('--embed_dim', type=int, default=32, help='')
parser.add_argument('--vocab_size', type=int, default=300, help='')
parser.add_argument('--dropout', type=int, default=0.5, help='')
parser.add_argument('--filter_num', type=int, default=5, help='')
parser.add_argument('--lambd', type=int, default= 1, help='')
parser.add_argument('--text_only', type=bool, default= False, help=
    '')

#     parser.add_argument('--sequence_length', type = int, default =
#         28, help = '')
#     parser.add_argument('--input_size', type = int, default = 28,
#         help = '')
#     parser.add_argument('--hidden_size', type = int, default =
#         128, help = '')
#     parser.add_argument('--num_layers', type = int, default = 2,
#         help = '')
#     parser.add_argument('--num_classes', type = int, default = 10,
#         help = '')

parser.add_argument('--d_iter', type=int, default=3, help='')
parser.add_argument('--batch_size', type=int, default=20, help='')
parser.add_argument('--num_epochs', type=int, default=100, help='')
parser.add_argument('--learning_rate', type=float, default=0.001,
    help='')
parser.add_argument('--event_num', type=int, default=10, help='')

#     args = parser.parse_args()
return parser

def get_top_post(output, label, test_id, top_n = 500):
    filter_output = []

```

```

filter_id = []
#print(test_id)
#print(output)
for i, l in enumerate(label):
    #print(np.argmax(output[i]))
    if np.argmax(output[i]) == l and int(l) == 1 :
        filter_output.append(output[i][1])
        filter_id.append(test_id[i])

filter_output = np.array(filter_output)

top_n_indice = filter_output.argsort()[-top_n:] [::-1]

top_n_id = np.array(filter_id)[top_n_indice]
top_n_id_dict = {}
for i in top_n_id:
    top_n_id_dict[i] = True

pickle.dump(top_n_id_dict, open("../Data/weibo/top_n_id.pickle", "
    wb"))

return top_n_id

def word2vec(post, word_id_map, W):
    word_embedding = []
    mask = []
    #length = []

    for sentence in post:
        sen_embedding = []
        seq_len = len(sentence) -1
        mask_seq = np.zeros(args.sequence_len, dtype = np.float32)
        mask_seq[:len(sentence)] = 1.0

```

```

        for i, word in enumerate(sentence):
            sen_embedding.append(word_id_map[word])

        while len(sen_embedding) < args.sequence_len:
            sen_embedding.append(0)

        word_embedding.append(copy.deepcopy(sen_embedding))
        mask.append(copy.deepcopy(mask_seq))
        #length.append(seq_len)
    return word_embedding, mask

def tokenize_posts(df, word_id_map):
    n = len(df)
    tokenized_list = []
    mask_list = []
    for i in range(n):
        sentences = df.iloc[i]['sentences']
        tokenized_sentences, mask = word2vec(sentences, word_id_map,
            None)
        tokenized_list.append(tokenized_sentences)
        mask_list.append(mask)

    df['tokenized_sentences'] = tokenized_list
    df['mask'] = mask_list
    return df

def load_data(args):
    train, validate, test, dataframe_train, dataframe_val,
        dataframe_test = process_data.get_data(args.text_only)
    #print(train[4][0])
    word_vector_path = '../Data/weibo/word_embedding.pickle'
    f = open(word_vector_path, 'rb')

```

```

weight = pickle.load(f) # W, W2, word_idx_map, vocab
W, W2, word_idx_map, vocab, max_len = weight[0], weight[1], weight
    [2], weight[3], weight[4]
args.vocab_size = len(vocab)
args.sequence_len = max_len
print("translate data to embedding")

word_embedding, mask = word2vec(validate['post_text'], word_idx_map
    , W)
validate['post_text'] = word_embedding
validate['mask'] = mask

print("translate test data to embedding")
word_embedding, mask = word2vec(test['post_text'], word_idx_map, W)
test['post_text'] = word_embedding
test['mask']=mask
#test[-2]= transform(test[-2])
word_embedding, mask = word2vec(train['post_text'], word_idx_map, W
    )
train['post_text'] = word_embedding
train['mask'] = mask
print("sequence length " + str(args.sequence_length))
print("Train Data Size is "+str(len(train['post_text'])))
print("Finished loading data ")

dataFrame_train = tokenize_posts(dataFrame_train, word_idx_map)
dataFrame_test = tokenize_posts(dataFrame_test, word_idx_map)
dataFrame_val = tokenize_posts(dataFrame_val, word_idx_map)

with open('weibo_df.pkl', 'wb') as f:
    pickle.dump([dataFrame_train, dataFrame_test, dataFrame_val, W,
        word_idx_map], f)

```



```

    return train, validate, test, W

def transform(event):
    matrix = np.zeros([len(event), max(event) + 1])
    #print("Translate shape is " + str(matrix))
    for i, l in enumerate(event):
        matrix[i, l] = 1.00
    return matrix

if __name__ == '__main__':
    parse = argparse.ArgumentParser()
    parser = parse_arguments(parse)
    train = ''
    test = ''
    output = '../Data/weibo/RESULT/'
    args = parser.parse_args([train, test, output])

    main(args)

```

---

process_data_weibo2.py

```

-----
# encoding=utf-8
import pickle as pickle
import random
from random import *
import numpy as np
import torchvision
from torchvision import datasets, models, transforms
import os
from collections import defaultdict
import sys, re

```

```

import pandas as pd
from PIL import Image

import math

from types import *

from gensim.models import Word2Vec

import jieba

from sklearn.cluster import AgglomerativeClustering
from sklearn.feature_extraction.text import CountVectorizer
from sklearn.feature_extraction.text import TfidfTransformer
from sklearn.feature_extraction.text import TfidfVectorizer

import os.path

from gensim.models import Word2Vec

# def stopwordslist(filepath = '/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/
#   stop_words.txt'):
def stopwordslist(filepath = '../Data/weibo/stop_words.txt'):
    # stopwords = {}
    # for line in open(filepath, 'r').readlines():
    #     # line = unicode(line, "utf-8").strip()
    #     line = str(line).strip()
    #     stopwords[line] = 1
    stopwords = [line.strip() for line in open(filepath, 'r', encoding=
        'utf-8').readlines()]
    return stopwords

def clean_str_sst(string):
    """
    Tokenization/string cleaning for the SST dataset
    """
    string = re.sub(u" [ ""--:.,|_/_/nbsp&; @())# 0]", "", string)
    return string.strip().lower()

# import sys

```

```

# reload(sys)
# sys.setdefaultencoding("utf-8")
#
def read_image():
    image_list = {}
    file_list = ['../Data/weibo/nonrumor_images/', '../Data/weibo/
        rumor_images/']
    # file_list = ['/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/nonrumor_images
        /', '/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/rumor_images/']
    for path in file_list:
        data_transforms = transforms.Compose([
            transforms.Resize(256),
            transforms.CenterCrop(224),
            transforms.ToTensor(),
            transforms.Normalize([0.485, 0.456, 0.406], [0.229, 0.224,
                0.225])
        ])

        for i, filename in enumerate(os.listdir(path)): # assuming gif

            # print(filename)
            try:
                im = Image.open(path + filename).convert('RGB')
                im = data_transforms(im)
                #im = 1
                image_list[filename.split('/')[-1].split(".")[0].lower
                    ()] = im
            except:
                print(filename)
    print("image length " + str(len(image_list)))
    #print("image names are " + str(image_list.keys()))
    return image_list

def write_txt(data):

```

```

f = open("../Data/weibo/top_n_data.txt", 'wb')
# f = open("/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/top_n_data.txt", '
    wb')
for line in data:
    for l in line:
        f.write(l+"\n")
    f.write("\n")
    f.write("\n")
f.close()
text_dict = {}
def write_data(flag, image, text_only):

def read_post(flag):
    stop_words = stopwordslist()
    # pre_path = "/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/tweets/"
    pre_path = "../Data/weibo/tweets/"
    file_list = [pre_path + "test_nonrumor.txt", pre_path + "
        test_rumor.txt", \
                pre_path + "train_nonrumor.txt", pre_path + "
                    train_rumor.txt"]
    # if flag == "train":
    #     id = pickle.load(open("/content/gdrive/My Drive/Data/
        weibo/train_id.pickle", 'rb'))
    # elif flag == "validate":
    #     id = pickle.load(open("/content/gdrive/My Drive/Data/
        weibo/validate_id.pickle", 'rb'))
    # elif flag == "test":
    #     id = pickle.load(open("/content/gdrive/My Drive/Data/
        weibo/test_id.pickle", 'rb'))
    if flag == "train":
        id = pickle.load(open("../Data/weibo/train_id.pickle", 'rb'
            ))
    elif flag == "validate":

```

```

        id = pickle.load(open("../Data/weibo/validate_id.pickle", '
            rb'))
elif flag == "test":
    id = pickle.load(open("../Data/weibo/test_id.pickle", 'rb')
        )

post_content = []
labels = []
image_ids = []
twitter_ids = []
data = []
column = ['post_id', 'image_id', 'original_post', 'post_text',
    'label', 'event_label', 'sentences']
key = -1
map_id = {}
top_data = []
for k, f in enumerate(file_list):
    # f = open(f, 'rb')
    f = open(f, 'r', encoding='utf-8')
    if (k + 1) % 2 == 1:
        label = 0 ### real is 0
    else:
        label = 1 ####fake is 1

    twitter_id = 0
    line_data = []
    top_line_data = []

    for i, l in enumerate(f.readlines()):
        # key += 1
        # if int(key / 3) in index:
        # print(key/3)
        # continue
        if (i + 1) % 3 == 1:

```

```

        line_data = []
        twitter_id = l.split('|')[0]
        line_data.append(twitter_id)

if (i + 1) % 3 == 2:

    line_data.append(l.lower())

if (i + 1) % 3 == 0:
    # l = clean_str_sst(unicode(l, "utf-8"))
    sentences = clean_sentences(l.split(' '),
                                stop_words)
    l = clean_str_sst(str(l))
    seg_list = jieba.cut_for_search(l)
    new_seg_list = []
    for word in seg_list:
        if word not in stop_words:
            new_seg_list.append(word)

    clean_l = " ".join(new_seg_list)
    if len(clean_l) > 10 and line_data[0] in id:
        line_data.append(l)
        line_data.append(clean_l)
        line_data.append(label)
        post_content.append(sentences)
        event = int(id[line_data[0]])
        if event not in map_id:
            map_id[event] = len(map_id)
            event = map_id[event]
        else:
            event = map_id[event]

        line_data.append(event)
        line_data.append(sentences)

```

```

        data.append(line_data)

    f.close()
    # print(data)
    #     return post_content

data_df = pd.DataFrame(np.array(data), columns=column)
write_txt(top_data)

return post_content, data_df

post_content, post = read_post(flag)
print("Original post length is " + str(len(post_content)))
print("Original data frame is " + str(post.shape))

def find_most(db):
    maxcount = max(len(v) for v in db.values())
    return [k for k, v in db.items() if len(v) == maxcount]

def select(train, selec_indices):
    temp = []
    for i in range(len(train)):
        ele = list(train[i])
        temp.append([ele[i] for i in selec_indices])
        #     temp.append(np.array(train[i])[selec_indices])
    return temp

#     def balance_event(data, event_list):
#         id = find_most(event_list)[0]
#         remove_indice = random.sample(range(min(event_list[id]), \

```

```

#                                     max(event_list[id])), int
(len(event_list[id]) * 0.9))
#         select_indices = np.delete(range(len(data[0])), remove_indices
)
#         return select(data, select_indices)

def paired(text_only = False):
    ordered_image = []
    ordered_text = []
    ordered_post = []
    ordered_event = []
    label = []
    post_id = []
    image_id_list = []
    #image = []

    image_id = ""
    for i, id in enumerate(post['post_id']):
        for image_id in post.iloc[i]['image_id'].split('|'):
            image_id = image_id.split("/")[-1].split(".")[0]
            if image_id in image:
                break

        if text_only or image_id in image:
            if not text_only:
                image_name = image_id
                image_id_list.append(image_name)
                ordered_image.append(image[image_name])
            ordered_text.append(post.iloc[i]['original_post'])
            ordered_post.append(post.iloc[i]['post_text'])
            ordered_event.append(post.iloc[i]['event_label'])
            post_id.append(id)

```



```

        label.append(post.iloc[i]['label'])

label = np.array(label, dtype=np.int)
ordered_event = np.array(ordered_event, dtype=np.int)
post['main_image_name'] = image_id_list

print("Label number is " + str(len(label)))
print("Rummor number is " + str(sum(label)))
print("Non rummor is " + str(len(label) - sum(label)))

#
if flag == "test":
    y = np.zeros(len(ordered_post))
else:
    y = []

data = {"post_text": np.array(ordered_post),
        "original_post": np.array(ordered_text),
        "image": ordered_image, "social_feature": [],
        "label": np.array(label), \
        "event_label": ordered_event, "post_id": np.array(
            post_id),
        "image_id": image_id_list}
#print(data['image'][0])

print("data size is " + str(len(data["post_text"])))

return data, post

```

```

paired_data, post = paired(text_only)

print("paired post length is "+str(len(paired_data["post_text"])))
print("paired data has " + str(len(paired_data)) + " dimension")
return paired_data, post

def clean_sentences(sentences, stop_words):
    clean_sentences = []
    for s in sentences:
        s = clean_str_sst(str(s))
        seg_list = jieba.cut_for_search(s)
        new_seg_list = []
        for word in seg_list:
            if word not in stop_words:
                new_seg_list.append(word)

        clean_s = " ".join(new_seg_list)
        clean_sentences.append(clean_s)

    return clean_sentences

def load_data(train, validate, test):
    vocab = defaultdict(float)
    all_text = list(train['post_text']) + list(validate['post_text'])+
        list(test['post_text'])
    for sentence in all_text:
        for word in sentence:
            vocab[word] += 1
    return vocab, all_text

```

```

def build_data_cv(data_folder, cv=10, clean_string=True):
    """
    Loads data and split into 10 folds.
    """
    revs = []
    pos_file = data_folder[0]
    neg_file = data_folder[1]
    vocab = defaultdict(float)
    with open(pos_file, "rb") as f:
        for line in f:
            rev = []
            rev.append(line.strip())
            if clean_string:
                orig_rev = clean_str(" ".join(rev))
            else:
                orig_rev = " ".join(rev).lower()
            words = set(orig_rev.split())
            for word in words:
                vocab[word] += 1
            datum = {"y": 1,
                    "text": orig_rev,
                    "num_words": len(orig_rev.split()),
                    "split": np.random.randint(0, cv)}
            revs.append(datum)
    with open(neg_file, "rb") as f:
        for line in f:
            rev = []
            rev.append(line.strip())
            if clean_string:
                orig_rev = clean_str(" ".join(rev))
            else:
                orig_rev = " ".join(rev).lower()
            words = set(orig_rev.split())

```

```

        for word in words:
            vocab[word] += 1
        datum = {"y": 0,
                 "text": orig_rev,
                 "num_words": len(orig_rev.split()),
                 "split": np.random.randint(0, cv)}
        revs.append(datum)
    return revs, vocab

def get_W(word_vecs, k=32):
    """
    Get word matrix. W[i] is the vector for word indexed by i
    """
    # vocab_size = len(word_vecs)
    word_idx_map = dict()
    W = np.zeros(shape=(len(word_vecs) + 1, k), dtype='float32')
    W[0] = np.zeros(k, dtype='float32')
    i = 1
    for word in word_vecs:
        W[i] = word_vecs[word]
        word_idx_map[word] = i
        i += 1
    return W, word_idx_map

def load_bin_vec(fname, vocab):
    """
    Loads 300x1 word vecs from Google (Mikolov) word2vec
    """
    word_vecs = {}
    with open(fname, "rb") as f:
        header = f.readline()
        vocab_size, layer1_size = map(int, header.split())

```

```

binary_len = np.dtype('float32').itemsize * layer1_size
for line in xrange(vocab_size):
    word = []
    while True:
        ch = f.read(1)
        if ch == ' ':
            word = ''.join(word)
            break
        if ch != '\n':
            word.append(ch)
    if word in vocab:
        word_vecs[word] = np.fromstring(f.read(binary_len),
            dtype='float32')
    else:
        f.read(binary_len)
return word_vecs

```

```

def add_unknown_words(word_vecs, vocab, min_df=1, k=32):

```

```

    """

```

```

    For words that occur in at least min_df documents, create a
    separate word vector.

```

```

    0.25 is chosen so the unknown vectors have (approximately) same
    variance as pre-trained ones

```

```

    """

```

```

    for word in vocab:

```

```

        if word not in word_vecs and vocab[word] >= min_df:

```

```

            word_vecs[word] = np.random.uniform(-0.25, 0.25, k)

```

```

def get_data(text_only):

```

```

    #text_only = False

```

```

if text_only:
    print("Text only")
    image_list = []
else:
    print("Text and image")
    image_list = read_image()

train_data, dataframe_train = write_data("train", image_list,
    text_only)
valiate_data, dataframe_val = write_data("validate", image_list,
    text_only)
test_data, dataframe_test = write_data("test", image_list,
    text_only)

print("loading data...")
# w2v_file = '/content/gdrive/My Drive/Data/GoogleNews-vectors-
    negative300.bin'
vocab, all_text = load_data(train_data, valiate_data, test_data)
# print(str(len(all_text)))

print("number of sentences: " + str(len(all_text)))
print("vocab size: " + str(len(vocab)))
max_l = len(max(all_text, key=len))
print("max sentence length: " + str(max_l))

#
#
# word_embedding_path = "/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/w2v.
    pickle"
word_embedding_path = "../Data/weibo/w2v.pickle"

# w2v = pickle.load(open(word_embedding_path, 'rb'))
w2v = pickle.load(open(word_embedding_path, 'rb'), encoding='latin
    -1')

```

```

# print(temp)
print("word2vec loaded!")
print("num words already in word2vec: " + str(len(w2v)))
print("word2vec loaded!")
print("num words already in word2vec: " + str(len(w2v)))
add_unknown_words(w2v, vocab)
W, word_idx_map = get_W(w2v)
# # rand_vecs = {}
# # add_unknown_words(rand_vecs, vocab)
W2 = rand_vecs = {}
w_file = open("../Data/weibo/word_embedding.pickle", "wb")
# w_file = open("/content/gdrive/My Drive/Data/weibo/word_embedding
    .pickle", "wb")
pickle.dump([W, W2, word_idx_map, vocab, max_l], w_file)
w_file.close()
return train_data, valiate_data, test_data, dataframe_train,
    dataframe_val, dataframe_test

```

پیوست ب

نحوه کار و کد ساختار سلسله مراتبی سطح گفتمان برای تشخیص اخبار جعلی

برنامه ب-۱: کد اجرایی ساختار سلسله مراتبی سطح گفتمان

```
model.py
-----
import numpy as np
import torch
import torch.nn as nn
import config
import utils
args = config.args
class DependencyBLSTM(nn.Module):
    def __init__(self, num_words, max_sen_length, max_doc_sent_length):
        super(DependencyBLSTM, self).__init__()
        self.max_sen_length = max_sen_length
        self.max_doc_sent_length = max_doc_sent_length
        self.dropout = nn.Dropout(p=args.dropout)
        self.word_embedding = nn.Embedding(num_embeddings=num_words,
            embedding_dim=args.word_dim)
        self.Softmax = nn.Softmax(dim=0)
```



```

##### Sentence level Functions
#####

self.forwardLSTM_sent = nn.LSTM(num_layers=1, input_size=args.
    word_dim,
                                dropout=args.dropout,
                                hidden_size=int(args.
                                    blstm_hidden_unit_dim),
                                batch_first=True)
self.backwardLSTM_sent = nn.LSTM(num_layers=1, input_size=args.
    word_dim,
                                dropout=args.dropout,
                                hidden_size=args.
                                    blstm_hidden_unit_dim,
                                batch_first=True)
self.sentence_encoder = nn.Sequential(nn.Linear(args.word_dim,
    args.blstm_hidden_unit_dim),
                                       nn.LeakyReLU(), nn.
                                       Dropout(p=args.
                                           dropout))
##### Doc level Functions
#####

self.parent_encoder_doc = nn.Sequential(
    nn.Linear(args.blstm_hidden_unit_dim, int(args.
        blstm_hidden_unit_dim)),
    nn.LeakyReLU(), nn.Dropout(p=args.dropout))
self.child_encoder_doc = nn.Sequential(
    nn.Linear(args.blstm_hidden_unit_dim, int(args.
        blstm_hidden_unit_dim)),
    nn.LeakyReLU(), nn.Dropout(p=args.dropout))

```

```

self.root_score_encoder_doc = nn.Linear(args.
    blstm_hidden_unit_dim, 1)
self.root_embed_doc = \
    utils.wrap_with_variable(torch.FloatTensor(np.zeros(shape=(
        args.blstm_hidden_unit_dim))),
        gpu=args.gpu,
        requires_grad=True)
self.r_embeds_doc = nn.Sequential(
    nn.Linear(3 * args.blstm_hidden_unit_dim,
        int(args.blstm_hidden_unit_dim)),
    nn.LeakyReLU(), nn.Dropout(p=args.dropout))

self.final_binary_classifier = nn.Linear(int(args.
    blstm_hidden_unit_dim), 2)

def create_sentence_batches(self, docs):
    all_doc_batches = []
    all_doc_batches_inverse = []
    all_doc_seq_lengths = []
    for doc in docs:
        doc_sent_embed, doc_sent_embed_inverse = [], []
        seq_lengths = []
        for sent_word_indices in doc['word_indices']:
            j = utils.wrap_with_variable(torch.LongTensor(np.array(
                sent_word_indices).astype(int)), gpu=args.gpu,
                requires_grad=False)

            word_embed = self.word_embedding(j)
            word_embed = self.dropout(word_embed)
            X = torch.zeros(self.max_seq_length, args.word_dim)
            X[0:len(sent_word_indices)] = word_embed.data
            X = utils.wrap_with_variable(X, gpu=args.gpu,
                requires_grad=True)
            doc_sent_embed.append(X)

```

```

        idx = [i for i in range(word_embed.data.size(0) - 1,
                                -1, -1)]
        if args.gpu > -1:
            idx = torch.LongTensor(idx).cuda(args.gpu)
        else:
            idx = torch.LongTensor(idx)
    X_inverse = torch.zeros(self.max_seq_length, args.word_dim)
    X_inverse[0:len(sent_word_indices)] = word_embed.data.
        index_select(0, idx)
    X_inverse = utils.wrap_with_variable(X_inverse, gpu=args.gpu
        , requires_grad=True)
        doc_sent_embed_inverse.append(X_inverse)

        seq_lengths.append(len(sent_word_indices))

    doc_sent_embed = torch.stack(doc_sent_embed)
    doc_sent_embed_inverse = torch.stack(doc_sent_embed_inverse
        )
    all_doc_batches.append(doc_sent_embed)
    all_doc_batches_inverse.append(doc_sent_embed_inverse)
    all_doc_seq_lengths.append(seq_lengths)
return all_doc_batches, all_doc_batches_inverse,
    all_doc_seq_lengths

def get_sentence_encodings(self, all_doc_batches,
    all_doc_batches_inverse, all_doc_seq_lengths):
    all_doc_sentence_encodings = []
    for doc_batch, doc_batch_inverse, doc_seq_length in zip(
        all_doc_batches, all_doc_batches_inverse,
        all_doc_seq_lengths):
        doc_sentence_encodings = []

        fwd_outputs, _ = self.forwardLSTM_sent(doc_batch)

```

```

        bwrд_outputs, _ = self.backwardLSTM_sent(doc_batch_inverse)
    for sent_forward, sent_backward, l in zip(doc_batch,
        doc_batch_inverse, doc_seq_length):
        idx = [i for i in range(l - 1, -1, -1)]
        if args.gpu > -1:
            idx = torch.LongTensor(idx).cuda(args.gpu)
        else:
            idx = torch.LongTensor(idx)
        bwrд_outputs_inverse = utils.wrap_with_variable(
            sent_backward.data.index_select(0, idx), gpu=args.
            gpu,
            requires_grad=True)

        h = self.sentence_encoder(0.5 * (sent_forward[l - 1] +
            bwrд_outputs_inverse[l-1]))
        doc_sentence_encodings.append(h)
    doc_sentence_encodings = torch.stack(doc_sentence_encodings
    )
    all_doc_sentence_encodings.append(doc_sentence_encodings)
return all_doc_sentence_encodings

def forward(self, docs):
    all_doc_batches, all_doc_batches_inverse,
all_doc_seq_lengths = self.create_sentence_batches(docs)
all_doc_sentence_encodings = self.get_sentence_encodings(
    all_doc_batches,
all_doc_batches_invers
        all_doc_seq_lengths)
    all_doc_doc_dependency_tree_info = []
    all_final_features = []
    for sentence_encodings in all_doc_sentence_encodings:
        fri = []
        Aij = []
        for i in range(len(sentence_encodings)):

```

```

fri.append(self.root_score_encoder_doc(
    sentence_encodings[i]))
for j in range(len(sentence_encodings)):
    if i == j:
        Aij.append(utils.wrap_with_variable(torch.tensor
            (-9999999.000), gpu=args.gpu, requires_grad=True))
            continue

    x = torch.dot(self.parent_encoder_doc(
        sentence_encodings[i]),
            self.child_encoder_doc(
                sentence_encodings[j]))

        Aij.append(x)
Aij = torch.stack(Aij)
Aij = Aij.view(len(sentence_encodings), len(
    sentence_encodings))
Aij = self.Softmax(Aij)
fri = torch.stack(fri)
fri = self.Softmax(fri)
ri = []
for i in range(len(sentence_encodings)):
    tmp = []
    tmp3 = []
    for k in range(len(sentence_encodings)):
        tmp.append(torch.mul(Aij[k, i], sentence_encodings[
            k]))
        tmp3.append(torch.mul(Aij[i, k], sentence_encodings
            [i]))

    tmp3 = torch.stack(tmp3)
    tmp3 = torch.sum(tmp3, 0)
    tmp = torch.stack(tmp)
    tmp = torch.sum(tmp, 0)
    tmp2 = torch.mul(fri[i], self.root_embed_doc)

```

```

        ri.append(self.r_embeds_doc(torch.cat((
            sentence_encodings[i], tmp + tmp2, tmp3))))
    ri = torch.stack(ri)
    final_feature = torch.mean(ri,0)
    all_final_features.append(final_feature)
    all_doc_doc_dependency_tree_info.append([Aij.data, fri.data
        ])

    all_final_features = torch.stack(all_final_features)
    output = self.final_binary_classifier(all_final_features)
    return output, all_doc_doc_dependency_tree_info

```

-----

train.py

```

-----
import os
import random
import numpy as np

import torch

from sklearn.metrics import accuracy_score
# confusion_matrix
# classification_report
from sklearn.metrics import confusion_matrix, classification_report
from torch import nn

from torch.autograd import Variable

from torch.optim.lr_scheduler import StepLR

#config :
import config
import utils

```

```

# DependencyBLSTM : Long Short Term Memory

#http://colah.github.io/posts/2015-08-Understanding-LSTMs/#fn1

from model import DependencyBLSTM

args = config.args

output_dir = 'Models/' + args.sim_name + '/'

utils.creat_word_embedding()

def run():
    if not os.path.exists(output_dir):
        os.makedirs(output_dir)
    save_path = 'Models/' + args.sim_name + '/model.pt'

    with open(output_dir + 'config', 'w') as config_file:
        argss = (str(args).split('(')[1].split(')')[0].split(','))
        for a in argss:
            config_file.write("{}\n".format(a))
    if os.path.exists(save_path):
        model = torch.load(save_path)
        model_loaded = True
        print('Great!!! Pre-Trained Model Loaded !!!')
    else:
        model_loaded = False
        print('No pre-trained model ')
        model = DependencyBLSTM(num_words=utils.get_num_words(),
                                max_sen_length=97, max_doc_sent_length=326)

    if not os.path.exists(output_dir + 'train_performance_log.csv'):

```

```

train_performance_log = open(output_dir + '
    train_performance_log.csv', 'w')
train_performance_log.write('Step,Loss\n')
else:
    train_performance_log = open(output_dir + '
        train_performance_log.csv', 'a')

if not os.path.exists(output_dir + 'eval_performance_log.txt'):
    eval_performance_log = open(output_dir + 'eval_performance_log.
        txt', 'w')
else:
    eval_performance_log = open(output_dir + 'eval_performance_log.
        txt', 'a')

if args.gpu > -1:
    model.cuda(device=int(args.gpu))

if not model_loaded:
    if args.fill_embedding:
        embed = utils.get_word_embeddings(source='google')
        if args.gpu > -1:
            model.word_embedding.weight.data.set_(torch.FloatTensor(
                ((embed)).cuda(int(args.gpu))))
        else:
            with torch.no_grad():
                model.word_embedding.weight.set_(torch.FloatTensor((
                    embed)))
    else:
        if args.gpu > -1:
            model.word_embedding.weight.data.set_(
                torch.FloatTensor((np.zeros((utils.get_num_words()
                    + 1, args.word_dim)).astype()))).cuda(
                    int(args.gpu)))
        else:

```



```

        model.word_embedding.weight.data.set_(
            torch.FloatTensor((np.zeros((utils.get_num_words()
                + 1, args.word_dim))).astype(float)))

if args.train_embeddings == False:
    model.word_embedding.weight.requires_grad = False

params = [p for p in model.parameters() if p.requires_grad]
criterion = nn.CrossEntropyLoss()
optimizer = torch.optim.Adam(params=params, lr=args.lr,
    weight_decay=args.l2_coeff)
model.zero_grad()
scheduler = StepLR(optimizer, step_size=50, gamma=0.9)
print('Loading sets...')
dev_set = utils.get_split_data(split='dev')
train_set = utils.get_split_data(split='train')
train_set = train_set[0:int(len(train_set)/2)]
print('Train and dev sets loaded')

def train():
    prev_accuracy = 0
    model.train()
    for step in range(args.step_num + 1):
        random.shuffle(train_set)
        docs = train_set[0:args.batch_size]
        labels = Variable(torch.LongTensor([d['label'] for d in
            docs]))
        doc_encodings, _ = model(docs)
        optimizer.zero_grad()
        outputs = doc_encodings.cpu()
        loss = criterion(outputs, labels)
        loss.backward()
        optimizer.step()
        scheduler.step()

```

```

print("Step {} Loss {}".format(step, loss.item()))
train_performance_log.write("{}\n".format(step, loss.
    item()))
if step % 20 == 0 and step:
    accuracy = evaluation(step)
    if accuracy >= prev_accuracy:
        torch.save(model, save_path)
        print("Best model saved in {} Accuracy {}".format(
            save_path, accuracy))
        prev_accuracy = accuracy

def evaluation(step):
    print('Start evaluation ...')
    model.eval()
    eval_labels = [d['label'] for d in dev_set]
    labels = Variable(torch.LongTensor(eval_labels))
    doc_encodings, _ = model(dev_set)
    outputs = doc_encodings.cpu()
    loss = criterion(outputs, labels).item()
    _, predictions = torch.max(outputs.data, 1)
    predictions = predictions.numpy()

    accuracy = accuracy_score(y_true=np.array(eval_labels), y_pred=
        predictions)
    report = classification_report(y_true=np.array(eval_labels),
        y_pred=predictions, target_names=['Real', 'Fake'])
    conf_matrix = confusion_matrix(y_true=np.array(eval_labels),
        y_pred=predictions)
    eval_performance_log.write("Step {}, Loss {} Accuracy {} \n".
        format(step, loss, accuracy))
    eval_performance_log.write("{}\n".format(report))
    eval_performance_log.write("{}\n".format(conf_matrix))
    eval_performance_log.write("{}\n".format('=' * 50))

```

```

        print('***** Evaluation *****')
        print("Step {}, Loss {} Accuracy {}".format(step, loss,
            accuracy))
        print(report)
        print(conf_matrix)
        print('*****')
        return accuracy

    train()

run()

```

---

test.py

```

import os
import pickle
import numpy as np
import torch
from sklearn.metrics import accuracy_score
from sklearn.metrics import confusion_matrix, classification_report
from torch import nn
from torch.autograd import Variable
import config
import utils
from model import DependencyBLSTM

args = config.args
output_dir = 'Models/' + args.sim_name + '/'
utils.creat_word_embedding()

def test():
    if not os.path.exists(output_dir):

```

```

    os.makedirs(output_dir)
save_path = 'Models/' + args.sim_name + '/model.pt'

if os.path.exists(save_path):
    model = torch.load(save_path)
    print('Great!!! Pre-Trained Model Loaded !!!')
else:
    print('No pre-trained model ')
    model = DependencyBLSTM(num_words=utils.get_num_words(),
        max_sen_length=97, max_doc_sent_length=326)

if not os.path.exists(output_dir + 'test_performance_log.txt'):
    test_performance_log = open(output_dir + 'test_performance_log.
        txt', 'w')
else:
    test_performance_log = open(output_dir + 'test_performance_log.
        txt', 'a')

if args.gpu > -1:
    model.cuda(device=int(args.gpu))
if args.fill_embedding :
    embed = utils.get_word_embeddings(source='google')
    if args.gpu > -1:
        with torch.no_grad():
            model.word_embedding.weight.set_(torch.FloatTensor((
                embed)).cuda(int(args.gpu)))
    else:
        with torch.no_grad():
            model.word_embedding.weight.set_(torch.FloatTensor((
                embed)))
else:
    if args.gpu > -1:
        model.word_embedding.weight.data.set_(

```

```

        torch.FloatTensor((np.zeros((utils.get_num_words() + 1,
                                     args.word_dim)).astype(float)).cuda(int(args.gpu)))
    else:
        model.word_embedding.weight.data.set_(
            torch.FloatTensor((np.zeros((utils.get_num_words() + 1,
                                         args.word_dim)).astype(float)))

if args.train_embeddings == False:
    model.word_embedding.weight.requires_grad = False

criterion = nn.CrossEntropyLoss()
test_set = utils.get_split_data(split='test')
print('Start Test ...')
model.eval()
test_labels = [d['label'] for d in test_set]
labels = Variable(torch.LongTensor(test_labels))

lengths = [len(doc['word_indices']) for doc in test_set]
doc_encodings, all_doc_doc_dependency_tree_info = model(test_set)

outputs = doc_encodings.cpu()
loss = criterion(outputs, labels).item()
_, predictions = torch.max(outputs.data, 1)
predictions = predictions.numpy()

with open(output_dir + "matrix.pkl", 'wb') as f:
    pickle.dump([lengths, all_doc_doc_dependency_tree_info,
                test_labels], f)

accuracy = accuracy_score(y_true=np.array(test_labels), y_pred=
    predictions)
report = classification_report(y_true=np.array(test_labels), y_pred
    =predictions, target_names=['Real', 'Fake'])

```

```

conf_matrix = confusion_matrix(y_true=np.array(test_labels), y_pred
    =predictions)
test_performance_log.write(" Loss {} Accuracy {} \n".format(loss,
    accuracy))
test_performance_log.write("{}\n".format(report))
test_performance_log.write("{}\n".format(conf_matrix))
test_performance_log.write("{}\n".format('=' * 50))

print('***** Test *****')
print("Loss {} Accuracy {}".format(loss, accuracy))
print(report)
print(conf_matrix)
print('*****')
return accuracy

test()

fake_doc_stat, real_doc_stat = utils.dependency_tree_stat(dir=output_dir
    )
#print(fake_doc_stat)
#print('*' * 100)
#print(real_doc_stat)
#print('*' * 100)
print("Avg. Number of Leaf Nodes: Fake {} Real {}".format(np.mean(
    fake_doc_stat[:, 2]), np.mean(real_doc_stat[:, 2])))
print("Avg. Preorder Difference: Fake {} Real {}".format(np.mean(
    fake_doc_stat[:, 4]), np.mean(real_doc_stat[:, 4])))
print("Avg. Parent-Child Distance: Fake {} Real {}".format(np.mean(
    fake_doc_stat[:, 3]), np.mean(real_doc_stat[:, 3])))

```

utils.py

```

import pickle
import numpy as np
import pandas as pd
from torch.autograd import Variable
import config
import gensim.models.keyedvectors as word2vec
import os
import urllib.request
args = config.args

##### Tree
#####

class myTree(object):
    def __init__(self, name='Node', children=None, data=None, parent=
        None):
        self.parent = parent
        self.name = name
        self.index = -1
        self.children = []
        self.data = data
        self.characters = []
        self.parent_relation_index = -1
        if children is not None:
            for child in children:
                self.add_child(child)

    def __repr__(self):
        return self.name

    def add_child(self, node):
        assert isinstance(node, myTree)
        self.children.append(node)

```

```

def __str__(self):
    if len(self.children) == 0:
        x = 'NONE'
    else:
        x = [a.name for a in self.children]
    return "{} Children:{}".format(self.name, x)

def __getitem__(self, item):
    return self.name

def get_leaves(node):
    leaves = []
    if len(node.children) == 0:
        leaves.append(node)
    else:
        for child in node.children:
            leaves.extend(get_leaves(child))
    return leaves

def get_preorder(tree, X):
    X.append((tree.name))
    if len(tree.children) == 0:
        return
    for t in tree.children:
        X.append(get_preorder(t, X))

##### Utility Functions
#####
args.project_dir='/content/drive/MyDrive/HDSF/'
def wrap_with_variable(tensor, gpu, requires_grad=True):
    if gpu > -1:

```



```

        return Variable(tensor.cuda(gpu), requires_grad=requires_grad)
    else:
        return Variable(tensor, requires_grad=requires_grad)

def get_word_embeddings(source='google'):
    with open('Data/word_emb_' + source + '.pkl', 'rb') as f:
        embed = pickle.load(f)
    return embed

def creat_word_embedding():
    if os.path.exists('Data/word_emb_google.pkl'):
        return

    if not os.path.exists('GoogleNews-vectors-negative300.bin'):
        print("Please download https://drive.google.com/file/d/0B7XkCwpI5KDYN1NUTT1SS21pQmM/edit and place it in".format(
            args.project_dir))
        exit(-1)

    print('Creating word embeddings ...')
    model = word2vec.KeyedVectors.load_word2vec_format('/content/drive/MyDrive/HDSF/GoogleNews-vectors-negative300.bin', binary=True)

    all_words = pd.read_csv("Data/words.csv", names=['Index', 'Word', 'Freq'])

    word_embeddings = np.zeros(shape=(len(all_words) + 1, args.word_dim))

    non_exist_words = []

    for w in all_words.values:
        if (w[1] in model):
            word_embeddings[w[0]] = model[w[1]]
        else:
            word_embeddings[w[0]] = np.random.rand(1, args.word_dim)[0]
            non_exist_words.append(w[1])

```

```

word_embeddings[len(all_words)] = np.random.rand(1, args.word_dim)
    [0]
with open(args.project_dir + 'Data/word_emb_google.pkl', 'wb') as
    pkl:
    pickle.dump(word_embeddings, pkl)
print('Word embedding file created and save in {}'.format(args.
    project_dir + 'Data/word_emb_google.pkl'))
#print(non_exist_words, len(non_exist_words))

def get_split_data(split='train'):
    documents = []
    with open('Splits/' + split + '.split.csv', 'r') as f:
        records = f.read().splitlines()

    for record in records:
        label = record.split(',')[ -1]
        if label == 'Fake':
            l = 1
        else:
            l = 0
        with open( args.project_dir+'Data/' + record.split(',')[1], 'r'
            ) as f:
            word_indices = f.read().splitlines()
            word_indices = [w.split(',') for w in word_indices]
            documents.append({"word_indices": word_indices, 'label': l
                })
    return documents

def get_num_words():
    all_words = pd.read_csv("Data/words.csv", names=['Index', 'Word', '
        Freq'])
    return len(all_words)

```

```

def construct_dependency_tree(matrixp, rootp):
    trees = []
    root_index = np.argmax(rootp)
    root = myTree(name=str(root_index))
    trees.append(root)
    current_nodes = []
    current_nodes.append(root_index)
    matrixp[:, root_index] = np.array([-1 for _ in range(len(rootp))])
    flag = True
    child_parent_diff = 0
    while flag:
        currmax = -99
        father = -1
        child = -1
        for c in current_nodes:
            m = np.argmax(matrixp[c, :])
            if matrixp[c, m] > currmax:
                currmax = matrixp[c, m]
                father = c
                child = m

        father_index_in_the_list = -1
        for i, t in enumerate(trees):
            if t.name == str(father):
                father_index_in_the_list = i
                break

        node = myTree(name=str(child))
        child_parent_diff += np.abs(int(child) - int(trees[
            father_index_in_the_list].name))
        node.parent = trees[father_index_in_the_list]
        trees[father_index_in_the_list].add_child(node)
        trees[father_index_in_the_list].data = currmax

```

```

        trees.append(node)
        current_nodes.append(child)
        matrixp[:, child] = np.array([-1 for _ in range(len(rootp))])
        if len(current_nodes) == len(rootp):
            flag = False
    return trees[0], child_parent_diff

def dependency_tree_stat(dir):
    with open(dir + 'matrix.pkl', 'rb') as f:
        x = pickle.load(f)
        lengths, all_doc_doc_dependency_tree_info, labels = x[0], x[1],
            x[2]
        pijs = [a[0].numpy() for a in all_doc_doc_dependency_tree_info]
        piroots = [a[1].numpy() for a in
            all_doc_doc_dependency_tree_info]
    fake_doc_stat = []
    real_doc_stat = []
    for index, (matrixp, rootp, label) in enumerate(zip(pijs, piroots,
        labels)):
        tree, child_parent_diff = construct_dependency_tree(matrixp,
            rootp)
        X = []
        get_preorder(tree, X)
        Y = []
        for ss in X:
            if ss is not None:
                Y.append(int(ss))
        preorder_diff = 0
        for i, n in enumerate(Y):
            preorder_diff += np.abs(i + 1 - n)
        leaves = get_leaves(tree)
        if label == 1:

```

```

fake_doc_stat.append([label, len(matrixp), len(leaves) / (
    np.log10(len(matrixp))),
                    child_parent_diff / (np.log10(len(
                        matrixp))),
                    preorder_diff / (np.log10(len(matrixp)
                    )))]

else:
    real_doc_stat.append([label, len(matrixp), len(leaves) / (
        np.log10(len(matrixp))),
                        child_parent_diff / (np.log10(len(
                            matrixp))),
                        preorder_diff / (np.log10(len(matrixp)
                        )))]

fake_doc_stat = np.array(fake_doc_stat)
real_doc_stat = np.array(real_doc_stat)
return fake_doc_stat, real_doc_stat

```

#creat_word_embedding()

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

Fake News	اخبار جعلی
Valuation	ارزیابی
Text Mining	متن کاوی
Deep Learning	یادگیری عمیق
Machine learning	یادگیری ماشین
Test Data	داده های آزمایشی
Activation Function	تابع فعالیت
Cost Function	تابع هزینه
Convolutional neural network	شبکه عصبی پیچشی
Recurrent neural network	شبکه عصبی بازگشتی
Word Embedding	تعبیه کلمات
Long Short Term Memory	حافظه طولانی کوتاه مدت
Event Adversarial Neural Network	شبکه عصبی تمایزگر رویداد
Hierarchical Structure	ساختار سلسله مراتبی
Attention network	شبکه توجه
explainable	قابل توضیح
Back propagation	پس انتشار خطا
Gate	دروازه
Punctuation	علائم نگارشی
Stop Word	کلمات توقف
Preprocessing	پیش پردازش
Stemming	کوتاه کردن
Sentiment process	فرایند احساسات

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

Fake news	.....	اخبار جعلی
Learning Rate	.....	نرخ یادگیر
word embding	.....	کلمات تعبیه شده
Recurrent Neural Network	.....	شبکه های عصبی بازگشتی
Drop out	.....	داده های پرت
LSTM	.....	حافظه طولانی کوتاه مدت

Hakim Sabzevari University

An Outline of MSc. Thesis

Surname:Rostami

Name:Zahra

Student No.:9713185093

Supervisor: Dr. Mina Masoudifar

Advisor: Dr. Alireza Ghodsi

Faculty of Mathematics and Computer Science

Program: Applied Mathematics Field:Operational Research

Title of thesis: Writing projects, theses and dissertations using HSU-Thesis Class

Keywords:Writing Thesis, Template, $\LaTeX$, X_YPersian

Abstract: Graduate students who will be submitting a dissertation or research master's thesis should familiarize themselves with the Graduate School's formatting requirements and deadlines for submission. This thesis document class is used to produce either a master's or a doctoral thesis that meets the formatting requirements of the Graduate School without any knowledge about formatting requirements. This thesis studies on writing projects, theses and dissertations using HSU-Thesis Class.

Hakim Sabzevari University
Faculty of Mathematics and Computer Science

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirement for the
Degree of Master of Science in Applied Mathematics**

Writing projects, theses and dissertations using HSU-Thesis Class

Supervisor:
Dr. Mina Masoudifar

Advisor:
Dr. Alireza Ghodsi

By:
Zahra Rostami

August 2016